

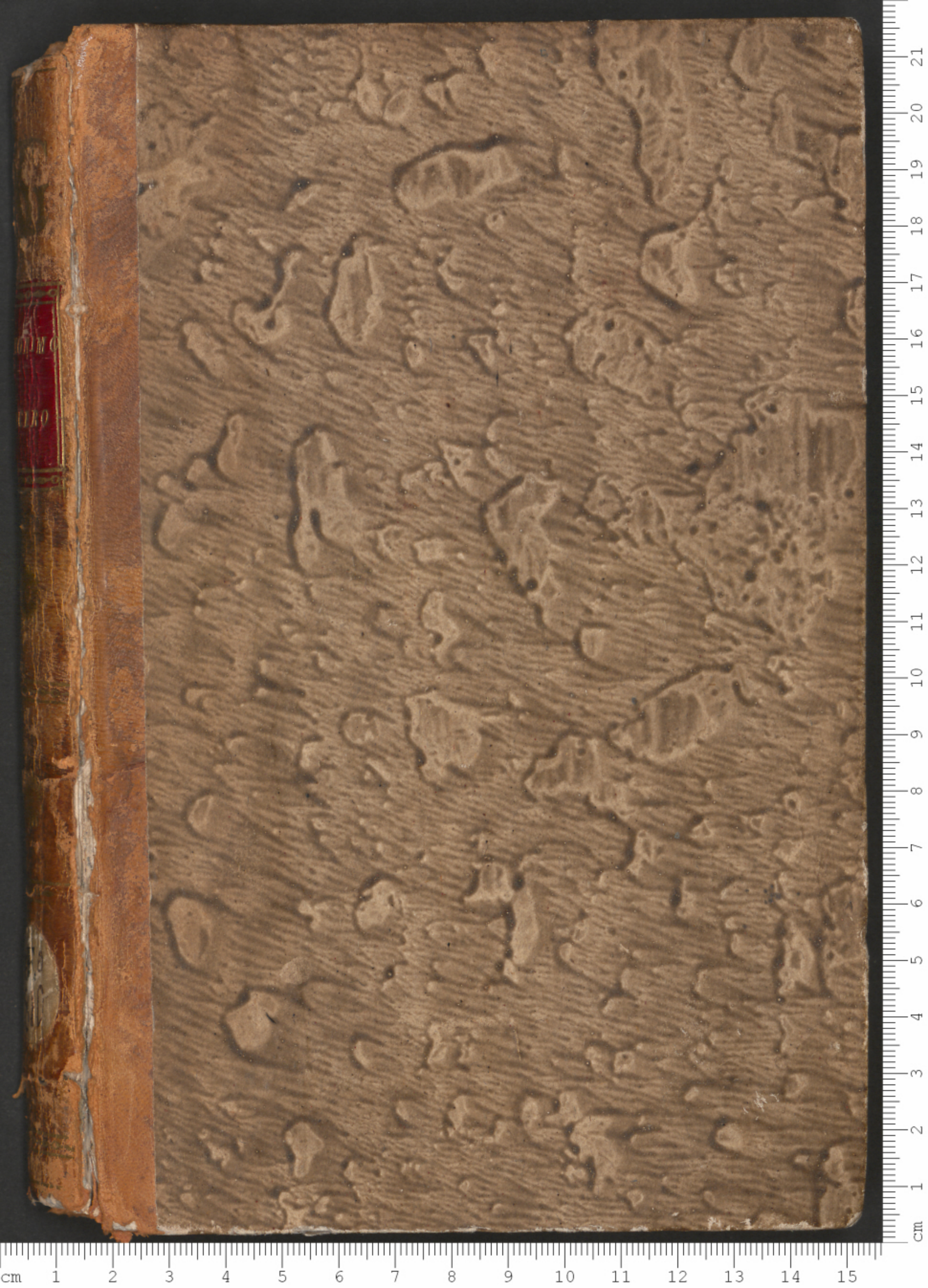
SYNONIMO

CICERO

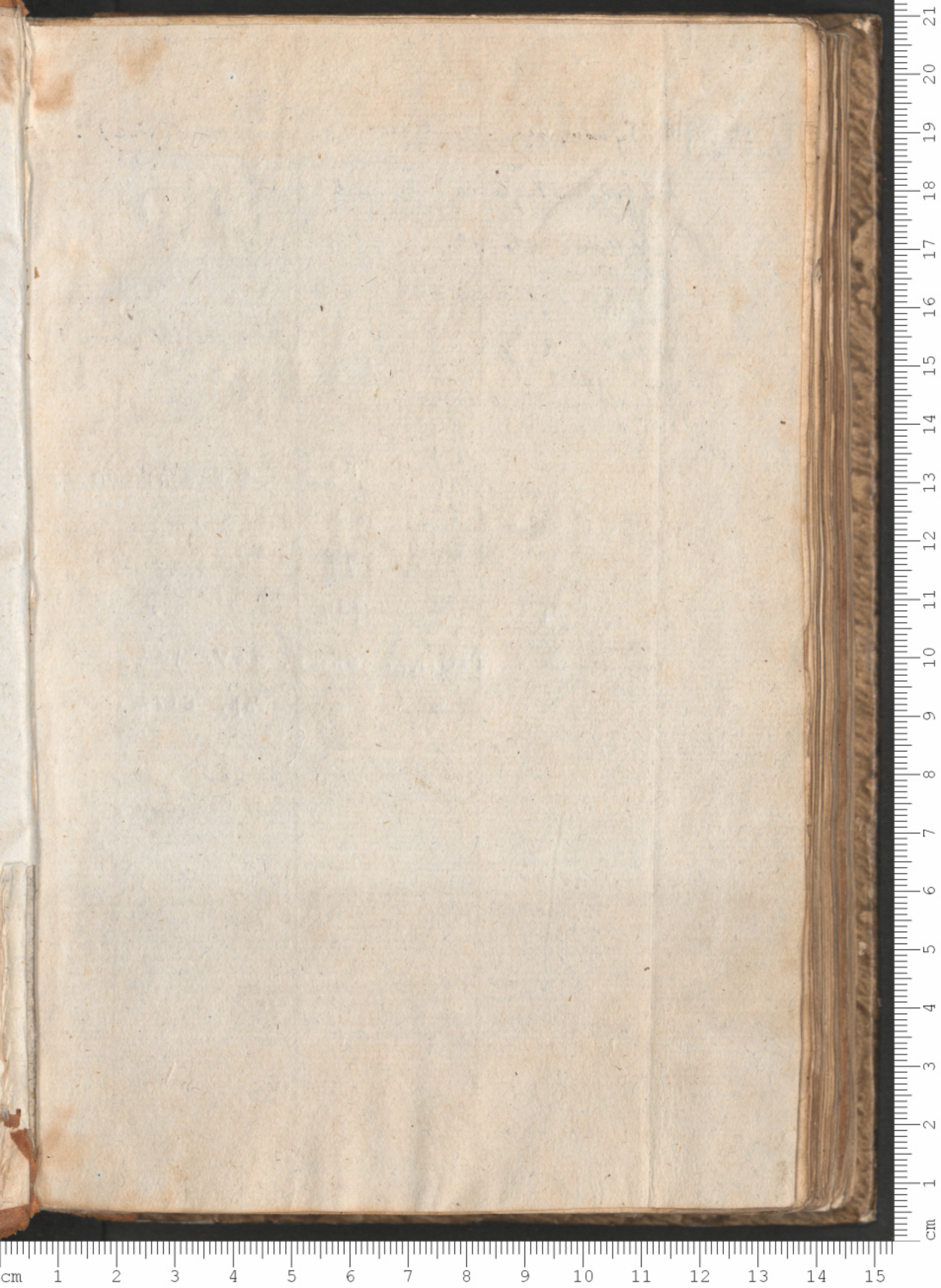

W.C. 810

¹⁵_{s.} E. 810.

Collect 3711
GKW. 7038

Synonymes d. Ciceron (Linaeae Vetrinae)

- 1 Ovid: Nasonis de Nuce
- 2 Epistole Horatii (1498)
- 3 Paradoxa Ciceronis
- 4 Picturae de Grammatica (per Accursium Pisani)
- 5 Nicolique de Virgile, avec commentaires

1 - Dannon: omis. - P.P. 3711. GKW. 7038

2 - - 900

3 - - 899

4 - - 994

5 - Dannon omis. GKW. 182

6 - - - Cop. 6122.

De nominibus in osus

Bonus Accursi⁹ Pisan⁹. S. P. D. Magnifico Equi aucto-
ris Sapiētissimo ac priore Ducali Secretario Ciccho Limonete

Excepisti Magnifice Equis Aurate ac viroꝝ sapiētissime
et optie ex libris elegantiarū viri doctissime ac discretissime eru-
diri Laurētii valle qm̄ visa sūt pulchriora ac magis ac
cōmodata ad cōscribēdū ac dicēdū sū. Que idcirco ad te dedi-
q̄ ea putarē libris tuisputilia fore. Hā si sec⁹ existimassē. nequa-
q̄ h̄ muneris suscepissē. Hūc autē laborē meū idcirco tibi vir p̄-
statissime ciche. Si mōera dedi caui: vt tua auctoritate atq; bñficio
tāta hec vtilitas iceteros pueniret nō enī parū fruct⁹ ex hoc meo
studio ad cetos emanabit qm̄ ad oēs dicēdū matiā ac vī ex h̄mōi
(vt ita dixerī) flosculis exēpla sit p̄fectura. In te a x̄o t̄p̄is vt itel-
ligas nichil m̄ p̄tigere posse grati⁹ q̄ oibz i reb⁹ morē geret tue
libalissime volūtati iube aliqd rogo: si qd videas a me tibi p̄stari
posse iocūdi⁹. Vale mi clarissime Mecenas o r̄ p̄sidium r̄ dulce de-
cus meū Laurētii Vallēsis Viri clarissimi elegantie. Ad breue qddā
ac putile redacte cōpendium. Et primum de nominibus in Os⁹.

Dimina in osus q̄ descendūt a x̄bis partim actōnē p̄t̄z
passionē p̄t̄i vtrūq; significāt Studios⁹ fastidiosus sto-
machosus iuriosus p̄uēliosus curios⁹ sp̄ actiue. vt L.
i cūctos stomachos⁹ odiosus iuidios⁹ ab iuidio sēp passiue L.
i cathone maiore. Ut iūmo corpore odiosa ē ois offēsiō. Quidi⁹
Uen⁹ odiosa m̄ Formidolosus operos⁹ laboriosus vtroq; modo.
Inuidios⁹ ab iuidia id ē maliuolētia actiue sēp. Voluptuos⁹ ho-
mo q̄ accipit voluptatē. Res voluptuosa q̄ p̄bet Religiosus hō
q̄ deos colit. Loc⁹ religios⁹ q̄ colit. Hā religio duo sigt: tū ip̄az
sāctimoniā et deoꝝ maiestātē: vñ dī deoꝝ religio tū illā quā hnt
i deos hoīes pietatē et reuerētiā: a qua hoīes religiosi vocantur.
P̄terea gloriosus famosus et ip̄eriosus nō nichilz ip̄a a ceteris
differūt. Hā licet. legam⁹ Gloriosā victoriā. i. plenā glorie. Et a
p̄d Iuuenalē famososeqtū cū dictatore magistros r̄ imperiosos
pp̄los id esto latū ip̄erū possidētes. In dicim⁹ ita Gloriosū ho-
minē. i. affectatorē glorie. Ut vinosū cupidū vini. r̄ mulierosū. i.
nimis appetētē mulierē et gloriosus mulieres. i. nimis affecta-
tor glorie. Imperios⁹ qui acrior ē in ip̄erio exercēdo. Questuos⁹
et sumptuosus quāq; anōmine veniunt. significāt tamē actionez
est enim homo auidior questus et lucri et sumptus. Ab indu-
stria autē nō habem⁹ industrius sed industrius nec a x̄tute vir-
tuosum more grecorum. Sed loco ipsius dicimus bonū studio

(5)

sum famosus capitur p infami turpi Morosus nō a mora sed a
more venit et dicitur morosus animia diligentia et seueritate vt
curiosus a nimia cura

De diminutiuis in vlt.

Dimina q̄ habēt vocē diminutiuorū si nō recte formā
nō sūt diminutua vt vmbra culū. tabernaculū id ē grā
dis loc⁹ cubiculū. i. loc⁹ vbi cubile ē De diminutiuis
Iminutua i aster imitatonē poti⁹ signat q̄ dimi (i aster
nutonē vt filia ster q̄ si fili⁹ philosophaster q̄ si philoso
ph⁹ seu adūbrat⁹ philosoph⁹ siue imitator philosopho

Compatiu⁹ vt ait Qui: aliqu. poit ¶ De ppatiuis (rum
p suo positiuo vt senior p senex tristior p tristis it ppa
tiuū et suplatiuū hec ē differētia q̄ ppatiuus refert ad
vnū suplatiu⁹ nō ad plura Itaq̄ solem⁹ accommodare illi vt huic
q̄s: vt apud. Q. iustio iustitū Itā nō tm vtz sic meli⁹. s̄ qd sit
optimū q̄rit Et Li. ad herēnū libro q̄rto: cū q̄rere videt orator
vtz poti⁹ aut qd potissimū dicam⁹ Itē cōpatiu⁹ sēper est inter
duo. superlatiu⁹ est inter plura. quō apd grecos. veluti si i duas
partes ciuitas sit diuisa. vt bello cesaris et. Pōpei recte dicas
Maior pars quirītū seq̄bat Pōpeiū minor Cesarē nō autē ma
xia aut minia Si intres aut plures partes diuisa est dicēduz est
Maxia ps quirītum non autem maior De quisq̄ cum suplatiuo
De omnis cum positiuo et aliquādo cum superlatiuo

Superlatiu⁹ asciscit sibi q̄sq̄. z positiu⁹ oīs vl cūct⁹ ex
ēplū vt optim⁹ q̄sq̄. z oīs bon⁹ z cūct⁹ Sapiētissimī q̄
q̄ z oēs z cūcti sapiētes Exipiūt illa q̄ carēt suplatiuis
vt scōs itti⁹ q̄rt⁹ z q̄nt⁹ et deiceps. nā primī et vltimī suplatiui sūt
q̄n nūerū significant exēplū Prio q̄q̄ die Cicero ad herēnium
Quito q̄z loco signū apponi placet quito q̄q̄ āno d morib⁹ nris
iudicaret. q̄d ineruditū dicere solēt oī quito āno Idē ē iudiciū d
figul⁹ z vn⁹ de singularis et vnusq̄sq̄ z singularis q̄sq̄ Et nota q̄
singularis nō hz singularissim⁹ Idē itelligit si suplatiu⁹ in alio
cāu ponit q̄ illud q̄sq̄ vt valētissimī q̄sq̄ corpīs longe abest a sa
pientia Exipiūt a supradictis illa q̄ carēt suplatiuo q̄ habēt i vl
u āte us vt pius strenu⁹ Salu. Strenu⁹ q̄sq̄ āt occiderat i plio
aut gūit āt vulnerat⁹ discesserat. s̄ ego mallē dicē strenuissim⁹

De quous cum quisq̄

Qlor⁹ itrogatiue posūt iūgit similit cū q̄sq̄ z tūc sigt
q̄t z q̄t⁹ q̄sq̄ Et nota q̄ q̄sq̄ raro hz gtm pluralē duz
taxat adiectiuo iūctū ideoq̄ vtimur geitiuo siglari p
plurali Idem ē ei optimī cuiusq̄: quod omniūz bonorū animus

De vnusquisque quod non patitur superlatiuum
v Nusquisque quis sit compositum de quibus non patitur superlatiuum
ite cum his dictionibus ut et ita solet duplicari superlatiuum si
ue sit nomen siue aduersus. Et. ut quisque enim magnitudinem
excellit ita maxime vult princeps omnium vel solus esse De tamen et tanto simili
liber quod iungatur gradibus.

e magis. id est. tanto magis quam magis id quanto magis tanto
et quanto postulatur comparatiuos et singulos ut Et. Quanto es
maior tanto te geras submissius. Non autem bene diceretur quā
tum es maior tantum et c. Dixit singulos quia non bene diceretur Quanto
magis mala promittuntur hic ad male faciendum animam addendum est aliter ma
gis sic tanto magis animam Latius quantum postulatur positiuos ut quantum
frequenter impellit tamen firmiter roboratur Tanto quanto aliquando etiam iunguntur
sicut non cum ante et post ut tanto ante ueris quanto post ueluti Idem est iu
diciū de aliquo et similibus. Item ille propositioes siue aduersus ante et
post et illud nomen aliter cum suo aduersus aliter et secus quod eiusdem signi
ficatiois est requirit multo et paulo. Unde dicendum est multo ante Quin
Et quanto aliter fuit Le. Vix aliter euenire multo intelligit et Et Mul
to secus euenit.

De per et quod cum gradibus
Ecce dū vsu oratorum per et quod in compositioe per valde accipiunt
s scilicet aliter positi aliter superlati ut hic ut per pulcre per belle per di
ligenter quod per cherrie quod optime quod diligentissime et sic quod vno verbo
cōtinetur est tamen quod per quantum uerum cum superlatio semper cum positio et tunc re
quirit duo uerba ut. Et. quod sunt morosi qui amant ex te poteris intellige
re Excipiunt duo uerba scilicet possum et queo et si quod sunt his similia ut
valeo ut scribas quod optime potes et apud. Le. Et te redimas quā
has mīmo quod non bene diceretur in aliis uerbis. Non enim recte diceretur
Scio quod optime scribis scilicet scio quod benescribis Ex his colligit ubi
ponit quod per quod ibi pone posse tantum cum relatio. quod trifariam ordi
nat. Item quod tripliciter ordiatur vno modo per valde scilicet quod per ponitur et
tunc iungit cum superlatiuo alio modo per quantum et semper iungit cum positiuo
tercio modo comparatiue ut hic ita optime est quod nobilissimus.

Superlatiuo iuncto cum quod genitiuus aut ablatiuus ei assuetus
Ite nota quod superlatio iuncto cum quod per valde non attribuitur ge
nitiuus aut ablatiuus sibi assuetus. Et et quod quod capiuntur per
tamen et quantum frequenter iunguntur cum superlatio quod cum posi
tiuo Sal. Quas quisque pessime fecit ita maxime tur est. Quod ponit se
parati hnt significatione uehementie ut. Et. In ita optima causa id est. ita valde
bona quod iocundissimum id est valde. Notandum est quod ex illo per quod est positi
et quod quod est superlatiuus sit vna dictio aggregata scilicet per quod. Alii autem dan

duz est nempe positiuo vt per q̄ doctus per q̄ eruditus p̄p̄pul
cher et potest coniungi verbis. vt per q̄ velim

Inter per et q̄ interponitur aliqua dictio
¶ Aliq̄ inter per et q̄ interponitur aliqua dictio more poetico vt
The. Per pol q̄ paucos reperies resoluitur pol p̄ quē paucos.

Longe. alter alius. secus prestas
¶ Longe q̄ si g̃t valde accōmodatur compatiuo et superlatiue
et his dictionibus alius. alter secus et prestans vt longe melior
lōge optim⁹ lōge ali⁹ lōge alt⁹ lōge sec⁹ longe p̄stans et cū his
duobus precipu⁹ et princeps: vt lōge precipu⁹. longe princeps.

De facile pro non dubie

¶ Facile pro non dubie iūgit cū suplatio hic est facile doctissim⁹
In eo fere significato quo solet q̄ cū suplatio iūgūt multo et
longe vt res multo vel longe est vtilissima id est valde vtilis

De valde quod semper ordinatur cum positiuo vel xbo

¶ Valde sēp ordinat cū positiuo v̄ xbo vt valde diues valde pau
per valde laudat Auctores solēt tali oratione vri p̄p̄t maiore su
auitate vt nichil peius hoīe: p̄ eo q̄d est null⁹ est hoīe peior Hic
chil ē illo vrbano p̄ eo q̄d ē null⁹ illo vrbano Hic narratū ē gesta
q̄ breuius potui bñ dī si ita sētiam⁹ q̄ narrata est res nō tā lōge
q̄ poterat: s̄ aliq̄to breui⁹ Sin xbo q̄ nō potuissē narrare breui⁹
in elegāter: tūc sic dicēdū est. Hic narratū ē gesta q̄ breuissie potui

De quibusdam nominibus in ore exeuntibus.

¶ Hoīa in ore exeuntia q̄ a supinis descēdūt p̄p̄tōnē quādam cū
p̄sona significāt vt orator q̄ exercet orōnē Preter ista tria q̄ a ce
terorū natura recedūt p̄ suasor auctor et vector nā p̄ suasor auc
tor nō i actu sūt s̄ i effectū Est ei p̄suasor nō q̄ vult iducere alios
i sētētiā suā: s̄ q̄ iducit et sic de auctor vt Lētul⁹ fuit auctor h⁹ p̄
siliū Elector aut p̄postere se h̄z Hic cū d̄z sig̃re eū q̄ vehit sig̃t etiā
eū q̄ vehit vt vector eq̄ vector nauis. De nominibus in us et io
¶ Hoīa i us et io a supinis veniētia eandē fere h̄nt significatio
nē vt abusus abusio. s̄ interdū diuersā s̄m magnorū viroꝝ auctā
tē q̄lia sūt accessio access⁹ gest⁹ et gestio Hic access⁹ ē adictō atq̄
ap̄ p̄p̄nq̄tō Accessio aut adiectō siue adiunctio et i cremētū Itē
gest⁹ ip̄a q̄litas mouēdi corp⁹: gest⁹ xbo actō vt i gestiōe negotiū
.i. actōe. In io desinētia nō solū actōez s̄ rē et corp⁹ signāt vt a
ratō ager ad arādū idone⁹ possēssioes res possesse Cōuētō hoī
nesq̄ i vñū locū pueniāt p̄sessio hoīes i vno loco p̄sedētes sicut di
cim⁹ leno lena leo lea stue leena sic strabo straba ē q̄ oculos h̄z nō
(eodē mō itruētes

De compositis a somnus

¶ Composita q̄z a somno q̄dā sc̄de q̄dā tertie declinatōis sūt vt
Sa. in Jugurtiuo Signo dato castra hostiū inuadūt semisōnos
partī arma rapientes fugāt Insonē aut et exsonē sepe draconez
¶ Tabū et nex p̄ oēs casus declinant. est (legimus Tabū et nex
igitur tabum quod sanies vel caro putrescens. Nex autēz mors
violenta

De verbis in sco desinentibus

¶ Verba in sco q̄uis sc̄z Priscianū significēt inchoationez tñ
sc̄m aliquos et bñ capiūt p̄ h̄bis terminatis in fio vt calesco
id est calefio. frigescio frigefio sordesco. i. sordescio vt i apoc. Sor
descit sordescat adhuc Ponunt itē aliqñ p̄ suis primitiuis vt cō
ticesco prolaceo concupisco pro concupio contremisco p̄ contre
mo Verba in sco talē habēt significatōez qualē habēt verba p̄
posita a fio vt calesco. i. calefio et nō significat inchoationē q̄d p̄
bat p̄ Elir. Maria incipiūt agitata tumescere et iterū Fluct⁹ vbi
prio cepit albescere ponto. non enim posuisset incipiūt nec cepit

De verbis in so male desideratiuis vocatis

¶ Verba in so q̄uis sc̄z Priscianū significēt desiderii q̄d est
mētis affectū: tñ sc̄z aliq̄s et bñ corporis actū significāt vt viso
.i. vado ad videndū vt M. L. de oratore Qui nostrum nō l̄z fū
dos n̄ros obire aut res rusticas vel fructus causa delectatōis i
uisere Usurpāt qñq̄ hec verba p̄ suis p̄mitis. vt facesso eo ad fa
ciendū vel facio lacesso eo ad puocandū vel puoco nō in maluz
moduz dicim⁹ sed in bonuz vt tuis lris amatissime sum puceat⁹
Lacesso autem in malum vt sum abs te lacessitus iniuria

De verbis in rio meditatiuis non recte vocatis.

¶ Verba in rio q̄uis sc̄z plures meditatōē significēt tñ sc̄z a
liq̄s significāt desiderii vt Qui Pat filios esurit. i. edere cupit
ideo esuriētes familiares vocam⁹ Infinitū nūq̄ p̄struit cū noīe
Infinitiuū nūq̄ p̄struit cū noīe substāti (substatio s̄z gerūdiū
uo s̄z gerūdiū. vñ latīe dī habeo a patre mandatum conueniēdi
te est michi mandatū a patre conueniēdi te nō latīe dī Mandatū
nāq̄ in superiore est nomen a quo regitur gerūdiū in posteriori
verbū puod poscit infinitū vt est michi mandatū a patre pueire te

Quod nomina adiectiua requirunt infinitum.

¶ Noīa adiectiua req̄runt infinitū. siue actm siue passiuū vt dign⁹
es habere opus. et dign⁹ honori Substātia aut req̄rūt gerūdiū
vt tempus ē gaudēdi p̄moditas alloquēdi: sed participia z hec
etiā noīa docē⁹ p̄t⁹ p̄opt⁹ p̄secut⁹ timid⁹ cupid⁹ auid⁹ vēdicāt

a iiii

sibi utrumque ut timens navigare et nauigandi quod mihi dicitur non est mihi
op⁹ respondendi sed respondere ut sit suppositus respondere op⁹ et appositus

Ore vocem quod est huius infiniti ut est Significatio et hoc prout. De fore
cipit quod est futurum una cum infinitio est licet fore fore fore
id sit quod esse est et ideo non parit secundum principium futuritatem
actionis passivae non ei latet. Scio te amatum vel amatum fore sed amatum
vel amatum est. Cum nomine autem recte sociatur ut spero te amatorem fore amicum
cum fore regem fore hoc est futurum esse regem et cetera. Quod autem dicitur de principio fu-
turi tam actionis passivae idem de principio prout et prout intelligatur
tam actionis passivae sed alia ratione. Nam cum fore futurum signi-
ficet quodammodo cum prout prout prout quod amas est non dicitur futurum amatum et quod amat
est non vocatur amatum. Itaque dicimus. Scio te esse amatum vel esse amatum
Sed si transit in vi non recte dicitur scio te amatorem fore in prepositivis. scilicet
affore et de fore nemo peccavit fore servat naturam nominis non principii
opinor te acceptum illis fore non ab illis. Si Spero amicitiam nostram po-
steritati fore non dicitur a posteritate.

Quedam principia. De principis qui in voce passiva signifi-
cant actionem. ut circumspectus consideratus cautus discretus
falsus prout scit discretus argutus nam circumspectus non qui circumspicit sed
solemus vocare conspicuum sed qui circumspicit et est prudens et sic de
aliis sed qui considerat cauet discretus fallit corripit scit discernit arguit
cum autem contrario honoriificentissimos magnificentissimos
instruissimos ornatissimos appetissimos ludos id est factos cum ma-
gificentia honoriificentia tacitus homo. id est taciturnus profusus et
fluxus actione apud. Sa. alicui appetens. sui profusus quasi profusus nam
divitiarum et forme gloria fluxa et fragilis habet. Scit puer passim capis
quasi scite et docte factus aliquam actionem quasi sciens et argutus vocamus op⁹
magnificum idem magifice factum et ex magnifico. id est magifice facientes
p. Participium prout tempore loco prout prout. Participium prout prout
Li. Cum ecclesia discedens rhodum venisset. Rhodum enim quod discedens ap-
plicat sed post discessit hoc non prout applicat ut id. Li. d. offi. li. 3.
Si exempli causa vir bonus ab alexandria profectus magnam frumenti novem in
rhodum aduceret. Nec tamen quod ideo non prout prout (ut salutatio prout)
putet veluti si dicas Cum salutans amico qui in alexandria erat rhodum ve-
nisset cum sit dicendum salutaris amicis. Nam de alio qui recedit tempore rece-
dere dicitur donec perveniat qui tendit quod non idem sit salutatio. Cum ecclesia
discedens in rhodum venisset illud principium prout prout loco prout. Nam
discedo non huius principium prout. Repetundarum et de pecuniis repetundis
r. Repetundarum et de pecuniis repetundis non huius alios casus qui nomine
significatur res erecte a magistratu provincie veluti pecunie vaso

rum preciosorum vestitusque anone similisque. **M**ā cū dicim⁹ missos eē
legatos ad res repetundas significam⁹ ad repetenda ea q̄ pp̄lo
aut p̄ncipi ab alio pp̄lo aut p̄ncipe erepta sūt vt pecora captiuos
fines agroz z similia. **S**erūdīa tertiē cōiugatōis p̄nt mutare e
i u **S**erūdīa tertiē cōiugatōis possūt mutare e i u vt repetūdārū
p̄ repetēdarū z acusatū⁹ pluralis tertiē declinatōis e i i vt oīs
p̄ omnes

De oriundus vsurpatione.

Oriundus nō hz vīm p̄ncipiū cuius vtēdi hīc mod⁹ ē vt
ego suz ortus rome a placētīa oriūndus ex placētīa origi
nē parentum duco.

De insido et eius cōpositis

Insido facit isedi z nō incidi i q̄ pleriq̄ fallūt putātes p̄
teritū ēē ab isideo **E**st ei isidere z sidere itrozū ire z q̄si i
iteriora descēdere z desiderare possūt ire vt hec voluptas
in isedit z penit⁹ aīo meo hīc i sedit effect⁹ z aues q̄n īrecto sunt
federe dicūtur q̄n nō ab alto in illud descēdūt dicūtur sidere

De iste hīc et ille q̄ inter se differant

Iste spacio p̄p̄dore ille lōgiore itelligit q̄resi ab hoīez
lōge positū scribā debeo dicere sic **S**i qd noui i ista vrbe
est: nō notū facias: z nō bñ dicitur i illa nā vt deme loquēs
dicaz d̄ caput hec man⁹ hec ciuitas ita ad scōaz p̄sonā istud capē
ista manus ista ciuitas de tertiā p̄sona dicā. illud caput illa ma
n⁹ illa ciuitas **E**ū fiunt sū aduerbia istic istinc istac istozuz vt qui
istic veniunt alit̄ te supbū esse istinc i. ate **I**lle q̄z nonnūq̄ p̄dignī
tatē at̄ per emīnētīā poīf̄ idicās aliqd qd oēs nosce debeāt vt al e
xēder ille magn⁹ **A**rchitas ille tarētīnus **I**stetn capīf̄ aliquocl
ens p̄ hīc s̄z nō tamē si de nobis ipsis loqm̄r **Q**ui. **I**uuenis iste
de quo summa i reb⁹ humanis monstra finguntur.

Snō hz quā graciā siue breuitatis siue venustatis sic.

I Pauca vestis z ea detricta et sordida paucis nummis ne
cis suis s̄z aliūde corrogatis hīc z is hūt hāc drāz vt hīc
spacio p̄p̄dore is nō **D**e hīc z is lōgiore itelligat. mlti tñ ilocis
vtrūq̄ locū hz vt q̄ p̄fert x̄tutē diuitiis: in sane fortis ē vī hīc vī p̄
p̄p̄oēz vt q̄cūq̄ mulier adultera cadē vēcīca ē **E**t fere p̄ hec duo p̄
noīa s̄z sic loq̄ nec p̄vlla alia mō oratorio **H**orādū tñ q̄ i simplici pōt
addī copulatia i cōpo⁹ mīme vt q̄cūq̄ isedē migrat apum rex in
eā z apes ip̄e comitat̄. **S**i cū p̄posito ieadē dicerē apes sic copla
De idē p̄z cū actō isdū cū ntō i **D**e p̄noīn p̄positū sic vsurpat so
lemus vt pene sigificz etiā vt **E**i. **E**t hūc cōiūcta ē bñficientia q̄z
eadē vī beīgitatē vī libalitatez appellari licz. i. quā etiā z cū actō
isō cū ntō vt prudētia q̄ eadē sapiā ē nescio an iō liceat iat̄ iscasibz

De cum prepositione

¶ Cum prepositio recte ponitur quā iūgiſ comiti vt ābula cū bonis
ſede cū ſenibz dormi cū vxore Cum dictōne aut ſignificāte inſtru
mētū tollēda ppoſitio ē vt pcuſſit te pugno vidi hoīez hiſce ocu
lis tetigi parietē manu . In hiſ xō locz accept⁹ ē cū honore ma
gna cū beniuolētia ſcripſit cū mira affabilitate allocut⁹ eſt cū di
ra truculētia me aſpexit. Ablati nō inſtrumētū ſignificant ſz cō
iūctōnez ſi qdē nō acceperūt me hoīes iſtrumēto honori ſz corpo
ris nō iſtraui ſedi adiuuāte hōre ſz corpe. nec ſic ſcribit cū beni
uolentia vt ſcribit manu nec loq̄t affabilitate ſz opatrice lingua
Hec ita aſpicim⁹ truculētia vt oculis ſz vi horū aſpicim⁹ trucu
lentia comite nā et ſtamus et ſedemus et iacem⁹ truculentia vul
tus: que nichil facit ad ſtandum ſedendum iacendum De Verſ⁹
¶ Verſus poſt ponitur ſēp contra naturā ppoſitionis: vt italiā
verſus Megaram verſus Rhodum ꝑ dicitur aduerſus ſicut ver
ſus et aduerſum ſicut verſum vt quaqz. verſum idē in vnamquā
qz partem vel quocunqz

De vſqz

¶ Vſqz aliquādo ordinatur ſic: vt ad occidētē vſqz: et vſqz ſemp
poſtponitur caſui.

De tenus

¶ Tenus in plurali ſēp cū grō ordinat vt crurū ten⁹ In ſingulari
cū ablatio vt xbo ten⁹ hacten⁹ et ei⁹ ſignificatō ē vſqz vt ethyop
iam ten⁹ .i. vſqz ad ethyopiā vmblico ten⁹ .i. vſqz ad vmblicū
Aliqñ etiā p nō vltra vt geſſi pſulatū titulo ten⁹ .i. non vltra q̄
titulo Quo xbu debet ſequi vltimum ſuppoſitū i pſona i gñe z i

¶ Verbu d3 ſeq vltimū ſuppoſitū i pſona in gñe z in nu (numero
mero vt ego illū de ſuo regno. ille me de nra rep. p cōtract⁹ eſt In
uerte Ille me de nra rep. ego illū de ſuo regno p contract⁹ ſuz con
hanc tñ formulā nō cadit quotiēs p pparationē aut ſilitudinē loq̄
mur q̄le eſt Melius ego iſtud q̄ vos feciſſetis hoc ille ita prudē
ter vt ego feciſſē nō aut vt ego feciſſē xbu enī pncipale d3 efferri
ſubitelligi aut qd nō ē pncipale Id efficiūt due q tres negatōes
¶ Idē efficiūt due quod tres negationes: ſi vnius illarum locuz
mutes hoc modo. nunqz michi obſuiſti. nec pſuiſti vnqz: nescis
nec nec in pace nec in bello viuere

De audiui te vt ceteros aſuiſſe et audiui te aſuiſſe vt ceteri

¶ Audiui te vt ceteros aſuiſſe i plio et audiui te aſuiſſe in plio
vt ceteri In primo oīa que ponūtur a parte ante debent eſſe in ac
cuſatiuo quia reguntur ab infinitio illa que ponūtur a parte poſt
in nominatiuo et reguntur a verbo personali

Homo sapiens ne dicam litteratus non recte dicitur
¶ Homo sapiens est ne dicam lrat⁹ nō recte dī: s; ne dicā lratū
vt Cicero p delotaro Crudeles castor ne dicam sceleratum et i
pium: qui Anium i diferimē capiti adduxerit et hoc fit substantio
precedente secus aut sequēte sic Litteratus est ne dicam sapiēs
homo In prima oratione intelligitur cum esse in secunda est

Cui romulo cognomen erat et cui romulus

¶ Cui romulo cognomē erat Vir. oratoresq; vt Li. Qui. ceteri
q; frequentissime ac frequent⁹ cū dō q; cū nō s; cū nō q; nō nūq; vt
Qui. Cui Speridon fuit cognomen. D cū nō actō et vtō iūgīf
¶ D cū nō actō et vtō iūgītur De nō D magna vis vitatis: q; p
tra oīm ingenia calliditatē solertia cōtraq; ficias hoīm insidias
facile per seipā defēdit Alibi et in nō vt Vir. ii. Scor. D. q; me
sistat gelidīs i vallib⁹ hēmi. De vtō. D vox illa que pene etnas
huic vrbi tenebras attulisti De actō vt D variā volucrēq; formā
aliqū ab isto supsedem⁹ vtiq; in re leuiore nec ita magni coloris
vt in dignum facimus: et hominem neq; De plenus et refertus.
¶ Plenus et refert⁹ frequent⁹ cū gto q; cū ablo poit vt Li. p plan
co Audieram refertā esse grāz sceleratissimoz hoīz De domus
¶ Domus habet duos gtos vnū scde declinationis alterum q̄rte
videlz domi et dom⁹ S; pōr sūt locū vbi q; manet Posterior
corpus ipsum atq; edificium qd ex parietibz pstat tecto vt sū do
mi nō dom⁹ Li. Uix occisus est partē dom⁹ demolit⁹ est nō ptē
domi dixit

Quid intersit inter quicquid et quodcumq;

¶ Inter q̄cqd et q̄dcūq; h̄ter est: nā q̄cqd substantiuū est iō attri
buit sibi et adiectiuū vt q̄cqd festinū q̄cqd molle q̄cqd durū D
cūq; aut adiectiuū est. iō attribuit sibi substantiuū. vt q̄dcūq; te
lum q̄dcūq; scutū Et idē intelligit de q̄ddā et q̄ddā vt q̄ddā mi
rū q̄ddā obscenū. i. q̄ddā res mira obscena. q̄ddā tēplū q̄ddāz ne
mus

De cepit eum penitere. et non cepit ille penitere.

¶ Cepit eūz penitere posset te pigere desinet me redere sepius vi
cimus q; cepit ille penitere et c. Li. de petēdo p̄sulatu cuius aucto
ritatis neminē posset penitere

De interdico

¶ Interdico tibi aqua et igni nō autē aquā et ignē i passiuo Dq
et ignis interdictus es non aut interdictus es aqua et igni

¶ Interdico tibi aqua et igni nō autē aquā et ignē i passiuo Dq
et ignis interdictus es nō aut interdictus es aqua et igni

De relatio q̄ q̄ qd cū quo debeat p̄gruere an cū aīti an cū p̄nti

¶ Cole x̄tutē q̄ ē fons oīz bonoz potius q; q̄ est fons Salu. Est
locus in carcere qd tullianū appellat Li. Quibz tādē gradibus
Romulus in celoz ascēdit his q̄ isti appellabāt bona nō dixit q̄
idē Dēs tēues atq; hūiles q̄ maxia i p̄p̄o multitudo est nō vi

est q̄ sunt maxima multitudo

De mille hominum

m ille hoīz dicim⁹ et milia hoīm mille hoīes et non milia
hoīes et hoc ideo qm̄ mille est adiectiuum milia ho sub-
statiuū duo ei substantia nō coherēt sic copla De noīb⁹
numeralibus

n Oīa nūeralia siue adiectiua siue substantia sūt i tse iūgi
recusāt qā nō duo substantia nec duo adiectia sola eē pūt
vnde male br̄ duo cētū : vlt̄ tria cētū tria mille s̄z bñ br̄
bis mille bis cētū ter cētū ter mille et sup̄a mille . i . milia qđ
plane substantiuū est qđ neq̄t iūgi cūz alio substantio . vnde male
br̄ duo milia hoīes tria milia hoīes s̄z recte br̄ duo milia hoīm
tria milia hoīz Illō autē qđ reperit apđ ecclesiasticos sc̄z decē mi-
lia talēta duodeci milia signati pmittat illis Moīasit sic dicēdū
eēt duodeci milia talētoz signatoz . Preterea uotādū est qđ cētū
sub hac voce nō cōponit̄ vt aliq̄ idocti putāt dicētes ducētuz tri-
cētū nā ista sūt sua p̄p̄a noīa ducēti ducēte ducēta tricēti tricē-
te tricēta . De porior

Erū potiti sūt sepe legimus id ē p̄se-
cuti sūt dñatū et imperiū siue orbis siue vrbis vt athenienses la-
cedoniū assiriū macedones Romani rerum potiti sūt . inceteris
autē nominib⁹ fere cū ablatiuo vt potitus imperio De nisi

Disi i p̄ncipio sētēcie idicatm̄ desiderat alias subiectm̄
vt Ci. pro Milone Nisi forte putam⁹ demētez . P. Sci-
pionē Africanū fuisse alio mō sic Glapula nisi caueas
In illo superiore nisi est p̄p̄e vbi p̄ncipale hic nō ē De
Clop fidē diuitias inueni i q̄t (q̄ : id est quē ad effectuz

q Qui . et iterū Quo nūc t̄m frumēti q̄ classez cōmeatu
quē id est quē ad effectuz sēp t̄m cū actō et sine verbo s̄z i telligit̄
vis sic Quē ad effectū vis eē diuitias et idē de vnde et vnde hūc
illi aimūsuple putes esse . Do domo

Quo te hac re . i . exorto et dono tibi hāc rem dicimus
o Illō t̄m p̄mum p̄mi est p̄mum et ex laboribus et ex ffici-
is et in dū beniuolēcie sc̄z ho beniuolēcie sēper et liber-
tatis De magna auctoritate vir magna auctoritate vir et magne
auctoritatis raro sine adiectio De. Synecdoche quā fugiūt ora

s ynecdoches sūnope fugiūt oratores Moī enī)tores
dicūt doleo caput sed dolent tibi illa : et n̄ dolz caput
q̄uis historici aliq̄n vtrā synecdoche vt . Sa. Nec ex altera p̄e
L. Antonius pedib⁹ eger p̄lio neq̄bat De in es icidi et nō i ere
H es incidi aliqd et nō in ere et ecōtra i marmore et nō i
marmor : incidi autē . i . iscribi i sculpi litteris siue qđ aliud De
agēdū Agēdū adūbiū hortāris est vt cice . p Sillia agēdū cō-
ferrenūc cū illis vitā . P. Sille Poploq̄ Ro. notissimā et nō t̄m

plesz et singulare desiderat. De inest in hoc loco et huic loco
 Idest illoco et huic loco sz scdz pmu mod apd supiores fre
 i queti iuenit vt Li. Et qd ois xt ad senos alliciat fa
 ciatq vt ois diligam. iqb ipa i ee videat: tn iusticiaz
 libalitas id maxie efficit De coparo hac re cu illa et illi et fili b
 c Comparo hac re cu illa illi. pfero te isti et cu isto pingo
 me huic et cu hoc accedit huic rei et hac re: rndet tibi et
 ad te celo te hac re. et de hac re pmedo tibi hoiez. i pmit
 to pmedo apd te hoiez. i. laudo Tu es natus ad laudē vl laudi. A
 scribo tibi h. i. attribuo et puto Lico te taq inimicu: nico tibi ta
 q amico Incessit in cupiditas. i. subiit. incessit me ille. i. offensa
 r me perit et accusat De non modo cum duabus negationibus.
 n On mo poteres sz nec iopes hac ipesa recusare mte dz
 qz deest vna negatio qd appeter Li. exeplo q ait h o mo
 qsi viu Cesar leges tulisset h pē nō putare sz ne illas q
 de qd post mortē Cesaris proliras et fixas videtis ¶ De euētū
 e Ueta euētoz euēt nō pl hz. De uenio petitur pveio petita
 a Pud Qui. sepe ueio petitur oratur pveio petum z
 oratū et alibi poit vicin pvicem vt apd. L. Libānia
 bal milites allocut iqt si tales aios iplia hēbitis qles
 hic ofidit vicin adeo ppru hz de victoria vt nō victur hz vic
 tor esse videatur ¶ De restitisses pro resistere debuisses
 r Estitisses repugsses p resistere repugnare debuisses p
 pdiceres p pdicere debebas exequeras p exeqsse poit
 A. Nec duo xba silt desinētia veniat vt si perseuerassem
 duo exaqueueram pro exequassem De sim pro si
 f In p si nūq nisi i scda pte collocat siue vocali siue psonā
 te seqnte L. si h celei i metu sin patefit i pbzo sei si In scda pte v
 bi fere duoz ē oppositō. L. si illū reliq ei vitetieo sin opituloz
 hui mias Mo nūq tn poit semel verūtn scdi loci vicē optinet vt
 i Sa. Impat vt isidiatores Massimisse paret ac maxie occulte si
 id paz pcedat quis mō Mūidā ificiat. i. pōt occulte si xomlt i
 capiūt sin autē p si nō qd flm ē nedū stultuz. ¶ De ordie nūeroz
 f Liēdū est nūerū miorē añ cētū ppoi post xō cētū post poi
 vt plo vno octogesimo āno scribēs ē mortu Socrates qrio
 et octogesimo āno eū libz q panathenaic in scribit scripsisse dr
 vixit qnquēniū postea cui magi leōtin gorgias cētū z septem
 i pleuit ānos Intelligēdū est dū itcedat copula nā ea sublata vt
 qsq nūer maxim ē ita pōi loco ppoi vt maior qncq ē ānis et
 etiā itelligēdū est vltra vigesimum numerum. nam decem et sep
 tē decez et nouē decem et octo normā illā quam dixit non tenent

¶ De veni ad me venito venias.

Quoniam ad me venito venias Scribe ad me scribito scribas scribes his oib⁹ idifferet utimur negatione tñ ne venias ne venieris ne scribas ne scribseris (De an at ne ita aut ne cōiunctōes sunt. Interrogem⁹ enī p an: quādo de duob⁹ pluribusue ābigim⁹: et iqb⁹ p contrarietas qdā ē. s; nūq; per aut ut. Li. An xō. Romulus ille pastores at cōuenas cōgregasse at sabīnoꝝ cōnubia pūnxisse at finitimoꝝ vīz repūisse eloquētia videt. Nō est hīc mltiplex itrogatio: quasi de hoꝝ sigulis itroget. sed duplex sic Itūq; Romulus hec oīa fecit eloquētia. hec vna pars ē interrogatōis supple an nō fecit et hec erit alia pars Itē es tu stoic⁹ aut epicure⁹ at peripatetic⁹ aut academic⁹: et bñdici potest et male Itā cū pster te esse p; et aliqua harū sectarū: sed cui⁹ sis ignorē: male interrogē per aut cū singule he partes sigulas habeāt itrogatōes Ideo per an itrogādū est sic. Es stoicus an peripateticus an epicure⁹ an academicus: nec supplēdū est an non quia vnū qd; an ceteris e cōtrario respondet. et multiplex est itrogatio Utimur etiā an sine itrogatione itrdū vbi aliqd cōtrarietatis est ut dubito an viuat an mortu⁹ sit Quod pceptū ē de an: hoc q; sit pceptū de ne que plerūq; sola ponit et i prima pte ut bñ an male sepe hoc mō ignoro bñ faciā nec ne id ē an si nō Quidā sup vacue ante ponūt an sic ignoro an bñ faciā nec ne Interrogatiue vero sic quoq; loqui licet ut pro Flacco. Li. Utrū vult; pretor; Flacco licuisse nec ne Sicut multi errant in aut non vidētes inq; differat ab an. ita sit in vel. ut est apd Quī. Querēdū que arbitrat; iustuz ne sit sacrilegiū appellari quod obiciatur vel furtum vel amētiā si non ita est ac si intelligenduz sit sacrilegiū an nō

De ut

Ut magis ad vlt⁹ ad an accedit ut duob⁹ tribusue mē sibi Raro reperit gemiatū: nisi adiūcta ne ut Li de oratore Ita iūget; ut ne ve aspera pcurrāt: ne ve vasti⁹ deducāt Utraro geiat; nisi adiūcta si ut siue hoc siue illd. aut ad iuncta ne p ut non. De vado in villam et ad villam et similibus Ad oī villā et ad villā i capuz et ad capū Confero me in villā et ad villā et cū illo tñ xbo pfero dñam h; Di cum⁹ nāq; pfero me i villā In psonis tñ solū cū ad ut ptulī me ad Catonē: ptulī me ad patrē: qd factū est ppter differētiā alterius significatōis cū significz donatōez ut ptulī in lta bñficia in carbonē Nō tāta i patrē ptulī q; ta ille in me. De nedūz nō solū

Reduz et non solū eiusdem significationis sūt. l. hēant forāz
collationis p̄trariā. Itā vnū sēp ē in pte posteriore alterū ip̄iore
q̄d vt ea ita eē appeat asseram⁹ exēplū. Darē tibi sāguinē nedū pe
cuniā. h̄ affirmatiue. Itō darē tibi pecuniā. nedū sāguinē. h̄ negatiue
i q̄ appet sēp ī sc̄da pte collocādū eē nedū s; ī affirmatiue id quod
pl⁹ atq; vehemētī⁹ ponēdū ē ī p̄ma pte. Pl⁹ enī et vehemētī⁹ est
dare sāguinē q̄ pecuniā. In negatione p̄tra. Q. Curti⁹. Flauī⁹ ne
fuge q̄dez nedū resistēdi locū fuerit habitur⁹. Itō solū aut ī p̄ma
pte ponit vt nō solū darē tibi pecuniā s; etiā sāguinē. Itē nō solū
darē tibi sāguinē s; nec etiā pecuniā s; nōnūq; reperit in sc̄da p
te pōi tali mō. Li. ī officiis. Ad q̄d ē adhibēda actio q̄dā nō solūz
Idē ē de nō mō et de nō tm̄: vt. L. h̄uic īgr̄ bono viro quē fibria
nō mō socrates nouerat. Itēdū aliqñ ordiāt cū suū vtrīq; sētētie
h̄bū dam⁹ vt fūderē p te sāguinē nedū tibi pecuniā crederē. Et
e. L. solet mltifariā ī vsu accipi cui⁹ p̄di (mltifariā ī vsu accipit
tōis ē q̄ z ab eo p̄posita negatiua vt nec neq; Capit etiā aliqñ p
nā vt. Vir. Audieras z fama fuit. i. nā fama fuit. Li. Itō solū nob
nati sum⁹ ortusq; n̄ri partē sibi patriā vēdicat partē amīci q̄ p̄nā.
Duplicat enī itēdū hē cōiūctōes: s; in rebus diuersis venusti⁹ vt
te ad mirāf et ciues et hospites. Poete frequētī⁹ q̄ oratores ge
mināt q̄ vt. Vir. nominūq; deūq; i. et hoīm z deorū. Et q̄ in itīs
sētētiarū puenit vt. Q. Et finite sūt ptes due. q̄s hec p̄fessio pol
liceat. Cui⁹ nature est ac et atq; vt. Li. Ac si volum⁹ hui⁹ rei q̄ vo
cat eloquētia. Itē atq; ceteri impatores q̄ de illo triūpharūt zc.
Itēdū q̄ affectui cōueit v̄l indignationis v̄l miseratōis vt idem
p̄milonez sūt q̄ de via appia loquāf taceāt de curia. Iterū ī philip
piciis. Et ad eos legatos de pace mittem⁹ q̄ pacis nuncios repu
diāt. Sepe etiā ponit vt nō copulet nec affectū significet vt. Li. in
La maiore. Deffēdi legē voconiā magna voce manifestis laterib⁹
et videtis annos meos: id ē defendi iuuenili voce ac viribus illā
legē et sū ita senex et pōt fieri p que vt. Quāq; te Marce fili ānū
iam audientem cratippū. idq; athenis habundare oz p̄ceptis in
stitutisq; philosophiē v̄l hoc athenis v̄l et id athenis v̄l et quod

De et atq; nec.

athenis

Ite mīscem⁹ et atq; nec nūc ab h̄ nunc ab illo īcipiētes
vt et pacē respuis nec bellū gerere pōt. Nec neq; nōnū
q̄ accipiūt p nō seqñ te enī. aut nō vt neq; ei neq; nō. i. nō q̄ ac
cipit p z q̄z p etiā et nōnūq; capit p etiā nō tamē ap̄d Ciceronē
s; ap̄d posteriores. Vir. Itat⁹ et ip̄e dea. Nec q̄z capit p nec etiāz.

ut Quin. Per solui gratia nō potest nec malo patri Lice. dixisset
nec malo quidem patri Denam pro aucte

Am. p. autē nōnūq; ponit i pncipiis sētiarū vt in Sa-
lusti. Li. Hāq; i vxorē et filiā meā tā petulāt iuect⁹ es. i q;
aut velut ad d respōdeā Itē qd aut scrib qd d exitu beli
sētiā magis p filiū petēr posse q; ipe aliis dare In q d r ant nāz nāz
Am et nāq; i h dr ut qppe cū nāq; soleat p mūz scōz et ter
riū locū sortiri nā nō solz: s; sēp ē pma dictōnū et aliqñ
accipit p aut ad distitōnē sētiarū vt L. i Salustiu Hā
q i vxorē et filiā meā tā petulāt iuect⁹ es idem valz ac si dixisset
qd aut i vxorē et cetera. vel qd vero in vxorē et filiaz meam et c.
veluti sepe incipere solemus. vt idem quod autem scribis

Venuste deest nonnumq; verbum in oratione

d Esūt nōnūq; i orōne xba nō sine gratia Plī. Posterior
piscaris an venaris an aucupar; an siml oia supple fac
et d. Si. cōfessionē culpe mee exigitis. ego fui p dur⁹
sub itelligit piteor q fui p dur⁹ Unas abs te lras accepi vl bi
nas vl tinas vl qtnas Unā epistolā xō aut duas aut tres nec bis
nas tinas eplas Ubi qz sic obseruādū ē neue sic dicam⁹ Accepi
bias lras qz alteri respōdi alii mō respōdi alii Hā cū mō dr al
teri sub itelligit lre. Ad h nomē i singulari nō sigt epistolā nisi
apud poetas s; elemēta litterarū a b c. Dicim⁹ qz accepi lras me
li⁹ q; recepi Quidā tñ auctores vtutū recepi Li. aut fere sēp acce
pi. Poete tñ i singulari vtutū vt Qui. Quā legi a rapta briseide lit
tera veit In h tñ puenim⁹ vt dicam⁹ desigul vl vnicuiq; vl vtq;
siue sigulas lras siue sigulas eplas qre aut nō dicamus Accepi
duas vl tres lras ratō ē Hō oia carētia nūero singulari sēp iūgūt
cū illis noib⁹ bin⁹ tñ⁹. et c. vt sētiā patz. De auxiliūdo et filibus

Auxiliūdo fero q; dicimus Opem do non dicimus s; fero

De et si quāq; quis et licet

e Et si quāq; quis lz eiusdē sigificationis sūt duo tñ priā
i pncipiis dūtaxat orōnū epistolaz libroz sēp asciscūt i
dicatiūū sibi vt Li. Et si negotiis familiaribus ipe diti.
vix satis ocīū studio suppeditare possumus et i officiis Quāq; te
Marce fili et c. Abū dare oz Alia duo magis postulāt subiectiuū
Hōnūq; tñ habent i dicatiūū s; raro aliqñ quāq; et si tamen si eod
modo quē denisi ostendim⁹ denullo depēdēt vt Plī. Dedit enī
michi qstū maximū potuit datur⁹ ā plī⁹ si potuisset tamen si qd

hōi dari potest mai⁹ q̄ glia: laus eternitas Hic nō possis pone
re licet et q̄uisolū nup pridē iā olī iāpdē iādudū tps pteritū si
gificāt vt olī seu nup veni In ea hec differētia ē Hā olī lōgius
repetit q̄ pridē: et pdē q̄ nup: et nup q̄ dudū: talit⁹ q̄ dudū cer
ti⁹ tps sūt q̄ cetera alia. Solū enī sūt paulo aū vt dudū veni
i. iā semi hora vlt⁹ horavna Et nūq̄ alit⁹ accipit vt crass⁹ apd Li. i
prio libro. Clerecū⁹ de hac re iā dudū loq̄: cū paulo aū loq̄ ce
piss⁹: iā olī iāpdē iādudū differūt ab aliis simplicib⁹ Hā i his pri
nuatō declaraf. i illis xō nō vt dudū veni iādudū expecto Janu
p nō iuenit⁹ et supiorib⁹ dieb⁹ significat vlt⁹ tps ab hic Est autē
nup nō lōgo tēpore a nūc. Interdū nō lōgo tēpore a tūc: vt Cer
ti⁹ Qui nup ab alexādria missi erāt Et sepi⁹ pridē dudū ponit
cū negatōne et cū q̄ et cū ita vt nō pdē nō dudū Hō ita pdē. nō ita
dudū Olī sepe ponit pfuturo Qui. Sūt clari q̄ hodie eiusdē
operis auctores q̄ olīm noiabant ¶ De tantum abest.

Antū abest: aut vñ vt hz post seāt duplex. Li. i offi.
Tātū abest ob officio vt nichil officio magis possit es
se p contrariū: et h p vñ vt p duo sic: id p lege mania Tā
tū abest: vt aliquā bonā grāz quesuisse michi videar vt mltas etiā
similitates. pti ocultas: pti aptas subeūdas in esse intelligā. Hec
duo loq̄ndi grā idē significāt. etiā pōt aliter alterū pñti Sic tā
tū abest vt officium sit vt officio nichil magis possit esse cōtrariū
et possūt exponi p non solum aut per non tantū vt non tantū offi
cium non est verum etiam nichil magis officio possit esse contra
rium ¶ De cum et tum

Alm in paueo. tū antipho me ex cruciat iqt Therē Per
q̄ declaraf q̄ddā mai⁹ ac vehemēti⁹: esse in tumō in cū
Hā quotiens paria sunt: tūz adhibem⁹. vt tū tibi pa
uo tū antiphoni in q̄ re p multi fallūt: q̄re h pceptū sit quoties re
pīt cū substantiuo pñti. tūc sigre q̄uis et sequi tū vt. Li. Sa
tis ne cōstant⁹ facere videamur. q̄ cū pcepti nichil posse dicam⁹
tū et aliis de reb⁹ differere soleam⁹ Cū aut cōiūgit cū indicatio vt
cū vno xbo solo seq̄ d3 tñ vt. The cū in paueo: tū antipho me ex
cruciat De vno xbo Li. ad curionē: q̄ cū suis xturibz: tū xō te fi
lio oīz fortunā supasset Et nota q̄ cuz semp vult indicariuz s3 si
forte ē alius mod⁹ q̄ tñ praro sit: poti⁹ erit vnuz xbus q̄ duo
vt idē Li. S3 cū reliqs in rebz tū: in sermōe quotidiano vicissi
tudinem nonnunq̄ putet: tum. et cum indicarium fere postulant

bi.

et proprie exponuntur tñ ppter iocunditatē tñ ppter amorē. i. mul-
tū propter iocunditatē pl⁹ ppter amorē. Ponitur etiā tuz sine cū
duplicatu triplicatū et multiplicatū i reb⁹ parib⁹. Tū iterdū acci-
piū p qñ ut cū b tū illd dicas. i. āqñ b āqñ illd vñ mō b mō illud
¶ Quidē tribz modis accipi solet vno ad distiguēdū (De qdem
res vnus qdē sic ali⁹ nō sic. Ego qdē sū rome tu nō athenis alio
aut qñ sequit exceptio et tūc sēp quedē iūgitur cuz ille ut de offi-
ciis *Li.* Ab optimis quidē illis viris s3 nō satq̃ eruditis et de a-
mici Qui aut sūmū bonū ponūt i virtute pclare illi qdē s3 hec ipa
nō amicitia et gignit et p̃tinet tñ mō q̃ plen⁹ etiā ē s̃mo vulga-
r3 nullo autē at nō at s3 at tñ sequite sic ipa nō nūq̃ sic qdē ponūt
¶ Quoties qdē distiguit res De qdē q̃tiēs distiguit res pōt vñ
duob⁹ comitib⁹ s3 nō et aut vñ qdē sic alius nō et aut qñ nō
sequitur exceptio pter has duas dictōes supius dictas pluribus
comitib⁹ vñ pōt s3 vñ veruntamen scōz ceterū tamē attamē ut q̃
dē fidelis es sed lentus tamen et piger De vero autem et porro.
¶ Vero aut et porro licz eiusdē significationis sint tñ nō eodem mō
collocāt. Hā porro pōt eē in frōte sentētie: aut et. nō non possunt
ut bñ enī dr apd Qui Porro qui cōfessū defēdit nō ab solutionē
sceleris petit qd nō bñ dr p aut nec p nō ut nō q̃ p̃fessū defēdit sē
per precedente aliq̃ dictōe Porro raro p̃illis duob⁹ ponit quā-
uis idē iūgnificz Vero z aut collocāt frēq̃nt vñ nūq̃ refert sed
tñ distigūt sētētiā a sūia *Li.* Tribz his t̃pibz q̃tū poteris poteris
aut q̃tū vales Habet tñ aliqñ apd auctores nescio qd differētie
i vtēdo Hā nō rectē collocāt post has dictōes. s3 neq̃ tum age
sane iā enī ut neq̃ vero sane nō iā nō enī nō At vero aut nō rectē
collocāt Inelegāt enī diceret neq̃ aut tū at zc. De aut et porro
¶ Autē rursus collocāt recte post non ut nō aut faciā bñ dr nō fa-
ciā aut male S3 si post ponas negatōez habebit locū sic Tibi a-
mic⁹ assētator nō nō Porro s̃gt lōge certe postea vltra De si qdē
¶ Si qdē vna dictō idē ē qd nā vt *Li.* Cōfiteor eos nisi libatores
p̃o. Ro. cōsuatores reip. fuerūt plusq̃ siccarios q̃ paricidas
esse Si qdē est atroci⁹ patrie parētē q̃ suum occidere Si qdē qñ
nō est vna dictō. facile est internoscere ut *Li.* pro Flacco D mo-
rez preclaruz disciplināq̃ quā a maioribus accipimus si quidā
teneremus.

¶ De nudius tertius et similibus.
¶ De nudius tertius et nudius quart⁹ nec vltra p̃gredit Cur ei
nō bēm⁹ nud⁹ scō⁹ qz vocabulū suū habem⁹ qd ē heri De die
aut qui precessit besternum scilicet heri dicimus nudius tertius

Id est ab hinc tertio scilicet nunc die tertio et de die sequenti cras dicimus
et de die ab hinc tertio pridie. id est una dies ante diem. Postri
die. id est una dies post siue in preterito siue in futuro. Ut pridie quod intrare
mare serena lux fulsit pridie quod intras Athenas aqua non bibas. id est
de die precedenti illi die quo mare athenasque intraueras. Item postri
die quod mortem pater obiit epulum feci: et postridie quod uxorem duxero
navigandum mihi est. id est postero die ab illo quod pater mortem obiit. aut e
go uxorem ducovel cum gressu ut pridie illius dici postridie illi diei
quo hec gesta sunt. Et cum actum ut pridie kalendas qua propter non bene
est pridie et postridie huius dici quia vocabula sua habemus scilicet
eri et cras. ex pridie pridianus fit scilicet ex postridie non fit postri
dianus sed pro eo utimur crastinus per quod significatur non modo
dies sequens hodiernum: sed etiam quemlibet aliquando. Tira
gilius primo. Georgii. Nunquam te crastina fallit.

Quippe ut pote profecto utique nepe sane certe vel certo et nimis
nimis quasi si sunt in significatio. Sane tamen affirmatio sunt
ut ita sane: sane hoc tum provalde ut. Li. Non sane nobis
lis. id est valde. Certe quod tamen affirmat ut totum est tamen pro saltim accipit quod
pe ut pote frequenter causative sunt ponunt pro naz. et ponunt aliqui
prelatio ut ea nos quippe qui nichil pretere solem non preteresci
m. ut ea nos ut pote quod nichil pretere solem non preterescibam.
Sicut ponunt sepius cum ista dictio cum aliqui non ut. Li. Quippe cum vi
deret homines huius circum fluentibus abundare nonnumquam ponunt sine cum et
sic ralaris ut Qui Si alienum et ignotum tamen quod cōis omnium mortalium quod
pe sub uno pariete natura cognitio est de pote Salu. Antoni abe
rat ab illo ut pote ager et iacens. Profecto utique certe nimis nepe
sane sine dubio affirmat scilicet profecto et neperam in responsio quod sine solet
adhiberi: certe autem sine responsio solū ut Li. Quis hec renūciat
profecto quod iter fuit. Idem. Apud quem dico. Nepe apud eum et cetera. Sane quoniam
iungit cum adiectio capit provalde ut sane nobis. id est valde. Interdum
cum suplatio ut Suetonii de vita Cesaris. Bellum sane durissimum
aliqui capitur passim. Qui Tulerit sane filius noster merito penas
quasi ita sit ut vis. aliquotiens capitur pro saltim. Certe iunctum
cum scio et similibus verbis solet mutare e in o ut certo scio si
cum dicimus manifesto pro manifeste. ¶ De idem et is.
¶ In hoc proinde idem adnotavi quoddam dissile ab is. Ibi potest addi
copula hic non potest quod tamen affirmare non ausim ut quicquid in sedem mi
grat apud rex: in eam et apes ipse comitatur ac si dicam in eandem
bu

tollā copulatiuā. sic in eādē apes ipse comitāt. Nam idē hz in se
velut vim copulatiue.

¶ De protinus continuo statim
¶ Protin⁹ continuo statim signū subito. z qū iūgūt negatōni quod
pluribz ignotū ē signū nō iō ut Qui. Nec id statim per suāsum sit
oīa q̄ auctores dixerūt utiqz eē perfecta neqz id statim. i. nō iō z
sic ceteris In continuo et ptin⁹ eādē vīz obtinet interrogatō ut id
ptinuo ne si ille stulte cogitauit nob̄ q̄z stulte dicēdū ē. i. nō iō.

¶ Defacio cōiecturā et capio cōiecturā et similibus
¶ Facio cōiecturā capio cōiecturā cōsequor p̄iectura colligo p̄
iectura p̄iecta ducoz p̄iecturo p̄iecto p̄ eodē accipiūt De nō me
¶ Nō me fallit nō me p̄tīt: nō me fugit. nō me ca (fallit z sibi
p̄tīt idem signū quod non ignoro. ¶ De capio spē de te z sibi⁹
¶ Capio spē de te concipio spē. ducoz in spē. vocoz in spē idem
qđ spero aut sperare incipio: repono in te spē: plusqz sperare est:
nec tātū spē habere. sz etiā collocare et i spe reposita conquesce
re.

¶ De in mentem venit et similib⁹
¶ In mentem michi venit: occurrit: michi succurrit: subit michi
pro eodem accipimus

¶ De tandem
¶ Tandē ornat⁹ cā ponit et hz vrgēs qđdē ac accelerans ferez
poit cū interrogatōe ut Li. Qua tādē spe sibi tā audacter obsistūt
et pro rosio Cū ab eo q̄rere qđ tādē accusatur⁹ esset Alio mō tā
dē. i. finalit et deniqz ut Clir. Ii tādē italie fugiētes p̄dīm⁹ o
ras Eiusdē significatōnis est demum ut idē Tum demū optata
gemia sup ar bore fidūt et idē itelligatur de deniqz sz plerūqz cū
sunt multa enumerata. tūc subiūgim⁹ deniqz significātes hoc vl
timū esse oīz ut idē Li. Cū sibi nō multitudinē militū nō idone
os imperatores non pecuniā p̄sto esse videret non deniqz vllā rē
queptineat ad bellum administrandum.

¶ De habeo
¶ Habes sētētiāz Brute de rōne dicēdi hec habui q̄ dicerē hec
sunt q̄ putauī dicēda hoc tpe. xba sūt. Li. post materiā aliquam
ase tractatā. ¶ De quotiens quando nichilominus.

¶ Quotiens quando nichilominus pro preterea aliquā pro alter
sepe ab auctoribus frequentatum.

¶ De alter et alius est
¶ Alter alterum ipellebat de duob⁹ sz ali⁹ aliū ipellebat de mlt
tis sz In plurali nūero magis cū p̄icipio conuenit qz cū verbo
ut ibāt i pugnā milites ali⁹ aliū impellētes. Idē de duobus ut
pdibant gladiatores alter alterum in tuentes alter ad vnum de
duobus refertur siue ad vnum duarum partium z aliquando ca
pitur p̄ secundo ex pluribus ut vnus alter tertius quartus si an

tem loquimur de duab⁹ reb⁹ tertiūscū demonstratōe autē nō loq
mur per alter s; g p nomē vt hūc illi pponē Et nota diligētissie
q ali⁹ aliqñ dī de duob⁹. i. qñ plures res vni attribuūt vt Salu
loqndo de Cesare z catone i qd Gen⁹ etas eloquētia ppe paria
fuere magnitudo qz et gloria: s; alia alii. s; gl'a fuit alii. i. cesar
z alia alii. i. Catoni aln alter de pluribz vt vn⁹ alter tertius et al
ter s; nobis nō est pmissū sic loq vt Plī. li. xi. i qd Dc q ex diūso
pueniūt alii alteri⁹ i geia nescio an sit accipiēdū sic vñ vni sic
alter alteri Qd tu nec faceris: nec ego pmitterez non est latinum
¶ Tu nec faceres nec ego pmitterē nō latinū ē. cū vtrūq; nec ad
illō tu referēdū sit h mō Tu ne faceres nec facere posses: s; si ne
gotio anponat bñ dicere sic: nec tu faceres nec ego pmitterem
Tale est si quis dicat potes cognoscere ptim ex alioz smone p
tiz te edocebit ipe tabellari⁹ atq nō sic: Li. s; ante posuit vtrūq;
partiz potes cognoscere ex alioz sermone parti te edocebit ipe
tabellari⁹ quod si nobis icipere apartim licet ad id tota oratō
referenda est vñ icipis: ita potes cognoscere partim ex alioz
smone parti ex ipso tabellario Puto tecū supioribz litteris intel
lexisse. tum ex his intelligere posse latine dici. et non potes
¶ Item puto te cū supioribz litteris itellexisse. tū ex his itellige
re potes: dicēdū est ex his itelligere posse pterea cauēduz est ne
cōiūgam⁹ verba que diuersam regendī naturā habent sic Tu m
nec nocuisti vnq;: nec adiuuisti michi. nec profuisti: nec ego defē
di te nec adiuui

¶ De diu
¶ Diu nichil est q; lōgū tēp⁹ vt diu nauigauī. i. p lōgū tēp⁹ Mō
diu autē recessi: s; dudū aut nup Aliqñ tñ capif loco nois vt diu
est id est longū temp⁹: est Adiu veniunt diuti⁹ diutinus z diutur
nus Diuturnus vero significat spacium quod diu durat diutin⁹
similiter Ideoq; cauēdū est ne verba que momētaneam actio
nez significant his verbis applices quale est iam diu publicatū
opus iam diu duxit vxorem: sed dicere debes iā pridem licet rec
te dicatur iam diu est opus publicatum.

¶ De compositis a per

¶ Per ppositō nōnūq; i maluz accipitur vt periurus perfidus
q; q iusiurādū fidēq; violat. ptinax q; nūm is est tenax perfuga: q;
ad hostes transit. Perfid⁹ q; in omē scel⁹ est traditus p cit⁹ q; ira
cūdia furore q; est incitat⁹. Peruers⁹ q; x satur in malo et a bono
versus est perpeffus laboriose pass⁹ sepe accipit quasi p mediū
perlu cidū. id per cuius mediū fulgor emanat per spicuū id p

b3

culus mediū. l3 optū sit oculos dimittim⁹ et per eius mediū vi-
dem⁹ vt cristall⁹ vitrum aqua ⁊ similia. pfluere per mediū alic⁹
fluere vt si lagena male materiata cōpacta sit pfluat. i. p eius me-
diū humor cūctus ifluit Per pluerē p mediū alic⁹ pluerē vt hec
dom⁹ h perpluit tectū ppluit Et notādū ē q cū p i eadē sigtōere
ponāt: tñ qdā vocabula cū p iūgū nō cū p vt p potēs p fess⁹ pre-
fulgēs p diues p dulcis p dur⁹ p clar⁹ p curius p lōgus Et dñt p
ap qz p vehementi⁹ auget nā p lōg⁹ hō p lōga orō q enozmi lon-
gitudie est Aliquotiens iuncta cū verbo pene nichil differt a sigi-
ficatione sui simplicis vt precludo. i. claudio p cello premozior p
cingo cuius nature est etiam hec prepositio re vt rescoco resido re-
tingo repurgo refodio repromitto reuincō Denūeralibus
Quāt oratores frēntissie in pfa his pnoib⁹ sigli bini tñz. in
plū numero et in sua ppa legitima significatione bin⁹ enī siue bi-
ni s gī singulis binos vl singulos duos tern⁹ siue terni singulis
tres qtern⁹ siue qterni singulis qtuor et sic de aliis ⁊ hic ē pp⁹
vsus In singulari aut numero ⁊ quidē i pprie magis poete vtūt
et in aliena significatione. septen⁹ enī gurgēs nō sigulis septem
s3 tātum septē et etiā plurali poete hac significatione abutūt vt p
duodena regit mundi sol aure⁹ astra duodena astra perduodeci
astra Quāt etiā oratores frēntissie necessitatj cā siglari supra
ditoz nominū. qñ loquūtur p noia carentia singulari: que talia
sibi silia sūt liberi codicilli pugillares nuptie arma castra aut si
nō carēt sūt q vel diuersi gñis vt nudinū et nūdine deliciū ⁊ deli-
cie vl diūse significationis vt hec edes et he edes vl diuersi etiā
significati vt epulum epule Necessariū est aut talibus noibus di-
cere bñs codicillos: ⁊ tñs ⁊ qternos nō duo tres qtuor rōe dic-
tate. Itā si de diūsis codicillis loqrer dicēdū m sit duos codicil-
los scripsit pater. vnū ad me alterū ad vxorē. illud vnū ⁊ alterū
nō haberēt ad quos referēt. cū. codicillū in singulari nō replet
dicēdū ē ergo vnos. q si vnos: ergo et binos. ⁊ sic intelligatur i
sigulis. Itōnūqz oratores vtūt etiā hñs noibz i singulari s3 p p-
raro vt Plī. li. xxxvi Prodigiosa sunt q circa hec tradit Theo-
phrat⁹ auctore alioqui grauis septuageno coitu durare libidinē
ptractā: herbe cuius nomē speciēq nō posuit septuageno coitu
.i. lxx. coitibz per singulas noctes Quare vt magis res aperta
sit: recenseamus hec noia dicemus igitur in plurali singuli bi-
ni. terni quaterni qñi seni septeni octeni noueni deni vndeni duo-
deni terdeni quaterni deni quīdeni senideni vel deniquaterni

deniquindeni deniseni denesepteni denioctani deninoueni & vice
 ni vicieni siguli vicieni bini vicieni terni: et ita deinceps triceni autē
 mutat g in c q̄drageni quī q̄geni sexageni septuagēi octageni nō
 octuageni octogita ei dicim⁹ nō octuagita nonageni centum q̄ q̄
 dē nō sic opāt sicut cetera sequētia sicut milleni triceni p̄tricēteni q̄
 drigeni quīgeni sexcenti septingeni octigeni non nigeni v̄l non
 genī milleni Quare mlti errāt in scribēdo treceni p̄triceni igno
 rādo triceni p̄ trecētū esse sic opatū. Et nota q̄ a p̄dictis noib⁹
 veniūt hec noia scz binari⁹ trinari⁹ t̄nari⁹ q̄ternari⁹ vsqz ad
 mille q̄ q̄dē noia idicāt nūez aliaz rez q̄ nō noiant nō multipli
 catōnez sui ipoz vt hō cētenari⁹. nō q̄ sint cētuz hoies sed: q̄ ha
 beat cētū ānos: Rurs⁹ nō dicim⁹ cētenariā librā. s̄z cētuplā nec
 cētenariū ānū s̄z cētuplū. recte tñ dicim⁹ cētenariū nūez nā nūe
 r⁹ oia p̄plectit Hec noia dicim⁹ v̄ndecim⁹ duodecim⁹ & sic ordi
 natiz cētesim⁹ millesim⁹ dupl̄r exponūt vnōmō sic cētesim⁹ mil
 lesim⁹. i. qui vltimus est ex cētūz ex mille Alio mō sic tricesim⁹
 q̄dragesim⁹. i. qui p̄tinet trigita v̄l q̄dragita vt hoc aurū attulit
 cētesimū fructū. i. fructū cētenariū numeri: et hac rōne appellata
 est quadragesima: q̄ quadraginta dies continet. Ars ludicra
 ¶ Ludicra sc̄be declinatōis et nō tertie vt in lege illa Qui artē
 ludicram. i. iocosaz ¶ De exeuntibus in riuus vel in riuum
 ¶ Hoia teriata i ariū plerūqz significāt locū vbi aliq̄ res reponū
 tur vt tabulariū loc⁹ vbi tabule & instrūta et littere reponūt Sa
 crariū vbi res sacre Armariū vbi reponūt libri ceteraqz hui⁹ mo
 di Armētariū vbi arma Atramētariū vasculū qd cōtinet atra
 mētū Calamariū vbi calami Penariū vbi penus. hoc est edulia
 & ad victū p̄tinetia Pomariū vbi poma Errariū repositoriū eris
 i. nūmorū s̄lūqz rez p̄ciosarū opū. Penariū thecha pēnarum
 vbi fere pēne reponūt Clinariū vbi cōtinētur v̄l aues v̄l apes v̄l
 pisces v̄l q̄ dūtazat ad victū spectāt Sz hec q̄ sequūt alit capiūt
 naz donaria significāt ipa dona Seminariū semē ipsū Plantas
 riū plātā ipsā Lenariū carnē ipsā & sic cauēdū ē in vsu hoz noiz
 Librariū q̄ libros trāscripsit v̄l aptat De euentu iussu permissu.
 Euent⁹ iuss⁹ p̄miss⁹ singulari masculini gñis sūt: & quarte decliā
 tionis In plurali neutri et sc̄be declinatōis Tul. Si euenta q̄
 rimus que exquiruntur auib⁹ ¶ De adiectiuis in bundus
 ¶ Hoia i b̄nd⁹ vt casseli⁹ iuriscōsult⁹ & A. Bellius sentiunt. idēz
 significant quod participia presentis temporis cum quadam ve
 hementia vitabundus id est vitans Moribundus. i. moriens & n̄
 b iiii

patet falsū esse q̄ in se habeāt similitudinē vt vitabūd⁹ id ē simi-
lis vitādi. Poterat tñ A. Gelli⁹ accommodatū magis pducere exē-
plū q̄le apō Saluī iugurtino Ipse q̄si vitabūd⁹ p saltuosa loca
z tramites exercitū ductare Si huiusmōi noīa i būd⁹ significat
similitudinē qd ita adderet q̄si. qd similitudinem imaginemq̄ figt.

¶ De ablatiuis in abusu nominum exētiū in a

¶ Hec noīa p̄ne declinatōis tātū mō faciūt datiuū z ablatm i a
b⁹. dea filia nata equa mula liberta. cetera autē faciūt p̄dictos
casus in is Li ad vxorē et filiā scribens. duabus amicis suis di-
xit et Curri⁹ de matre et vxore Alexandri dñs dixit. z nō dñab⁹
¶ Noīa i tilis in silis in xilis: plerūq̄ similitudinē significatiōē suoz
pticipioz retinēt a q̄b⁹ nascūt et inq̄ resoluūt Glas fictile qd fic-
tū est Pensilis res q̄ p̄sa ē Flexillis ram⁹ q̄ flexus est et si des-
cēdūt a neutris: resoluūt i p̄cipia p̄nti t̄pis. vt aīa volatilis q̄si
volās Altilia q̄ alunt. et aliqñ at supradicta oīa resoluūt i p̄ci-
pia p̄ntis t̄pis: q̄lia sūt neutra. vt aīa volatilis q̄si volās z q̄des
volatilia volucres vocant. qz volant. vt altilia aīalia que alūt.
Sessiles lactuce q̄si sedentes: qd licet a participio nō veniat tñ
eiusdem nature est cū insignificatiōe consentiat. Degerūdiiis.
¶ Differūt gerūdia a p̄cipiis: qd ip̄a significāt rei administratō-
nē sine t̄pe Illa hō t̄ps s̄nere rei administratiōe: vt tenet me occu-
patō iurisdicēdi: gerūdiiū est: nec t̄ps significato futurum s̄ rei
administratiōez hoc est in iure dicendo Participiū est futuri si-
gnificatiū sine administratiōe rei. M̄tra iueniūt q̄ a hō nō veniūt
tñ p̄cipiis filia sigtōne vt p̄cipia i nomē trāseūtiaz sibi filia
vt putauī ad te scribēdū existimaui hāc rē tractādā: cēsui ē illd
significādū. i. dignū scribi tractari sigri: q̄ orō idēz valet quod
scripsi tractaui significaui s̄ nō sū deliberatiōe: tñz i consulto
Antiqui at oratores dicebant. oratum te velim. rogatos vos ve-
lim. pro eo quod est oro et rogo.

¶ De minus.

¶ Minus p̄nō sēper fere accipit. frēq̄ntissimē tñ iunctum aut cū
sin aut cū quo p̄vt. vt sin minus id est sinō pro minus non: sicut
quo secius etiam prout non

De demum

¶ Demū iūctū cū is ea id vlt cū ita: accipi solet p solū. Li. i Sa-
lustium Ea demum magna voluptas est: ita demum satisfacias
et qñq̄ accipitur pro oīno vt Plinius. de hirundine dicēs Ea
demū sola autum nō nisi volatu de pascitur. ¶ Depotus z potio
¶ Potus veni z aque. potio vero a medicis datur egrotanti non
nūq̄ tamen vnum pro altero accipitur.

Quod ois genitiuus aut actiue capif aut passiue at possessiue
 ¶ Omnis geniti⁹ aut actiue capitur aut passiue at possessiue Ac
 tiue vt puidencia dei: qz de⁹ prouidet. passiue vt rior dñi qz dñs
 timef possessiue vt sedes dñi. regnū dei Un notādū ē ne i his ge
 nitis vtēdis decipiamur qz hi tres gti singulares triū pnoiz mei
 tui sui super apud auctores accipiuntur passiue. alii xō tres scz
 mis tis sis sēp possessiue: qz iā exoluerit vt amore tui facio. i.
 qz te amo Le hoc vnū scio hāc meritā vt memor esses sui. ex q
 pz nō latie dici mei fili⁹ vt priscian⁹ ait. nec signū me vt notari
 faciūt sz tūc recurrēdū ē ad possessia: vt me⁹ fili⁹ signuz meum
 Tul. ad atticū Soli⁹ enī pctm corrigi nō pōt Et i psal Audiui
 vocē mei clamāt ad te Et i euāge. Tuā ipsi⁹ aīaz ptrāsiuit gla
 di⁹ Silitet i pli hi duo gti scz nri et vri sēp passiue vt hñe curam
 nri sicut nos habem⁹ vestrū Iñō aut nemo nri nec nemo vri Et
 notādū qz in his gtis tā noiz qz pnoim ē itellect⁹ ambigu⁹ vt a
 mor dei. caritas patris suspitio vxoris Dubium est de vtro loq
 ris an de amore quē de⁹ in nos an de illo quē nos in se habem⁹
 et sic de aliis In pnoibz at faciūt dubitationē hec que sequūt
 qa i differēt poi possūt cā mea z cā mei fama mea et mei. imago
 mea et mei potestas mea et mei Itē notādū qz hi gti mei tui sui
 nri et vri siue p se siue i possessiuis i clusi nūqz sustinēt cōfortiū
 substātiui Un male dñ Lā mei boni Accursu sic fecisti z solius
 aselli tui peccatū corrigi nō pōt. sz sp abiiciēda sūt substātia In
 gūt aut recte cū participiis gerūdiis z freqntissie cū his tribus
 adiectiuis. vni⁹ solius ipis vt in exēplis pdictis sz sui apt⁹ iun
 git cū cuiusqz vt vellē nosse q sit sua cuiusqz sētētia mltotiēs tñ
 iūgit z recte qdē cū his adiectiuis duo tres qtuor ois pl⁹ z si q
 ad huc sūt vt vestrā duor vlt triū vlt oiz vlt pluriū operā deside
 ro p vestrū Itōtādū est q mea tua sua et cetera cū his xō interest
 et refert nō a parte aī sz a parte post ordināt nō alit qz cū dicim⁹
 B interest illi⁹ qsi hoc ē officiū illi⁹. ita hoc interest mei si liceret
 dicere p quo dicim⁹ mea Quare illa verba psonalia esse qz du
 bitat cū oia sint plena exēplorū sz sufficiat vnuz Cicero p plāco
 Sed quia mea minus inter est. id forte magis delectat Ex quo
 te argumento apertissime probatur illos genitiuos superi⁹ no
 minatos semper poni passiue Unde illud colligitur ad hāc iter
 rogationē Cuius hominis est hoc opus Responderi debere me
 um tuum suuz. non mei tui sui Virg. Cuium pecus an Melibei
 ¶ De nostras vestras cuias

¶ **M**ostras vestras cuias nō tñ patriā nationemq; innuū s; etiaz
ptes et q̄si sectāvt cuiates phivosest; stoici ne an acadēici an pi
paterici an n̄rates an epīcurei **L**ū q̄b^o p̄positōibz iūgať gerūdīuz
¶ **M**ediū gerūdīū iūgīť frequēť cū hīs p̄positōib^o ad ob pp
ter iter ī raro cū añ vt ego veni ad te vť ppter teredimēdū. **I**nē
naugādū p ī naugādo **U**ir **E**t inter agendū **O**ccursare capro
cornu ferit ille caueto et ad capiēdū hostē et incapiēdūz hostem
ad te domatū **U**ltio gerūdīo addunt he p̄posiōes ī (frequēter sed
certe rari^o) de e ex a ad z cū ī vt ī naugādo **Q**ui **D**e apte dicēdo
Lul **Q**uid cogites detrasēdo ī epirū scire sane veliz ex deffēdē
do q̄ ex accusādo vberior gl̄ia cōpatur **L**i. siue amor siue amīci
tia vtrūq; enī dictū ab amādo **P**li. posterior **L**ū ascribēdo vaca
ret **Q**ui **S**z rō recte scribēdi iūcta cū loquēdo pōt itē poni abso
lute sic p̄pōe vt vos accusādo illos occidēdo totā ciuitatē labe
factatī **H**oc gerūdīū soluēdo nō solū sp̄ ordinat sine p̄positōe z
sigt̄ satisfaccere p eo q̄ obliges siue p pecunia siue p remuneratō
ne s; sēpvult post datiuū vt **Q**ui **P**auperi soluēdo nō sumus iūq
Motādū q̄libz gerūdīū elegātī^o pōt trāsferri ī p̄ticipiū trāsies
ī vīz noīs **E**xēplū p̄mū vt ego sū hic cā fruēdi p̄ncipatu puīcia
siue ī pio gerūdīū est et mutat sic **E**go sū hic cā fruēdi p̄ncipat^o
z fruēde pecūie fruēdi īperii **I**n plurali sīr molestia educādoz
filioz. locāda; filia; colēdoz p̄dior **E**xēplū sc̄bi **E**o ad salutē
dū fratē sororē et sid^o mutat **E**o ad salutēdas sorores ad salu
tādū sidera **E**xēplū tertii. **T**u delectaris ī ferendo crimine seu
criminib^o ī ferēdis **I**tē da operā rebus agēdis aiūt agēdis esse
gerūdīuz datiuī cas^o et nūeri pluralis **I**tē hec v̄ba q̄ sequūt s; z
loco mādō curo habeo p debeo facio rapio reseruo mitto reco
gnosco emendo cōsolor punioz vt aiūt cōstruūt cū gerūdīo sine
p̄pōne **S**ul **L**ocarēt sepulturā faciēdā **S**ueto **M**ādabat gladia
toze vi rapiādos reseruādosq; **L**i. litteras ad te misit mittādasq;
curauit. **P**li. **P**etis vt libellos recognoscēdos emēdādosq; cu
rē **S**ue vt p̄solādos eos magi īpatoz q̄ pūlēdos habuerit. i. de
buerit.

¶ **Q**uid inter amandū et amatum intersit.

¶ **I**nter amādū et amatz hoc interest q̄ supinū sēper ordinat
cum verbo significante motum gerundium non semper **Salu**.
Legatos ad **I**ugurtam questum de iniuriis misit

¶ **D**e infinitiui modo actiui

¶ **I**nfinitiu^o modus actiui sic ordinatur **V**ideo te accusatz tre
me nunc presentis ten^o p̄oris est. **V**ideo te accusatum me esse nūc

futuri temporis est

De infinitiuo passiuo.

¶ Infinitiu⁹ passiuu sic ordinat elegat⁹ video me abs te accusa-
tu iri inq^ucūq^{ue} verbo video me abs te accusatu⁹ esse in oib⁹ x^{is} bis
preter illa que respiciūt futurū vt timeo metuo vereor spero cu-
pio Quare inle⁹ dr Cupio culpā meā celēdā eē s³ celatū iri bñ dr

¶ De visu et auditu quando sunt noia et quando supina

¶ Differētia est inter visu et auditu noia. et visu et auditu supina
et inter cetera silia hā qñ sūt noia regūt casus et regunt⁹ etiam a
verboz participio vt careo toto visu oculorū ātea priuatus audi-
tu aurium Quando aut nō possūt regere casus et cetera sunt su-
pina vt facilis visu est vt videatur affabilis dictu vt dicat incre-
dibile memoratu vt memoretur. digna auditu vt audiatu

De participiis cum substantiuatur

¶ Participia cū substantiuat⁹ neutri gñis sūt vt accidens ptingens
ācedēs et cōsequens decēs pñens pñens apud rherozes pñir
mamento orōis. s³ oriens occidens pñuens pñumine pñuens
masculini gñis Cōtinens propterea q non ē insula vt de Sicilia
ad cōtinētez paruz intercapedis est et animas femini gñis sunt
Plī. maior libro sexto Alymnu⁹ a pria cōtinēte abest Li. Req-
rat atq^{ue} appetat adaqs se applicz sui gñis animātes hōnūq^{ue} tñ
hoc nomē i neutro gñe repitur. s³ magis in plurali Jituo partici-
piuz pñonans aliqñ capitur substantiue p littera non vocali. pre-
gnans nescio vnde sit participium

De circiter

¶ Circiter ad tpus et ad numez et ad locum pñet vt circiter ka-
lendas ianuarias circiter dū miliū milituz circit⁹ decē miliario-
ruz Classi⁹. Emina Lapidē fuisse qdratū circiter in medio arce
iunctum candelis quoq^{ue} versum

¶ De hei et heu.

¶ Hei et heu idem sunt sed hei cum datiuo heu cu⁹ accusatiuo iñ-
gitur vt hei mihi heu me.

De en

¶ En cum noiatiuo et accusatiuo Ecce apud oratores raro cum
accusatiuo: s³ semper cum nominatiuo.

De eccum et ellum

¶ Eccum et ellū cū accusatiuo resoluūt p aduerbia vt eccuz per
menonem. i. ecce hic Parmeno. Ellū Parmenonē id est ecce il-
lic Parmeno

De hac oratōe me ne incepto et similibus.

¶ Virgilius Me ne incepto desistere victā hēc posse italia teuc-
croz aūtēte regē Li. Me miserum in tantas calamitates mea
culpa incidisse In his et silibus orōnib⁹ intelligitur verene ita
est menon posse italia aūtēte regē teucroz Plī iunior hōmīnē
ne Romanum ita grece loqui id est vere ne ita est

Iste est nimis iuuenis ad dandū sibi tale negotiū nō latine dī
¶ Male dicitur iste est nimis iuuenis ad dādū sibi tale negociū
sz recte dicitur iste ē nimis iuuenis at iunior q̄ vt sibi deē tē ne
gociū v̄l ē iunior cui tēq̄ negociū deē ¶ De in diem et in dies
¶ In diez et in dies differūt nā i diē est q̄si p̄ntis diei h̄erōnem
nichilq̄ cogitare de crastino vt Salu. Panē in diē mercari sed
plerūq̄ cū hoc x̄bo viuo cōiūgun̄ vt in diē viuūt Indies est idē
q̄d q̄tidie sz p̄prie cū q̄dā incremēto. iōq̄ plerūq̄ iūgīt p̄patio
vt cū in diē malū arcti⁹ p̄meret. aut cū x̄bo significante incremē
tū vt Li. Crescētēi dies multitudie Que quidē exēpla lz etiā di
cere p̄ q̄tidie et p̄ singulos dies cū idē significēt vt Li. at atticum
Quotidie v̄l poti⁹ in dies singulos breuiiores litteras ad te mī
to Eandē differentiā h̄nt in horaz et in horas q̄ h̄nt i diem et in
dies. nisi q̄ non coniungitur ad in cremen̄tum: Li. in philipicis
hec ait Nec qui in horam viuunt. nō mō de fortunīs et bonis ci
uiū. sz ne de vilitate q̄dē sua cogitauerūt Clir Gallo cuius amor
tantum michi crescit in horas

¶ De propediem

¶ Propediez ē quasi prope in dies q̄n hoc fiet De in primis
in primis potēs si de masculino loq̄ris: itelligitur inter p̄mos
si de femina it̄ p̄mas. si de neutro iter p̄ia. ¶ De facio te certiorē
¶ Facio te cerciorē. nō certū dicim⁹ dūtaxat i p̄sa sp̄ per hoc ver
bū facio Sīr in seq̄ntibz orōnibus dicim⁹ facio ter gratuz fac
cio ludos: rē diuinā: sacrificiūz solēnitatē inter: viāz: nūq̄ ago
dicim⁹ Itē feci iacturā: dam̄nū: naufragiū nūq̄ passus sū di
cim⁹ feci tibi copiā rerum meaz. feci tibi potestates audlēdi res
meas nūq̄ dedi aut: prestiti. copiam. feci lucrā nō autē aquisiui
lucrum fecit vzinaz stercus. non autē emisit. feci fugam: q̄d ego
fugi alterū non q̄ alter me fugerit

¶ De frango.

¶ Fregi naui brachium. elegāt dī: sz inelegāter nauis v̄l brachi
um est michi fractū. ¶ Fregi naui apud Andrum ¶ De accipis.
¶ Accepi molestiā. cladē: cōtumeliā vulnus: iūriā dedec⁹ igno
miniam. Non autē passus sum. accepi etiam voluptates gaudiū
leticiam

¶ De conuenit hoc michi

¶ Conuenit hoc michi aut cōuenit hoc nobis. i. decens ⁊ pueni
ens est Conuenit hoc inter nos. i. cōtrouersia caret Cōuenit mi
chi hoc tecū. i. sine cōtrouersia est iter nos q̄d ego dixi Cōuenit
tibi mecum. i. sine controuersia est inter nos quod tu dixisti.
q̄ videaris videre licet. et reliqua pro eodem mō accipiūt
¶ Videas videre licet: licet cernere: cernere ē p̄ eodē accipiūt

tur Cicero Licet ora ipsa cernerem oratorum

— Veni in opinionem.

¶ Venio i opinionē tā actiē q̄ passiue dicim⁹ venio i suspitōnē in obliuionē in vitupatōem passiue accipi solent. Loco. patris.

¶ Habeo te patrē tu es michi in filiū accipio te in frēm vt Ex il la hora accepit discipul⁹ matrē dñi i suā sic loq̄ placuit ecclesia sticis nostris more grecorū vnde hec sumpta sunt Hōbis autez sic loqui lz habeo te patris loco vl̄ pro patre Tu es michi loco filii vel pro filio Accipio te loco fratris vel pro fratre Si vero de patre et filio loquamur sic recte dicenduz est. Ego ero illi pa ter Ipse erit michi filius non aut ego ero illi in patrem. et ipse erit michi in filiuz.

¶ Quot modis vna eadē. nq̄ res dicatur que et quem finem sibi quis preponat

¶ Epicur⁹ oia termiat voluptate zeno cuncta finit honestate Hi ero vniūsa determinat: desinitq̄ idolētia corpis. Cardes ne singu la metit nature bonis Aristipp⁹ nichil nisi ad cōmodū suū refert Pyrrhō nichil reliqt qd non reuocet ad sciētā Ille sūmū bonū in gula cōstituit Ego bonū ipm pono in dilectōne dei. Lot igr verbis vnam eandemq̄ rē declarem⁹. ¶ Nichil ad Catorē.

¶ Solent auctores his oratōibus vtī Cēsar et Cato fuerūt viri prestantissimi: s; nichil ad Catonem. i. nichil ad comparationē catonis. Tale est istud quod illud. cum sub intelligitur pertinet vt qui te subintelligitur pertinet.

Inter agendum inter actionez in agendo
¶ Inter agenduz iter actionē i agendo Inter cenanduz inter ce nam: in cena: super cenam Inter consulenduz siue consultandū inter psilia: siue consultationes in consulādo siue psultādo Fa-
¶ Facio tibi iniuriā facio tibi cōtumeliā. afficio te (cio z afficio iniuria: afficio te contumelia. facio tibi molestiā: non ita libent dixerī vt afficio molestia. ¶ Memoria teneo memorie pronūcio
¶ Memoria teneo: nō memorit teneo Harro pnūcio memoriter non memoria. complector: tamen memoria et memoriter repeto memoria et memoriter Est eniz memoriter quod litteratores no stri imperiti dicunt cor detenus et mentetenus

¶ Impono tibi hoc oneris

¶ Impono tibi hoc oneris notū est quid significz. i. afficio te hoc onere: ipono tibi idēz est quod decipio te a quo verbo venit hoc nomen impostor impostoris. dicūt enī ipostores qui alios ver bis magna pollicentibz incantationibusq̄ seducunt. et decipiūt

¶ Ad me spectat

Ad me spectat. i. ad me pertinet ad mortē spectat. i. ad mortē tēdit *Li. libro. iiii. offi.* Ad extremū si ad pūci ex patrie res spectabit patrie salutē an poit saluti patrie *Qui:* Et qđ ad pessimū spectat euentū ¶ De cōmitto cū nega ¶ *Horādū* qđ hoc x̄bū pmitto cū negatōe seq̄nte (tōe v̄l qđ obrez v̄l qđ obrez sue fili dictōe sp̄ i oratōe accipit i malā prēvt *Li. Tho* cōmittes dicēdū sit nō vt putarē. Idē p̄siderare debes nichil ēē cōmittēdū qđ obrez eoz qđ laudes te nō s̄simū p̄beas ¶ Non me Me occupato i negotiis studet (s̄z occupat^o latine dicēdū ē occupat. nō peterā v̄l me occupato i negotiis libtas m̄i studendi nō erat rarissime latine sic loquimur frustra ei ponūt illi ablati s̄z modo elegantius occupat^o in negotiis studere nō poterā vel michi in negotiis occupato libertas studendi non erat. ¶ De intercedit ¶ Intercedit mibi tecū amicitia. affinitas z necessitudo idē amicitia. affinitas necessitudo iter nos ē media qđā qđ cōcilia Lato i tercessit: hoc est in medium se x̄bis et vi opposuit.

¶ Hic non est cum illo comparandus.

¶ Hic non est cū illo cōpandus melius de minore ad maiore dī qđ ediuerso vt *Vir. cuz* Homero non Homerus cum *Virgilio.*

¶ Amare inuicem inutuo pariter inter se

¶ Amamus nos inuicē. amatis vos inutuo amāt se parit. *Cuz* nō adhibem^o p̄pōez it̄tollim^o actm̄ qđ regit a x̄bo ne turpe foret si replicaret s̄io Amam^o inter nos. nō s̄t amam^o nos inter nos amatis inter vos amāt inter se *Li. de amici* Hec solū int̄ se v̄ll gētz colēt s̄z etiā x̄būt Qualit̄ sic accipiēdū sup̄ioribz dieb^o v̄l

Sup̄ioribz dieb^o v̄l i cumatū z it̄z pauci die (i cumatū s̄o p̄orifex fact^o ē z i fuso paucis dieb^o crā tabellarios miss^o hec *Li. et iterū* triduo aut sūmū q̄triduo peritup nō ē. t̄ accipiēdū p̄ sup̄iores dies z p̄ paucos dies p̄tridū z q̄tridū Aliqñ i huiusmōi gñe s̄monis omittimus post sic intrade cē dies qđ venit cōfecit oē negociū. i. paucis dieb^o qđ rhodum appulit vxorē duxit. i. postqđ appulit postqđ veit Quid est aial nisi corp^o cū aia cōcretū recte dici Quid ē aial qđ cor^o non recte ¶ Quid est aial nisi corp^o cū aia cōcretū recte et latine dicitur. Quid ē aial qđ cor^o cū aia cōcretū nō recte adde aliud v̄l altv̄l sec^o z vtroqđ mō licebit dicere Quid aliū est aial qđ cor^o v̄l nisi corp^o *Li. qđ aliū* gigātū more bellare ē cū diis. nisi nature repugnare Idē h̄i p̄ p̄patiū qđ est meli^o qđ gaudere v̄l nisi gaudere

¶ De preterq̃ et nisi quam tantum. et solum

¶ Preterq̃ eādem viꝫ p̃pe obtinet quā nisi cui⁹ exēpla velut facilia p̃termittam⁹ illd̃ i vnuꝫ admonētes vbi ē p̃t̃ ibi locū h̃t e p̃terq̃ vt nullius rei sum avarus p̃ter p̃ter laudes ṽl p̃ter quā laudis ṽl nisi laudis nulli places p̃terq̃ in ṽl p̃ter me vel nisi in q̃ dīctōnes exēptie sūt nec orōez vnq̃ vnū salē eē p̃mittūt qd̃ etiā facit tñ et solū et solūmō et tñmō dictōes exclusiue p̃ter sp̃ actō tūgī. Nisi p̃terq̃ et q̃ cas⁹ siles referūt. Hic michi gloriatur. Nisi p̃terq̃

¶ Hic michi gloriatur eē tibi. Frācisc⁹ Merlianus. tu michi sēp dormis ille michi assidue sedet. ille datiu⁹ michi et tibi nec ad me nec ad te nec ad quēq̃ referē: sed sic vulgo vtimur. De ausculto.

¶ Ausculto te. i. audio te Ausculto tibi. i. obedio tibi: et sic de audio: vt audio tibi. i. obedio tibi s̃z hoc raro iuenitur qz apud scriptores p̃ se oratōnis i l̃e gen⁹ nō memi me legisse tñ est q̃ obedio vnū ex cōpositis ab audio pastulat dēt̃m ¶ De incumbo remis

¶ Incumbo remis solū mō dicim⁹ et sine trāslatōe cū aliis aut dīctōib⁹ tripliciter variam⁹ et per trāslatōez: vt incubo studiis. i. in cūbo ad studia et i studia. Itā vt cū remiges incubunt remis significatur diligētia et cognatus. ita cū accurati⁹ qd̃ mente agimus incubere dicimur quemadmodū e contrario supini dicuntur qui negligenter agunt.

¶ De oportet legere seu legi libros.

¶ Oportet legere seu legi libros expedit euoluere seu euolui auctores vtile est cognoscere seu cognosci pluria. Hoc mō per passiuum magis ars grammatica: s̃z per actiuū magis auctoritas p̃bat.

¶ De non videtur tibi q̃ benefaciam.

¶ Non videt tibi q̃ benefaciāz michi nō videt q̃ bñ loq̃ris rusticam⁹ hic etiā sermo et agrestis. Eruditi enī sic loquūt̃: nō videoz tibi bñ facere et tu non videris michi bene loqui.

¶ De traicio. Traicio exercitū. i. trāsporto exercitū trans mare. vel trans flumēz: traicio mare vel flumēz. i. trāsko. aliquñ vtrūq̃ coniunctū vt Litraiecit copias hiberum

¶ De do tibi litteras

¶ Do tibi litteras tāq̃ tabellario Do ad te litteras s̃z ad perferēdas Aliquando hec duo cōiūgūt̃ vt Li Dedī illi ad te litteras ergo qui mittit litteras dat cui littere dantur: si p̃fert reddere dicitur sicut ille ad quem dantur accipere

¶ De refero tibi.

¶ Refero tibi id est narro refero ad te id est consultatōnem fero Vir. tertio aeneidos Cōtinuo ad troie p̃ ceres p̃mumq̃ parērez Monstra deū referoz q̃ sit sētētia posco si i p̃sa semper cū abi o de omnibus his referā ad senatum id est ad cōsiliū senatorū: ferā

aliquando ponitur pro reporto. vt. Quin. Ad patrem arma non
retuli id est reportauit.

¶ De decet iuuat et conuocit
¶ Decet iuuat. cōducit p vtile est. et habet sua psonalia vt he vez
ites decet nos. cibi isti iuuat te studia secreta cōducūt ¶ De ppos

Cōmpos mētis: cōpos animi: ppos rōnis: ppos (mēt)
sanitatis id ē q habeo mētē. animū: rōnē sanitatē. Ac
ppos voti. cōpos victoriē: ppos optati q hec opa mea
a q labore obtinui obtinuo q

¶ Uter vtrum accusat latine dī s3 qñ poī cum q aut ne ordinat
cum hac dictione alter vt Li. Uterq suo studio delectatus con
tempnit alterum Quin. Cum enim vterq alteri obiciat palamq
vtrumq fecisse q neuter neutri nou latine dicatur

¶ De neuter Qui Ita fit cū eqli cura ligua vtrāq tueri ceperim
neutra alteri officiāt: qre male dī neut neutri bellum intulit sed
neuter alteri Illū aut Terētii i phormione Uterq vtriq ē cor
di. V fit more poetico Itē vt dicim Uter vtri iter duo ita qd cul

in pluravt Li. qd cui ponēdū sit Salve tu p m oīz patrie parēs
¶ Salve tu p m oīz patrie parēs appellat adiuua (appellatus
me tu vir optim. et i psal Dñe de nī i hīs et filib orōib itel
ligit relatiuū qui et x bū es vt q es vir optim s3 meli totū poī
in vocatiuo vt adiuua me tu vir optime De tanti et quanti

Quanti et quāti et ab eis cōposita tātidē et quātilibet et
quāticūq et hec cōpatia pluris et minoris sola q rūt
i gto casu ad iūgicū his verbis emo. vēdo. mercoz cō
paro elitio taxo liceoz addico distraho metioz p extimo pstat cō
duco loco feneroz pango paciscoz pāgo qñ facit pepigi. postulo
cōdēno et si q sūt alia filis significatōis vt Te i Enucho Quid a
gas nisi vt te redias captū quā qas mīmoz si neqas paulo ac qti
qas. i. tanti te redias: qti qas Li. Hiebat te tātidē estiasse qti sa
cerdotē iuuenal Quāticūq dom cōstet Li. Mō pluris vēdo q
alii fortasse etiā minoris Alia aut oīa q cūq sit i abltō cū pdictis
x b sēp associāt vt Vir Uledidit h auro patriā dñzq potētē Exa
nimūq auro corp vēdebat achiles. Male enī diceret Uledidit
hic patriā auri. Et notādū est q qñ pdicta quattuor nomina po
nūt in genitiuo: sēper eoz substantia abiciuntur Vñ male dice
ret qti p cū emisti quor iens aut hec noīa substantiuismarītatur
formā naturalēz legē x b oꝝ custodiūt excepto tātidē qd ablatio
caret vt Iuue. Quāto metiris p cū vt colligāt multor iens ex in
terrogatōe ad respōsionē fieri poīssimilē casū vt quāti emisti res

sondetur maxio p̄ io eadē tanti et q̄ti z duo p̄f. r̄ia magni z p̄
ui sola i gctō iūgunē cū illis geminis verbis inter est z refert vt
magni refert z parui refert. z nō mō id nature hñt cū his duob⁹
x̄bis vez etiā p̄ mlt̄ alius vt magni estio parui facio parui p̄do
q̄ti facio tanti facio: s̄z cūz huiusmodi x̄bis nōnunq̄ alia noia
iunguntur vt plurimi estimo

¶ De nomine.

m Eo nomie tuo nomie. h̄ nomie. p̄ mea tua hac causa
hoc est respectu capiuntur

¶ De velut et sicut

u Elut veluti q̄si tanq̄ ceu p̄pe imaginez inuunt. sicut z
sicuti similitudinē exēplū Tu irasceris tāq̄ leo q̄si canis
velut vsus metaphora est Tu pascere sicut vl̄ sicuti leo
p̄p̄tio ē. ibi enī dico te leonē hic aut te leoni similē Ut z vti cōia
sūt z ad metaphora z ad similitudinē. iōq̄ recte vtimur i viroq̄ Ut
p̄terea accipitur p̄p̄pe sequēte relatio q̄ vt nec ignoro igr̄ quos
trāseo: neq̄ vt damno vt qui dixerit eē in oibus utilitatis aliqd
Ut etiā in l̄oties poit̄ p̄q̄ vl̄ quātū sequēte ita vl̄ nō. Li de ora
toze h̄vt breuissime dici pōt ita ame dictū est in q̄tu: De q̄et quo
¶ Itemini dubium est q̄ resolui. p̄ q̄: et q̄ p̄ vt his dictōibus q̄ z
quia cā efficiēs dēmōstrat̄ Itē aut quo z vt cōpetūt cause finali
exēplū: nō castigo te q̄ odio habeam: s̄z q̄ te meliorē efficiam In
p̄rio mēbro ē cā efficiēs i sc̄do cā finalis Putem⁹ itēz causas sic
Non castigo te q̄ voluptatem ex cōtūelia tua contraham s̄z quo
meliorē reddā Ubi ē q̄: illic potest poni quia et vbi quo illic
vt Quare i his dictionibus vtendis cauendū est q̄ diligētissie

¶ De duntaxat

¶ Duntaxat licet idem pene significet quod solūz. tñ fere alit̄ in
orōne disponit̄ nec recipere solz post se: nisi raro illa: s̄z etiam vt
solū vt tñ vt modo faciunt Li. de oratore Ita loqueremur vt ea
tradam⁹ duntaxat ei q̄ nobis vsus docuit Qui vñdecio Ergo
cū iudex in priuato dicere de cā iusserit leuiter esse consurgēdū
duntaxat i iudiciis. L. Li. tamē xi vi. sic hac dictōe semel vl̄ fu
it Nec animū duntaxat nob̄ fidelē ad bonū p̄stitit: sed omnibus in
terfuit bellis que gessistis: sed hoc vt dixit perrarum est.

¶ De quando quidem et quando et quatenus

¶ Quando qd̄s z qñ idem sign̄t et significāt qm̄ Qui Quā igitur
c̄rator est vir bonus: is aut̄ citra virtutē intelligi nō pōt eiusdem
sign̄ti est quatenus Pl̄i iunior Et quatenus negat nobis diu vi
uere linquam⁹ aliqd quod nos vixisse testemur S̄z Li dixit qua
tenus pro inquantum sicut eatenus pro intantū vt in. Lilio Lu
dendum est q̄ten⁹ amic̄ tibi tribuēdū ē. De igr̄ et ergo q̄re q̄bre

ci

Igitur atq; ergo breuiorib⁹ adhibetur cōclusionibus quare q̃
obrem maioribus

De adeo. vsq; adeo vsq; et tāto
¶ Adeo vsq; adeo vsq; eo significant intm̄ nonnunq; sequente vt
Qui huiusq; p nobis sollicita lex est vt qd̄ prestat. extorqueat. Nō
nunq; ponitur sine vt: et multi exponunt pro valde vt Le Juue
nem adeo nobilem. i. valde Vir. vsq; adeo turbatur agris

De quin et quinetiam

¶ Qui capr̄ p quietiam siue patq; etiā qui p vt non: et tunc de
siderat verbū subiectm̄ nō pncipale Vir Hic tibi ne q̄ mora fue
rit dispēdia tāti Qui. vatē i sanam aspicias: qm̄ p cur non sp̄ in
terrogatiue z p̄dicatiz Li. pro Rabirio Quin. compositis vocē
istam indicem stulticie. testem paucitatis

Desecūdum.

¶ Secundum capit̄ his mōis p iuxta pro post pro eo quod est
et p iquirum oīm legendo exēplū inuenies vt scdm̄ te litem do
fm̄ me iudica. i. p me z fm̄ q̄etatem. i. in quiete somni secundum
Pla. secundū Pythago. sensus hic notissim⁹ est ¶ De iā z iā etiā
Jam aliqñ capit̄ pñ āqñ p p̄terea q̄si mod⁹ q̄dem inter senten
tias Vir iam maris imensi. plē et genus omne natātū Jā vari
as pelagi volucres Jdē efficiet iūctū cū xō Jā xō vrbibus con
stitutis Jā iāz de futuro palā est qd̄ significet vt iā iam adierit et
de presenti licet ad futurum resoluatur. Jā iamq; manu tenet et
premit hasta: quasi nunc tenebit Per miserationem z indignatō
nem et per exortationez capitur multotiens

¶ De tantisper et dum

¶ Tantisp̄ fere postulat post se dū p donec: siue q̄diu. Nam do
nec duobus mōis accipitur Dabo operā voluptatib⁹ donec mo
riar. i. vsq; ad mortē: et dabo operā voluptatibus donec viuā. i.
q̄diu viuo eiusdē nature est dum Jdeocq; in priore sensu amat
subiunctm̄ in posteriore indicatiuum more donec vt. Li. Deim̄
ē in carcere ductus: vt ibi esset tātisq; duz aculeus i quem coniec
tus deferret cōparetur Sūt tñ qui pñ mō accipiūt Sūt etiā
qui pro interea Cetera quoq; sic a per cōposita ad t̄pis breuitas
tem referuntur parumsp̄ paulisp̄ aliq̄tis̄per

¶ De fere.

¶ Fere multoties accipit̄ p pene. s; signū est paulū abfuit Qui
vt fere in manus hostiū incidit. i. paulum abfuit qui in man⁹ ho
stium iciderez Pro fere accipitur temere apud omnes post Ci
ceronem natos vt Quin. Illud ingeniorum velut p̄ccor̄ genus
non temere vnq; peruenit ad frugem.

¶ De citra quotiens interim proculdubio et obiter.

¶ **Citra** p sine. vt tibi plusq̃ si sapires vsus sine doctrina q̃ ci-
tra vsu doctrina valet. Quotiens pro quādo Interi p alii Pro
cul dubio sine dubio Obiter interea ¶ De hoc magis et eo magis
¶ Hoc magis et eo magis. idem ē q̃ tāto magis Itē q̃ magis i-
dez quod q̃to magis

¶ De itidem et item

¶ Itidē et item signit id quod similiter

¶ De ita et itaq̃

¶ Ita et itaq̃ quiddā simile habēt. ita q̃ due dictiones sunt

¶ **Supina** xborū p̃ie cōiugationis in **Lur** ab itumfiat atis itū
vel in ctum non faciunt verbalia in itio vl in ctio sz in atio vt ve-
titū veratio cubitū cubatio nō cubitio. fritū fricatio non frictio.

z cetera p̃ter eseca qd facit frequēti⁹ sectioq̃ secatio De nūq̃ neq̃q̃
¶ **Hunq̃** p neq̃ q̃ et ip̃z neq̃q̃ z nuspiā simplicē ne (et nuspiāz
gatōem indicāt ideoq̃ vno xbo cōtenta sūt vt neq̃q̃ veniā necu-
bi non simplicē. ideoq̃ duplex verbuz postulat. volo necubi mihi.

obuius fias id est ne alicubi. ¶ De perinde et proinde et subinde.

¶ Perinde sūt ita et frequēti⁹ flagitat post se ac si. vt fac p̃inde
ac si tua res esset et aliqñ postulat q̃ p̃cedente negatione vt Sue-
to de vita Domitia tu Nulla tñ in re p̃iū mot⁹ q̃ responso casus

Aschitarionis mathematici. p̃iū idē est q̃ ideo sub inde reperi-

tur p̃deidez p̃ idētidē siue frequēter cū qdā ituallo De bñ z male

¶ Bene et male optime et pessime m̃toriens capiuntur p̃ valde

¶ **Intra** et **infra** differūt nā intra ad numerum ¶ De intra et infra

ad spaciū referē vt itra viginti dies et intra muros: nō aut̃ ifra

viginti dies vl in fra muros dicim⁹. infra ad dignitatē et locū vt

ifra dignitatē meā est. et infra tectū. i. sub tectū deniq̃ itra ha-

bet relatiuū extra ifra xbo hz s̃ relatiuū. sup q̃q̃ relatiuūz subter

¶ **Utro** citroq̃ ifactis z idicti **Li. i. vi.** De vltro citroq̃ rep. M̃

tisq̃ xbis vltro citroq̃ habitis ille nobis consumprus est dies

¶ **Vicissim** mutuo et iuicē p̃ eodē. De vicissim iuicē mutuo ac

cipi solent vt **Li.** fac me mutuo diligas id est fac vt michi in

amore respondeas. vl fac me vicissim vl iuicē diligas Capiūt

aliqñ et p̃sertiz vicissim ap̃d **Li.** et fere ap̃d maximos auctores

in alio sig̃to p̃ sc̃do loco siue cōiuerso vl ecōtrario Poli posteri

or habes res vrbanas. iuicēz rusticas scribe ¶ De iteruz

¶ Iterū referē ad primā vicē: nō tñ ad posteriōrē nā iterū voco

te. i. iterata vice. sed aliq̃tiens capitur econtrario: sicut rursus.

De ante hac et post hac ¶ Ante hac et post hac. i. añ hoc et post h̃

tempus ¶ De inceptis.

¶ Deinceps pro dehinc seu deinde. et pro gradatim dicitur

cū

¶ Inter aduocatū et patronū

A

¶ Aduocatus et patronus sic differunt Aduocatus est qui alterius causam agit aut qui paratus sit defendere Patronus autem qui

agit causam accusati in criminibus in aliis autem rebus ut mutuis depositis: locato conducto. filiisque tam actor quam defensor solet appellari patronus. Inter abdicare et exheredare

¶ Abdicare est expellere filium ab omni ut recte patre Exheredare vero post mortem sed abdicare est grauius quod etiam in se exhereditationem continet

¶ Inter ambitionem et ambitum

¶ Ambitio est quedam cupiditas propter modum honoris aut laudis Ambitus est in actu nam qui largitur pecuniam aut populo mulieribus laudibusque blandis aut ceteris artibus qui legitime non sunt ad publicos honores tendit ambitum promittit: cuius similis est quod hodie symoniam vocamus a symone mago. nisi quod symonia tamen est in rebus sacris Ambitus et ambitio ab ambio veniunt. id est circum eo: ambitiosus ab ambitio. ambitio nonnumquam per effectum ambitionis: siue per speciem quidam fauoris et quasi capiende misericordie. ab hoc etiam ambitiosus. Inter arborē et fruticē

¶ Arbor a frutice differt: ut fructex ab herba. est enim fructex que ad iustam magnitudinem arboris non assurgit et statura similis est multis herbis et non de moribus nec arescit ut herba. sed pennis est

Inter frutices quod est soboles illa arborum et plantula A frutex venit fruticoris quasi frutices renasci ex arborescunt quod sepe legimus a fruticari pilum translatio est fruticibus Inter acinos et baccas

¶ Acinos inter et baccas hoc iterum. quod acini iterum fructus minutiores arborum fruticum ut dicitur nascuntur Baccæ vero dispersi et rari Inter acinos enim annuerant vix grana hedere sambuci grana ebuli grana mali punici addo etiam morum et quicquid his simile est Inter baccas vero fructus lauri olivæ corni loti myrti lētisci filiique. Supra

hec poma dicuntur quibus tantum vescimur Cerasum siue cerasium et pomum et mespilum poma non acini vocantur nec baccæ Glans in numero istorum non venit. silvestris enim et pastio pecorum est Castanea in nuces refertur sicut pinus auellana et amygdalus in glans. et si qua sunt

his similia non poma dicuntur sed nuces ¶ Inter actorem et auctorem

¶ Actor et actor ita differunt quod auctor dicitur orator qui agit causas et qui gestum vult et corporis agit causam Auctor idem est quod factor Tunc poetas ceterosque operum conditores auctores vocamus. et denique quicquid facit aliquid operum Qui egit bellum egit pacem quancumque aliam rem auctorem dici

Auctor preterea siq̃t hoīez i q̃ ē vis ptās siue dīgitas & tute q̃rū
sua interposita auctoritate pōt facere rē auctētīcā. Oī dūces mī
litū vocabāt auctores vñ auctoro ras. i. obligo ex q̃ sit auctora
mētū qd̃ ē q̃si stipēdiū qd̃ dāz p̃ciū cuiusdā militie ac pugne ac
tōisq̃ vñ *Li.* Quorū ip̃a merces auctora mētū fuitur ē *Sene. li.*
vii. eplaz. Nullū sine auctora mēto malū. auaritia pecuniā p̃mittit
luxuria varias voluptates. ābitō purpurāz plaufū et ex h̃ potē
tia & q̃d potētia pōt ex q̃ p̃z auctor nichil h̃re cōe cū augeo: nec
cū auctio qd̃ p̃bat nā auctō ē vēditō qdā i publico. & hīc auctō
nari publice sub hastā vēdere ea q̃ ad supellectilē spectāt. Differt
aut̃ auctō vñ auct̃ ab haustu q̃a diūsa originē sortita sūt aut̃ ei
ē i cremētū ab augro descēdēs: vt haust̃ ab haurio. Iñt auēz vo
¶ Quis ē q̃ oua parit. pēnisq̃ p̃dita Volucris ē q̃cūq̃ (lucrem:
volat vt aues apes culex &c. p̃ter vnū vesptilionē q̃ vtroq̃ caret
q̃tuor pedes h̃z et semīñ ē Acerũ strues strages sarcia qd̃ sit
¶ Acerũ ē q̃rūlibet rez p̃geries Strues at̃ p̃geries lignorum.
Strages at̃ cadauezz īfectozū vno i loco ac p̃peiacētū mltitu
do Sarcine vtēsiliū et corū q̃ ad cultūz ornātū: et ad cetēz vñ p̃
tinent. Res enim ñre domi cistis capsisq̃ p̃positas etiā sarcinas
vocalamus. ¶ Inter amorem caritatem et penuriam.

¶ Amor genus ad oīa ptinēs Caritas spēs ad hoīes tm̃. carita
tē etiā p̃ penuriā frumētī et ānone accipim̃. penuriam vero vi
ni aq̃ pabuli pecunieq̃ virozum ceterarumq̃ huiusmōi rerum.
¶ Affect̃ et affectio idē sūt. Est at̃ affect̃ p̃s Affect̃ et affectio
illa aīe q̃ e regione rōnis ē. q̃cqd̃ enī in aīa p̃ter aptē illā memo
rie rō nō ē affect̃ ē et rursus q̃cquid nō effectus ratio Ad hoc fit
affecto as.

¶ Annus

¶ Annus vno modo accipit̃ p̃spatio vnĩ āni. alio mō siq̃t anī
uersarium quod singulis annis venit. ¶ De appeto & expeto
¶ Appeto cuz affectu qualiacunq̃. expecto cū ratōe honesta pla
neq̃ bona. Quare non bene dicitur Bonum est quod omnia ap
petunt.

De assurgo

¶ Assurgunt sanī vt stent. aut vt domū eāt. assurgunt egroti vt se
deant. aut vt cubito inītātur vtroq̃ mō in alterius honorem. aut
officiū. aut beniuolentie causa hoc agentes Ideoq̃ fere ad iungi
tur datiuus. vt aduenienti magistratui omnes assurgimus.

Audio et exaudio

¶ Audio & exaudio idē differēt p̃duplici siq̃tione ponunt̃ vna p̃ eo
qd̃ ē aurib̃ accipio altera p̃ eo qd̃ ē audita p̃cedo. Audio tm̃ fre
quenter accipitur pro eo quod est credo accedo p̃ precipiēti Au
cui

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

dio in super p fateor: qđ idē est quod concedo vt superius dici
mus ideoq; sepe sic legimus audio et fateor quasi posterius de
clarat primum Inter amare et diligere et adamare

¶ Amo et diligo i h differūt. q; plusqđ ē in amo q̃ in diligo vt
Li. Sic igr facies: et me at amabis aut q̃ cōtēt? sū diliges Ada
mo idē est qđ amatorie amo ¶ Inter agere habere referre grās
Agere grās est verbo qđ qđā barbare dicunt. regratioz: habeo
grāsē in aio. cū in mēte hēo gr̃ificādi acceptū beneficiū Refero
grās siue reddo grās ē fctō vt si ate pecūias at patrocīnio leua
tus sū vicissīa me aliq̃ mō subleuerj. Ceterz frēqntius ē refero
grāz q̃ hēo grāz Irē frēqnti? hēo grāz q̃ ago grāz Uix ei dīa
go grāz s; ago grās et raro in fero grās s; grāz dicimus Item
ago grēs s; hoc sepe apđ poetas ¶ De assētare. adulari: z blādiri
¶ Assētari: adulari: blādiri: ita differunt q; assētari ē insidiose et
falso quēpiā laudare Adulari nō in seruire et captare fauorez q̃
qmō vel voce vl gestu Blādiri pprie ad tactū pertinet et per a
busionē ad alios sensus transfertur nōnūq; etiā ad aīm. vt Qui
Iudices pauli sp calamitatibus meis Blandiri nōnūq; capitur
p adulari etiam in muris aīalibus cadit. vt p; in cane assētari
vero non:

¶ De aduersor et auersor

¶ Aduersor tibi et auersor te dicimus. de primo nichil dubiū est
scōz nō idē sīgt qđ p delio ab aliq̃ re quā detestamur: vultū autē
mus vt in Deutro Bentes quas dñs auersatur. i. detestatur: ab
ominatur et a quibus pre odio vultuz auertit: Adseuerare qđ sit
¶ Adseuerare est inter ipa argumēta pbatōnesq; admiscere vim
aī motūq; Qđ declarat Qui. cū iqr. altera ex asseueratōe pbatō
ē ego hoc feci tu michi hoc dixisti. zo facin' indignū De admo
¶ Admoueo manū. i. appono manū. amoueo. i. (ueo et amoueo
remoueo. aduerto oculos mentēue. i. conuersus. aduersus. i. op
positus obiecto pectore: auersus terga ostendēs. vt Lu: Et ad
uersus et auersus impudicus es.

¶ De alumn?

¶ Alumnus significat eū q̃ ab alio alitur. s; scōz Honiū Mar. e
tiam significat eum qui alium alit

¶ De armiger:

¶ Armiger est qui in prelio gerit tela dñi sui: vt scutum arcuz lā
ceam et huiusmodi

Auspiciū

¶ Auspiciū ē vl a pastu auium vl ab inspectione auū: q; p sul aī
q̃ irer in expeditionē capiebat: hic dicim? auspiciā. i. duciuz et
pncipum que a solo duce capiūtur. hinc auspiciari. nō modo aus
piciū capere: sed etiam incipere. et auspex qui p erat nuptiis ce
lebrandis pro vxore.

¶ De accipio pro capio.

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Accipio pro capio aliquem conuiuiam in domum meam ho-
noris et amicitie gratia

Accusare

Accusare vel est apud iudices: vel apud alium quemvis etiam apud alium ipsum quem accusas: et significare ac ostendere aliquem peccasse. **Incusare** vero reprehendere mores alterius et plerumque cum querela quod ab illo iniuria sis affectus et ira capitur apud **Vir** **Cesares** atque ceteros auctores. **Un** apparet accusare non esse maioris de minore. **Incusare** vero minoris de maiore ut seruio placet. **Arce**

Arceo idem est quod veto prohibeo cuius contrarium (abigere: abiget est abigo quod significat a loco fugare. atque expellere ut abige muscas abige capras ab hortis. **Abigere** etiam facit tollere furto et latrocinio. **Un** ab actores vocant pecuariorum animalium fures latrunculiue: et hic abigens abiget pro eodem.

Ager. aruum. fundus. predium. **Ager** territorium est. **Aruum** est cui semine datur fundus est possessio rustica ut prata vinee pascuaria: aucupatoria: et sic de aliis multis predium autem est possessio et rustica et urbana. unde et quod fundus est species predii. **Possessio** etiam tabernacula et hospicia significat. fundum neutri generis aliud est quam fundus est enim fundum vna pars rei prope aliquid licoris intra se continens aut ad continendum facte ut doliolum. ut nauis ut alueus vel lacus vel fluuius vel stagni vel maris. fundamentum ut omnibus partibus: aliud est quam fundum ad quod pertinet fundare. Sed fundare et fundamenta iacere in differunt: quod fundare est validis fundamentis fulcire fundamenta vero iacere quasi quicquid fundamenta faciunt et quodammodo rei principium. **De apud et penes**

Apud te et penes me in hoc differunt quod alterum personam et. (nec locum significat ut apud platonem apud foris alterius personam et dominum et potestate ut pecunia est penes me. id est in potestate mea: siue domino. Aliquotiens penes transfertur ad res ut laus vel virtus: peratio: periculum seu commodum penes te est.

De acceptilatio et hypotheca

Acceptilatio et hypotheca in hoc differunt quod acceptilatio est omni modo liberatio et contigit: licet pecunia non sit soluta. **Hypotheca** non aliter quam si pecunia solvatur et cetera.

Accedere.

Accedere est adire atque appropinquare ut accedere ad ignem unde accessus eius contrarius est recessus. **Accedere** alio modo est adiungere vel augumentare ut calamitatibus meis pondus accessit vel ad calamitates meas. unde accessio: eius contrarium est remissio.

B

De bellum et prelium.

Bellum est tum ipsa pugna. tum totum tempus quo in militia sumus quam militum guerram vocant. **Prelium** est ipsum certamen quod etiam citra arma fit.

c. iiii.

terdum est nudis verbis

¶ De mecum agitur

¶ Bene mecū agitur. i. in bona cōditiōe inde *Grē* preclare tecum agitur meli⁹ cū oibz ageretur si puo p^otēti eēnt et ita de mltis aliis et econtra Male mecū agitur. i. mala p^oditōe sū Bonū et bonitas

¶ Bonū g^onale nomē ē honesta parit atq^{ue} vtilia p^oplectēs: vt bonū aī: bonū corpis bonum fortune: Bonitas idem ē q^{ue} benignitas ap^omo fit bonus vir id ē iustus et exeq^{ue}ns officii sui a sc^odo bon⁹ pater bonus deus id ē benign⁹ et clemēs Aliq^{ue} vnum p^o altero sumitur Est autē alia bonitas non ex industria veniens s^{ed} ex natura q^{ue} vocatur dos nature nōnūq^{ue} et bonū ad naturā bonitatis accedit. nam cum dicim⁹ de equo et bono non de rigore iusticiez de sūmo iure loq^{ue}mur s^{ed} quasi bona eq^{ue}tate Buccā et buccas p^oeod

¶ Buccaz et buccas apud auctores p^o eodē accipiuntur (accipi ea enī p^os q^{ue} q^{ue} vento inflari solet bucca vocat^{ur} gena hō mēbrana illa et q^{ue}si vestistaz sup^oior q^{ue} i^oferior. qua ocul⁹ itegitur et opit^{ur}: abt^{us} extreme gene sup^oioris vocat^{ur} ciliuz. vñ et sup^ociliū mala hō ill⁹ intra genā i^oferiorē et buccā q^{ue}si rotūdū ispē mali cui⁹ i^oterior p^os p^ooris hiatū efficit vbi molares effixi sunt maxilla dr. et dens itim⁹ ipē gene afflix⁹ genuin⁹ dr. labia dicuntur illa q^{ue} tā in feris q^{ue} sup^oius ceperunt dētes. mala aliquotiens p^o gena accipitur et gena p^o oculo p^orinens p^o cōtēto vt Qui Ille p^operua nocte clausē gene non custodierunt

¶

¶ Lenaculum cenatio.

¶ Lenaculum vnomō id ē loc⁹ ad cenādū i loco sup^oiore. aliomō p^opre sup^oiore dom⁹ accipit^{ur} Lenatō loc⁹ ad cenādū s^{ed} i^omo Crep^o Crepit⁹ son⁹ ē violēt⁹ aq^{ue} venit i cre (p^oitus: fremit⁹ murmur p^o q^{ue} ē cū eruptione et imani sonitu rep^ondere cymbala timpana q^{ue} crepitāt: vñ fit crepitaculū: tube cornu. sil^oia q^{ue} crepunt siue crepitāt crepit⁹ fig^ot turpē sonū speciali vocabulo. strepitus p^ope est son⁹ pedū ābulātūz appellabit^{ur} etiam fast⁹ et pōpa diuiciay strepitus quasi a strepitu comitātium fremit⁹ est taz son⁹ fluctum in alto mari q^{ue} murmur in populo: stridior ē acrior et quasi sibilans collisio

¶ Ceruix iugulus colum

¶ Ceruix posterior colli p^os ē vñ origo ē oibz neruis Iugulus anterior: vñ vox halitusq^{ue} p^ocedit Collū oēs partes in solidum p^oplectitur et q^{ue}m in iugulo mortifera statim plaga est a veteribus dicebatur petere iugulū ferire iugulūz p^o eo quod est petere mortem. inferre mortem

¶ Cōdictio et cōditio

¶ Cōdictio acōditio nascitur Cōditō a cōdo Illud rariū est Cōdictō hō mlti hist^opib⁹ male vt pleraq^{ue} vsurpāt accipiētes p^oinēt

q̄litate velut illud: hic est hō māsuete ⁊ bone cōditiōis qđ antiq̄
dicebāt māsueti ⁊ boni īgeniī. Hos quoq; māsueti et māsueteq;
mentis vñ latine dīr hō bone cūditionis: si ad fortūas referat: nō
si ad mores Aliqñ capitur p̄ pacto et tunc iungit̄ cum his verb̄
offero fero: pono: accipio vt apud The. Accepit conditionem. i.
pactioni promissioniq; assētīt.

Latuli pulli fer?

¶ Latuli p̄pe sūt filioli canū ⁊ plerūq; sūt ferarū siue inmanius
siue mitius sp̄entū quoq; imaniūq; pisciū q̄ non edunt oua Pul
li hō sūt pecudū fetus auiū et pisciū. quēq; et hoc gñalius no
mē ē vñ ferificare p̄ parere: ⁊ fetura p̄ptu ad oīa aīalia muta p̄ti

¶ Conciuis: et conterraneus: cōmilito: ⁊ p̄discipul? (net
Conciuis q̄ eiusdeꝝ ciuitatis est. Conterraneus q̄ eiusdem terre
Similiter socios ī militia cōmilitones appellam? In scola p̄di
scipulos: et sic de ceteris omnibus

Corporeum.

¶ Corporeum est existens ex materia atq; substātia corporea vt
dom? fūd? mācipia hō: corporalia sūt nō incorporea. Capitalis

¶ Capitale odiū. suppliciū morib?. qui caput alteri? petit Capitalis
aut hō: vitiū peccatū. nō q̄ petat alteri? caput. s; p̄pter qđ
caput promittentis vñ p̄mittēt̄ peti debeat ad penam ¶ Crudus
¶ Crudus vocatur q̄ h; cibū ī stomacho difficile digestibile sed
per translationem hominem crudum appellamus. qui truci as
pectu. cuius oculi nostri offenduntur. prout stomachus cruditate
cibi

Corpulentum

¶ Corpulentum hominem potius q̄ vt aliqui dicunt carnosum

Coniurare et conspirare

¶ Coniurare ⁊ cōspirare tā ī malū q̄ ī bonū accipiūtur. de ma
lo notūz est eruditis In bonū aut vt. Mutius Scevola ad Pro
senā regē ī q̄t Le Coniurauimus principes iuuentutis romane
vt ite hac vita crassaremur ⁊ Ci. ad Cesarē p̄ Lingario fratrū p̄
spirationem dixit. quasi vñanimitatem. ideo cōiuratio sepe ī bo
no dicitur

Cor di est: et inanimo est

¶ Cor di est: ⁊ ī animo est differunt. Illud vero est delectat ⁊ pla
cet vt Le Si tibi he nuptie sunt cor di hoc vero idem est qđ volo
atq; cōstituo.

Compertum et exploratum

¶ Compertum est michi: et exploratum est michi Idem est quod
scio per inuestigationem

Certum est

¶ Certū est non solū accipit̄ p̄ magnifestum est: sed etiam p̄deli
beratum et constitutum In secundo significato plerūq; adiūgit̄

datuo cū infinitiuo: ut certuz ē michi ire in italiā **Cōsulo** tibi
¶ **Consulo** te. i. cōsiliū peto a te vlt̄ interrogo et inq̄ro **Consulo** ti
bi. i. cōsiliū do tibi et p̄uideo tibi. s̄z hoc frequētius in rebus vt
cōsulo vite cōsulo saluti In pl̄i aut̄ interdū capitur p̄ cōsulo
qñ non regit casuz post se vt feneratoroz cōsulent. i. cōsulant
seu deliberant Ex cōsulto duo nascuntur **Consultor** et **consult⁹**
consultor capitur tā p̄ eo q̄ aliuz cōsultat q̄ pro eo qui alii cōsultat
cōsultus ē homo prudens et sciens dignusq̄ a quo cōsiliū petas

¶ **Circūsto** et **circūsis**

¶ **Circūsto** et **circūsis** vtrūq̄ facit **circūstecti** s̄z primū p̄ circū
do alterū p̄ inuado et irruo et q̄si terrificatōe aggredior nōnū
q̄ circūsis nō terrificandi s̄z terrores auferendi gratia poitur
vt **Cesar** i. p̄mētariis Si q̄s grauiore vulnere accepto desiderat
circūsissebāt socii. i. iacētez exortabātur tela hostium arcētes.
Nōnūq̄ circūsis: p̄ circūsto dicitur ¶ **Cōsiliare** et **recōsiliare**
Consiliam⁹ amorē beniuolentiā. laudē famā honores. et filia p̄
ter grām cōparamus vlt̄ cōtrahim⁹ grām rursus inimus grām
non aut̄ inimus amorē. i. compamus grām **Recōsiliari** tamē et
in grām redire idē sunt quotiēs amici q̄ aliq̄tuluz fuerunt ini
mici in pristinā redeunt beniuolentiā. sed redire in grām etia
cum iaiatis vt **Li. de senec.** In grām cū voluptate redeam⁹ rur
sus in eo rōez: fed⁹. p̄ceꝝ societatem bellū. pugnā dicimus q̄si
capesso in gredior atq̄ incipio. et per participiū eius absolutepo
sitū vt in eūte puericia adolecētia vere: estate. hyeme. et h̄ fere nō
dicim⁹ nisi in re momentosa aut graui grandī ve: nā non ita rec
te loquar in pua re vt in eo p̄adiū. in eūte die: sed incipio p̄andi
um. incunte die. sed incipio p̄andiū incipiente die

¶ **Conscisco**: et **abscisco**: et **descisco**

¶ **Conscisco** fere ad mortē pertinet vt mortem sibi ip̄i consciuit
Abscisco idē ē q̄d remotū aliqd q̄si scire vocatū capio **Descisce**
re ē ab imperio seductuq̄ alterius sustrahere vt milites aduce.
¶ **Consterno** ē corporis **Constern** ¶ **Consternere** et **consternari**
notis est animi cū mens turbata est de statu mota q̄si hūi strata

¶ **Conflare** siue contrahere es alienum ac dissoluere.

¶ **Conflauis** es alienū et **contraxi** es alienū idem est q̄d factus sū
debitor aliene pecunie **Dissoluo** es alienum idem est contraxerā
eris alieni restituo et pluribus solui

¶ **Citare**.

¶ **Citare** proprie ad testes ptinet. q̄uis **Mouius Marcellus** cas
piat pro laudare. sic reddere fas est

¶ **Capio**

¶ **Capto** significat vel spōte vel non sponte accipio. et habz reci

procū quendaꝝ vsū. vt cepi voluptatē et voluptas cepit me sumo
sponte tantum accipio et multum ac pene nūniuz michi tribuo
et in hoc differunt

¶ Contendere intendere

¶ Contendo .id est simul intendo. intendo qđ significat. cogno
scere poteris p hanc s. litudinē. nā vt neru⁹ i cithara: aut neru⁹
i arcu qđ magis itēdit eo vehemētiorē vel sonū vel ictū efficit: qđ
magis relaxat eo remissior ē. ita et vox qđ vsū neruoz vtiq; corpo
ris exigit qđ videre l; in acutissime exclamātib; ita et mēs p
translatōez. Acōtendo venit cōtētō. ab in tēdo itētō qđ idē ē qđ
attētō Quare fallūt illi qđ itērionē pro voluptate capiūt ¶ Carpo
Carpo idēz est qđ per vim euello. licz. Honi⁹ Mar. p attenuare
capiat et proceleriter preterire

¶ Calunnioz et cauillo

¶ Callūnioz et cauillo nichil differūt. Callūniari ei et cauillare
signit in crimia itendere seu p fraudē et rōnē subdolā cā menda
ciū vicēdi alios i litib⁹ vexare Acallūnioz veit calūnia. i. fraus
vel dolus et callūniator Ac auillo venit cauillatio. i. subdolatō
calunnia aut nonnunq; capitur pro facetia

¶ Conuictium.

¶ Conuictiū nichil aliud est qđ maledictū cōtumeliosū Conficio
¶ Conficio vno modo. i. perficio alio modo consautiendo truci
do vnde confectores ferarum

¶ Commentarium.

¶ Commētariū liber ē. i. qđ nude capita. rerū seu iūtia magis ne
cessaria ponuntur Capitur aliqñ p expositōe seu interpretatōe
auctoz qđ idē Serui⁹ e. Higidiuz cōmentum appellāt. qđ qđ
i masculino et in neutro genere inuenitur: vt commentarium et
commentarius tamen elegantius ponuntur in plurali in mascu
lino et in singulari in neutro

¶ Comineat⁹

¶ Cōmeatus in vtroq; nūero accipitur p cibariis ad alimonā
reip. aut alicui⁹ mltitudinis. etiam interdū p uatim. In singula
ri tamen multotiens capitur p licentia ad tempus militia alioz
ue ministerio recedendi. quā prepositus pbet inferiori ¶ Celebs
¶ Celebs tam qui caruit semper vxore qđ qui nūc caret. inde ce
libatus

¶ Comedus et comicus

¶ Comedus est hīstrīo qui agit gestus in scena Comicus poeta
ipse comediarū cōdītoz ¶ Decus et dedecus. decor et decoruz
¶ Decus est honorificētia ex bene gestis rebus Dedecus p trari
um scz innominia. que dictōnes aliqñ transferūtur ad animum
quippe decus p honesto. dedec⁹ p i honesto accipitur Decor ē
qđā pulchritudo. Decorz autē appellam⁹ nō tm ipm honestum
qđ id quod hominibus videtur pulchrum et approbabile Dies

Dies p tpe est femini gñis vt mltā dies dat magnā hoibus ve
ri experiētiā. z in habem⁹ dieculā p puo tpe. In tēpore certo est
masculi gñis vt hesterno die. crastino die Ad diem non venit. id
est pristino die

Diuturnus et diutinum.

Diuturnus et diutinum idem significant: et vtrumq; a diu siue
diutius venit et non adie. De diuturn⁹ plurima exempla sunt de
diutinus pauca

Disco et edisco.

Disco et edisco differūt discere est vt intelligas. ediscere vero
vt inemoriter complectaris

Dicere.

Dicere ppe est oratorū Qui. l. x. Itā michi ne dicere qdēz vide
tur n: si qd disposite: orate copioseq; dicit: a quo venit dictio. i.
orō facūda oratoria Ex hoc ipso verbo veit dictō qd idē est qd
dico. siue alter scribens exipiat manu stilosq; notet. dictūz dic-
ta de oi smone intelliguntur: sed specialiter capitur p dicaci ser-
mone Unde dicta est dicacitas que est sermo cum risu audientis
bus valde molestus

Do tibi fidem

Do tibi fidem id est aliquid sancte pro mitto. habeo tibi fidem
id est verbis tuis credo

Descendo in prelium.

Descendo i plū in for i cāpū dicim⁹ s; nō qd de loco superio-
re in inferiorē descēdim⁹. s; qz de loco tuto in locum discriminis
iōq; in for descendere est cā pugnādī vl' defēdēde lit

Declaro

Declaro frequētius ad f.ā pertinet q; ad d.ā. **Li. Declarauit** id
modo temeritas **Li. Cesaris** interdum accipitur p significo vt
idem **Lu. Definibus** Nullum verbum est quod idem declaret la-
tine q; grece.

Dico sētētiāz iudex: nōnūq; dico fero capitur. **Dicere** sētētiā
Item dicim⁹ dico leges: et fero est leges aut ferre leges ad suos
dicere vero ferre ad victos.

Deuenio

Deuenio i mōtē. deuenio ad diuitias deuenio paupertatē mi-
nus vsitatum est q; peruenimus in montem. peruenimus ad di-
uitias **Silr** ediuerso deuenim⁹ in planū. denenimus in vallē p
babilius dr q; peruenimus. z est qtiēs ab editiore loco ad humi-
liorem profecti sumus

Deuoluo.

Deuoluo. i. deorsum voluo seu p. cipito.

Despicio. i. deorsū aspicio et p trāslatōez ē qd ptenno (**Despicio**
sicut suspicio i. sursū aspicio et per translationez venenoz. **despis-**
cio idē ē q; puideo et circūspicio mēteztāq; iōnē pte lūina mē-
tis itēdo. oīaq; discerno aq; despiciētiā dicta ē circūspectio z pro-
uidētiā z cōsideratō diligēs atq; discretō **Deligo.** eligo z coopto
Deligo et eligo in hoc differūt. q; deligere ē illd qd idoneum.

cernere ad res gerendā. et constructur cū solo accusatiuo vt **Pro.**
Ro. delegit ipatores ad bella **Impator** q̄q̄ delegit milites ceter
eosegit delectū q̄scui rei sit maxie p̄mod⁹ **Eligere** autē ē ad nr̄z
emolumētū vlt ad illi⁹ q̄ eligi dignitateē p̄pōt p̄strui vltra actiō
p̄ncipalē cū alio actō cū p̄pōe vt ppl̄s elegit i p̄ncipē **Octau**
anū **Inter** p̄tes aut dīcīm⁹ cooptare et nō deligere vt **Li.** i bruto
a q̄ i collegio augur fuerā cooptat⁹ **Un** notādū q̄ sp̄ dīcīm⁹ age
re delectū et h̄re delectū znūq̄ dīcīm⁹ facio delectū agere et elec
tūz sēp̄ refertur ad mlt̄a: h̄re delectū nō sēp̄ **De bello expugno**
De bello. i. bello vico vlt bello hoīes capio **Expugno** id est expu
gnādo vico aliq̄s res: vt castra nauesz similia sepe tñ expugno
capitur p̄ pugno et impugno

Deduco reduco et comitari
Deduco et reduco p̄ter generalē significationem q̄ ignota ne
mini est h̄nt h̄ac significationē specialē p̄stare p̄meatū gr̄a officii
et hoc iter pares et p̄pē nō mltum dignitate et auctoritate distā
tes vt deduxi **Catonē.** eūq̄ vt in domum reducā hic expecto **Co**
mitari potius minores erga maiores **De turbare et exturbare**
De turbare est deorsū violētia deicere. et itez exturbare distur
bare. dissipādo diruēdoq̄ desistere.

De precor
De precor tibi supplicii. i. q̄ p̄corz i p̄cor et significat vlt doctō
vlt scō recusare supplicii vñ appet nō significare detestor execroz
vlt ab hominor vt aliq̄ volūt **Docilis** docibilis **Penetrabilis**

Docilis q̄ facile docet docibilis q̄ facile discit et penetrabilis
Penetrabilis q̄ intīm⁹ ē penetrabilis q̄ facile penetrat: q̄uis ras
ro inueniat penetrabilis. s̄ penetrabile neutrū **Docilis** potius doci
limus q̄ docilissimus vt facilis gracilis

De pectus
De pect⁹. i. honeste pact⁹. z aliq̄n capī p̄ turpiter pactus et ve
nit de paciscor ris. q̄ tum in bonam tum in malam partem acci
pitur vt **Li.** in paradoxis **Si** quotidie fraudas. decipis. pascis
pascis auferis. eripis. si socios spoliās et erarium expilas

Defectio et defectus.

Defectio et **defectus** i hoc differūt est enī defectio recessio. aut
militis: aut x̄bis a dño aut a supioze. deficere nāq̄ z desistere est
a ductu alterius recedere et quasi rebellare. et defectio quasi re
bellio si quid rei alicui deficit dicitur defectus **Defectum** me
dicorum multi pereunt. plures tñ culpa. quorum multi culpas
medicorum et vitia hominum rerumq̄ vocant defectus cum di
cere debeant. vitia vel mendas vt menda libri.

Desipio et desipisco

¶ Desipio seu desipisco siſt vñ quod cōi a ſeſu ſapiētia q̄ min⁹ habeo vel q̄ a meo ſeſu deſtituoꝝ qđ fere viciu aut ex etate ve- nit aut morbo aut amore aut timore aut ſimili aliquo affectu cu ius contrariu eſt reſipico

¶ De cerpo

¶ Decerpim⁹ roſam p̄mīs dīgītīs. decerpūt puelle p̄mīs dīgītīs particulatiz liciū lanāue

¶ Inter epulas et epulū dapeſq̄

¶ Epule ſūt cibi in n̄z vñ cōpati epulū ſolēniores qđaz epule incōuiuiō exhiberatiōe amicitie ſeu oſtentatiōis magnificē tie honoris ve deozum. i. cū publice paſcemus pauperes p̄fertiz in mortibus propinquozum.

¶ Electio et optio

¶ Electio et optio his x̄bis do et offero ſilr iūgi ſolēt vt offero electōez vñ vñ eligēdi: z optōnem qđ velis potiffimū optandi.

¶ Excubie diurne et noctne Eligie tñ noctne Excubie et vigi

¶ Excogito. repio. iuenio. offendo. nactus ſum

Ex cogitare ē p cogitationē res tñ i corpeas iueire vt argumta tiones et ſ. ſia Eſt igitur excogitare conſiliū repire nō fortune de rebus corporeis tñ Quis Tu non iuenta repta es Inuenire eſt pſilio vñ caſu ſiue icorporea ſiue corporea reperire Offendo idē ē qđ repetō Hact⁹ ſū p iuenio ſiue reperio frequēter accipitur vt Tu in padoris Eū tu hoiez trecto. ſi quē eris nactus eſtiſ mortz ſeu exiliū minis. Explodo complodo ſupplodo.

¶ Explodo nō tñ ſiſt euitio manibus z qđē cū ſono pulſatibus Tul ſi paulū ſe moueat hitorio extra numerū. at ſi verſus pñſi ciar⁹ ē vna ſyllaba breuior aut longior exhibilatur et exploditur qđ appet ex aliis cōpoſitis pplodo et ſupplodo Eſt enī pplode re aduerſas man⁹ collidere iuicē. qđ fieri plurib⁹ de cauſis ſolz ad reſtificādū more ſeminarū dolorē vel pre gaudio vel pſubitā adminiſtrationez Supplodere eſt pedē terre icutere: quod inter dum ſolet in oratore laudari

¶ Ere publica eregiōne. ex tēpore. ¶ Ere publica ē. i. p re publica ē nā ſēp tollitur. x. qñ dictiones ſeqntes incipiūt p r. Silr e dīgitate. ex vtilitate. ex vñ p eo qđ ē p dīgitate vñ ad dīgitatez vtilitatē vñ Ex tēpore dicere eſt ex in puiſo z ip̄meditatū dicere hinc vocat̄ extp̄al orō. i. ip̄me- ditata Ex vicul⁹ cāz diceſ ē alligatū rñdere crimib⁹

¶ Eſtio. i. pſidero. exiſtio. i. iudico p̄us (mo Cogito z excogito enī eſtiam⁹ ſcdo exiſtiam⁹. et ſic cōſiderādū ē in cogito et excogito Aliqñ tñ eſtiare capitur p taxare ab es eris. z tie grece qđ eſt precium latine

¶ Excusare et cauſari quid diſſerant

¶ Excuso eſt qñ ex cuſamus crimē obiectū vno modo. altero mo

do qñ afferim⁹ in excusatōez id qđ in cā fuit vt peccarem⁹ velu
ti si latrones aut flumina īpedimēto fuerit vt ad diē adesse possē
Causari est causā rei geste offerre vt Vir. Causādo nō osin lōgū
ducis amores .i. īpedimentī causas afferendo Aliqñ vnū p al
tero sumitur.

¶ Ex sententia aliquid habere et ad votū
¶ Ex sentētia aliqd hē et ad votum: lz illd videat rōnis eē hoc
affect⁹ idē fere significat vt Qui habeas ne vxorē ex animi tui
fūia et alibi Et ad oē votū fluēte fortūa lasciuit ociū Exhibeo ti
Exhibeo tibi negociū: z facio vel (bi negociū: z facio vl facesso
facesso tibi negotiū idē ē qđ afficio te molestia vl laborez frequ
ter capitur p accuso. vt facesso tibi negociū. i. accuso te seu affi
cio te molestia

¶ Ex horreo habhorreo
¶ Ex horreo hanc vocē. i. expauesco Ab horreo ab hacre. i. per
qđ Alienus sum ab hac re hoc semper postulat ablatiū. illd nō
nunq̃ sed semper accusatiūm.

¶ Exemplum et exemplar
¶ Exēplū est ipa res quā imitamur aut deuitam⁹. Exēplar nō
ex q̃ similē facimus Exēplū icorpale ē. Exēplar plerūq̃ corpa
le. z aliquotiē vnū paltero sumit Itē exēplū p forma vt Pau
lus iuriscōsult⁹ testatur. iō fortasse qz heredes solēt hē exēplū
testamenti. i. formā Reperitur etiam exemplarium p exemplar
Exemplum idēz est q̃ color rhetoricus

¶ Exauctorare
¶ Exauctorare est duce ab imperio suo demittere vl missū face
re militem illumq̃ donare missione militie

¶ Eulogiū
¶ Eulogiū est testificatio de aliq̃ siue vituperatōis siue honoris
¶ Edo es. est p comedere. et edo is q̃uis. ¶ De es edo edis. (cā
i sīgōne differāt. tñ i hoc. etiā differūt q̃ edo es est siplex: z edo
edis compositū z de extra. do. i. publico

¶ Exprimō
¶ Exprimō. i. represēto Edes i singulari aliter accipitur alit̃ i plī
¶ Edes in plī p domo priuata accipiūt. i singulari p tēplo qđ
sep i vtroq̃ nūero hz aiectionez. vt i ede. Iouis in ede cōcordie
In plurali sacras edes deoz nympha rū Ideo p tēplo dicim⁹
duas vel tres edes deoz. p domo binasternas quaternas
Editui autem ab edibus quas tuentur appellati sunt Ediles qz
ab edibus vocantur

¶ Facies et vultus
¶ Facies et vultus in hoc differunt nā vult⁹ ad animū refertur
et voluntatez et descēdit a volo vis vult. facies nō refert̃ ad cor
pus. et inde dicimus latā et lōgā faciē. a q̃ cōpositū est superfi
cies z idē est quod exterius se ostendit. aliquotiē tñ p vno al
tero vtūmur.

¶ Facio potestatem eundi et redeundi

f Acio potestatem eundi et redeundi. elegatius dicitur quando tibi licetiam
Porro dare potestatem plus est quam facere potestatem Est enim dare po-
testatem rem alterius arbitrio committere ¶ Frondes et folia

f Rondes arborum sunt: folia autem herbarum et arborum
florum ¶ Festus est festinus

f Festus ista sunt ad diem pertinent ut festus dies. Festivus va-
stivus ad alias res. et oratio festiva. id est iocunda et lepida Aliquoties autem
festam frondem vocamus quia festis adhibetur.

¶ Frequens celebris.

Requiritur locus dicimus ubi homines multi aut habitant. aut di-
versimodo. ut urbs oppidum platea et similia. Quam autem de re
animata loquimur: aut in singulari loquimur aut in plu-
rali

Exemplum in singulari sit miles frequens spectator prediorum. id est creber
et assiduus in plurali autem pronomen collectivum sic Populus frequens
id est copiosus et multus Cum ceteris vero ut frequenter scives frequenter
senatores. id est multi et numerosi. Quibus simile est celebris ad rem
quam ad personam relatum. ut locus et homo celebris. quod cum honore ab
hominibus et celebratur et colitur quare in propria lingua frequenter dicatur
locus celebris an desertus. quasi contrarium sit celebris esse ab illo de-
sertum esse quem enim locum baiuli et leones frequentant non est celebris
et hinc venit celebritas: quoniam hominum cetum honoratum significat tunc
dignitatem ipsam atque honorem

¶ Ferinus ferox.

f Ferinus homines qui animam ferius optinet. ut leonis ferox qui
animosus est ad vim alteri faciendam ¶ Inter fenero et fenero
¶ Fenero tibi. id est do tibi pecuniam ad usuram. fenero abs te. id est acce-
pio. et sic intelligas de mutuo et mutuo

¶ Fingere.

¶ Fingere proprie est figuli qui formas duxit ex luto. inde transfer-
tur ad cetera que ingenio manus hominis artificio se formatur effi-
gere. ad alterius forma fingere et representare unde dicitur effigies
que est figura facta ad unam alterius similitudinem ¶ Flere gemere
plorare: plangere: eiulare: vociferari: lamentari quid differant.

f Flere est lacrimis et in hominibus. Gemere est in pectore cum per angu-
stiam sonum. praeputit Plorare est voce flebili dolorem suum aperire
vnde implorare est plorando operari Plangere est percussio pectoris vel
aliorum membrorum se in dolore affligere Eiulare est voce sublata flere
Vociferare est voce effrenata dolorem et indignationem ostendere
Lamentari est voce querula et tristi oratione cladem suam testari

Interfigo et refigo

¶ **F**igo in refigo qđ fixū ē. educo tego tñ retego qđ rectū deni-
do. tero retero qđ textū erat reddo non textus ⁊ quasi infectum
qđ erat factum cluso siue claudio recludo qđ clausus erat aperio
Uelo reuelo velamentum tollo **S**igno resigno qđ erat signatus
obsignatus ve relaxo et patefacio: mltā hinc alia sūt vt ⁊ repeto
reposco renouo repsēto remoueo. remaneo ¶ **F**erri porta rīzagi
¶ **F**erri pprie dicim⁹. vt **C**aius inq̃t. qđ qđ corpore suo baiulat
portari ea q̃ quis in mente secum ducit. agit ea q̃ aīalia sunt aliq̃
tiēs fero accipi p̃ portor e cōuerso **A**go aut nō vno modo dī. s̃
de vno tantum non tacebo **M**artialis libro primo epigramatō:
semper agiscausas et res agis **A**ttale semper est nō est qđ agas
Attale semper agis. Si res et cause desūt agis **A**ttale mulas **A**t-
tale nequid agas. desit agas animā **C**elili⁹ ad **C**icero **H**ortasi⁹
cū has lras scripsi animā agebat. id est expirabat ¶ **F**erruminoz
Ferruminoz ferruminaris. i. glutinosē ligo vñ ferrūinatio glu-
tinatio iunctura seu ligatura. ⁊ ferrumen id est glutinum seu iun-
ctura

Inter femora et femina

¶ **F**emora partē illam exteriorē signat femina cuius singulare est
fem partem illam exteriorē mollioremq̃ que se contingunt vñ
femora partem interiorē. femina posteriorē

¶ **F**enus:

¶ **F**enus p̃pe dī ois fructus quē solū terre pducere pūt **G**. **I**nt
¶ **G**esta et acta i hoc differūt: q̃ illa sūt administratio (gesta ⁊ acta
ne magistratus et in rebus maioribus ⁊ ad rep. vñ ad plurimos
spectantibus vt gesta alexēdri. gesta pompei **A**cta vero et rerum
p̃uatarum et minorum familiarium ¶ **I**nter g. enium ⁊ sinum
¶ **G**remium est intra complexū femorū feminū ve: quo in cōple-
xu mulieres concipere solent **Q**uare cum lactantur infantes: ad
sinum ad mouentur: pueri vero iam facti a sedentibus matribus
ad gremium exipi solent

¶ **G**radum facere

¶ **G**radum facere non est transitum facere. s̃ aliquam rem et cōsi-
scalam ad alia facere vt si in arbozem fenestraz ve aut tectus scā-
dere velū e saxo aut scamno ab aliqua re gradum facio

Gratulari.

¶ **G**ratulari est verbo testari. et gaudere felicitate aut fortuna al-
terius aut tua. et fere postulat datiuū exp̃ssū vel sub intellectum
vt gratulor tibi ob preturam adeptam. gratulor michi **I**n eadez
significatiōe accipitur grator. s̃ poeticum: historicumq̃ ē et in
poetis et historicis accipitur aliqñ gratulor p̃ eo qđ ē gr̃as ago
sed tantum diis immortalibus **I**nter gratificari et gra. uiz facio

di

¶ Gratificari et gratū facio in h̄ differūt. q̄ gratū facio idēz p̄p̄e
ē q̄ obseq̄ et in seruire vt **Li.** Si hūc iuueris gratissimū michi fe
ceris. gratificari autē p̄p̄e idē est q̄ beneficia p̄ferre z deum gra
tificari hominibus dicimus non autē gratū facere ¶ **Graue**
¶ Graue suapte natura pōderosū sīgt̄ vt graue saxum grauiā ar
ma graue scutū. in p̄translationē non solū transferimus ad mo
lestias corp̄is. vt senectutē: morbū: laborē dolorē vt ḡuis senec
t̄⁹ vex etiā ad molestias animi. vt grauis cōtūmēlia. iniuriā me
roz. iactura q̄ animū ḡne q̄dā pōderis p̄mūt: et hīc mod⁹ capīf
in malū Alius mod⁹ ē q̄ ilaudē capīf vt graues trūci nō facile lo
co mouēt ita hoīes p̄stantes et p̄diti sapia et virtute et merito ḡ
ues noīnant q̄z neq̄ p̄cio mūeribz ab equo iusto submouentur
vt hī faciūt quos leues vocamus ¶ **Hiare et hiscere.**
¶ Hiare est aliqd̄ sua sp̄ote et ex altera aliq̄ vī diffundere. vt tel
lus estuet ligna ariditate aut nimio calore hiāt Hiscere est t̄m o
ris et q̄dā hūani Accipit̄ q̄z p̄ eo q̄d est loqui at os apire ad lo
quēdū s̄z fere cum negatōne. vt corā me nō auderes hiscere ¶ **Ha**
habui orōnē dicim⁹ z nō feci orōez Feci sermonē (bui orationē
poti⁹ q̄ habui. nonnunq̄ tamē habui dicitur ¶ **Habeo polliceri**
¶ Habeo polliceri seu ad pollicēdū hēo cōuenire seu ad conuei
endum hēo audire vel ad audiendū. et sic de multis alijs idem ē
q̄d pollicendum conueniendum audiendum est michi. et aliquo
tiens illud habeo capitur pro volo ¶ **Histrīo et mīmus**
¶ Histrīo qui p̄sonat⁹ in scena tragedias agit z comedias vocēz
corp̄is gestu. Mīmus est qui intra vel extra scenam gesticulat
oēs q̄sdā exercz. imitaturq̄ p̄f̄ti obscene mores hoīz ac naturas
¶ **Instituta et institutōes** in hoc diffē ¶ Inter institutaz institutōes
runt Instituta ei boni mores p̄silio ac ratōe sumpti. De institut
at̄iquis q̄si de moribus ant̄iquis ¶ **Valeri⁹** institutōes sūt p̄cep
tiones quibus instituuntur et docentur hoīes vt libria Quin. in
scriptz de institutione oratoria ¶ **Indulgentia**
¶ Indulgentia non p̄venia accipitur vt multi accipiunt q̄ venia
ē remissio culpe. s̄z p̄cessione q̄daz. et vt sic dicta p̄ tributōe de
licata vt indulgere gule noli q̄ ventris amica est. bñ ecōtrario ve
nia p̄ indulgētia accipit̄ vt. **Le.** Da pater veniaz. z **Li.** p̄ Brebia
Dabit̄is michi hanc veniam. i. indulgebītis ¶ **Indoles**
¶ Indoles ē i pueris sīgt̄ō future xtutis. Aliq̄tiēs t̄m capīf i ma
laz p̄tē. z ē significatio futuri iudiciūz transfertur ad iaiata vt **Li**
uius. Sicut in frugibus pecudibus non tantum semia ad con

seruandā indolē valēt: q̄tū tre p̄petasceliq; sub q̄ alūf: aliq̄tiēs
 capitur p̄ ḡnositate q̄dā ani **In**cola: iqlin⁹. accola q̄d differāt
Incola q̄ in alterius z in aliena ciuitate atq; reip. habitat **In**
 qlin⁹ q̄ in alieno puato p̄petū in conducto **Accola** q̄ ē iuxta a-
 q̄s et vadit ad colendū locum aut qui in mōtibz domos vrbes
 q̄s positas habitant: i cole dicūt qui iuxta mōtes: accolle **In**t
Iocundus et grat⁹ sic differūt. q̄ iocūd⁹ p̄petū (iocūdūz ḡtū.
 p̄peris ḡtus in adūsīs **Iocūdū** voco q̄ non ē let⁹ s; q̄ leticie ē
 alti nā pōt q̄s tristis eē: z tamen iocundus **In**fēsus z ifest⁹
Infēsus vehemēter iratus infest⁹ vehemēter molest⁹ atq; i
 adūsūz vadēs in ifestare i cursibz crebris molestiā dare seu face
In rē p̄ntē nō t̄ps; locū s̄gt de q̄ p̄trouersia est vt (rē p̄ntē
Valeri⁹ maxim⁹ li. vii. Quin. Sabius labeo arbiter a senatu fi-
 niū p̄stituendorum intra nolanos z ne apolitanos datus cum in
 rem p̄ntem venisset vtrosq; separatim monuit **In**uvertere
Inuvertere ē q̄si in cōtrariū vtere vt i terioz vestis: aut pellis
 aut aliax rez exteriora facere p̄postereq; vba p̄nūciare: vt p̄ la
 uovola **Inter**uvertere ē rē aut cōmodatā at depositā aut creditā
 calide dolloq; nedūo restituat efficere vt. **Li. i. verrē** **Lādelabzū**
 q̄d rex egypti **Ioui** capitolio dono tulerat ad vere q̄ illō p̄moda
 to a rege accepat: iteruersū est p̄queritur **In** manu z i manibz
In manu ē. et in manibus vtrumq; accipit p̄ eo q̄d in potesta
 te est **Un** m̄cipiū et manumissio etiā v; **In** manibus est in alia
 s̄gtōe p̄ eo q̄d inter manus ē vt **Li. Est in manib⁹** laudatio quā
 cū legim⁹ quē p̄bm nō contēnimus **In**gredior
Ingredior q̄n ad locū dicitur. nota significatio est q̄d quando
 in loco idēz est ambulo et incedo **Inter**cludo
Intercludo te interioribz cludo te: inter tuum īpedio: et q̄si in
 ter cludo. eadem etiā ratione dicimus intersepio.
Iter facere: viā facere: viam munire z iter hēre quid dīfferā
Iter facere ē itinerare vt impiti loquūt et periti ingredi iter
 vt viam **Viā** facere ē vbi non erat via ac transitus apire **Viā**
 munire est repurgare reficere et substruere interdū lapidibus z
 transfertur de corporeis ad in corporea vt. **Quin. li. iiii.** Prop-
 terea q̄ plurimi auctores q̄uis eodē tenderent. diuersastū vias
 ac sciētā munerūt **I**ter habere ē aliquē it cē factūz **In**cedere
Incedere est sublimiter ābulare. et cum quodam saltu vt **Se**
neca **Tenero** ac molli passu suspendimus gradum: nec ambula-
 mus: sed incedimus. et inde venit incessus **In**star
 vii

¶ Instar si g't p'p'e ad eq'patōnez v'l ad mēsurā z si q'n repiatur p
rie accedere ad signiōnē s'ilitudinis ad moniti sum' vt nimiam
vtendi licenciam deuitemus. ¶ Libertus z libertinus
¶ Libertus et libertin' sola elegātie grā h'nt differentiā Liber-
tin' relatiuū est ingenui Libertus relatiuum est patroni. h' v'nū
idēq' sit libertin' et libert'. nā libertini sūt q' iusta seruitute ma-
nu missi sūt. iōq' libertin' adiectiuū est sicut ī genu' ad quē re-
fertur libertus substantiuū. sicut patronus. et inde dicim' col-
liberti coliberteq' quemadmodū conserui conserueq' z coliber-
tinitas non autem habemus libertitas ¶ Ludus z iocus
¶ Ludus et iocus ī hoc differūt. nā ioc' ī x'bo est. ludus ī scō.
Frequēter tñ v'nū paltero sumit Ludus ita differt a lusu siue a lu-
siōe nā lud' tū periculū tū spē sibi p'positā h'z Lusushicil p'ter
merā voluptatē vnde. Quin. Nec me offenderit lusus ī pueris
hoc tñ supest q' serio est contrarium ioco. vt idem. Quin. vult et
est aduerbiū. et etiam habem' seriū ria um. res facta vere cū
grauitate. ¶ Libertas et licētia ī loquendo
¶ Libertas ī loquendo accipit ī bonū cū q's nō timide qd' fuit
le ē sed ingenuē et libere hoc est vt liberū hōiem decz loquitur.
¶ Licētia aut ī malū q'n hac libertate abutimur vsq' ad temeri-
tatem z p'acitatē et hoc ī loquendo iagendo q'z licētia est im-
punita q'dam facultas agendi quicq't velis. ¶ Inter leges z iura
¶ Leges et iura differūt Leges enī sūt aut p'ncipis aut liberi
p'pli q' a rege p'dunt alteri' p'sensū non requirunt q' ad p'p'm fe-
runt sine ei' iussurate non sūt q'z rogari. i. interrogari p' p's de
his solz q're rogationes etiam dicūt Iura aut magis g'nalia sūt
Ius aliud g'etiū aliud ciuile dicimus tā leges q' plebiscita ses-
natuscōsulta de creta. p'ncipum respōsa p'udentū. qd' vltimūz
velut itēptatō ē supiorz qd' q' p'ntent iuriscōsulti noīnāt Luct'
¶ Luctus ē dolor q' exteriū p'dit vultu ipso atq' aspectu sepe il-
le ipse habitus vultus atq' vestis luctus eum. ¶ Lues et pestis
¶ Lues et pestis ī hoc differunt nā lues ē genus morbi corru-
pēs siue solos hōies siue sola pecora siue vtroq' In dū etiā si ar-
bores et sata corruerit Pest' x'o at cito occidit at cito abit q' ea
dē dr pestilētia nōmūq' tñ plue poit atq' ad aī viciū sepe trāssert
¶ Latebre hōiz p'p'e dñr latibula x'o fēraz. ¶ Latebre z latibula
Luce et tenebris p'die ac nocte accipe Luce et tenebris solem
Differt tñ p'ma luce ac p'ia die nam ibi intelligitur p'ia p's dieiz
q'si diliculo. hic aut p'ima dies ita p'imus tenebris et p'ima no-

et ibi prima parte noctis loquimur. hic de ipsa nocte.

¶ Lassus. latus. lapsus. fessus. defessus. qd it se differat
¶ Lassu qd fatigatu est ta aio qd corpe Laxu ho magis ad inania
ta qd sunt leua: mollia et flexibilia: non durat ut laxi rudentes: laxi
funes laxo corde. Lapsus alabedo qd vel corpe vel ptranslatone
aio et opinione labitur: Fessus. i. fatigatus sz non intotum: De-
fessus in totum defatigatus dicitur

¶ Lubricus locus
¶ Lubricus. i. inq nequeas sistere. nec ingredi ut herbe pfulse sa-
guine marmora leuigata: lapidesq huiore pspici. terra glaciata:
et silia. in ptranslatone adolefcentia vocamur lubrica: in qua qd sunt
velut i glacie facile labuntur Anguilla quoq congrus. murena et
silia lubrica sunt. oculos etiam lubricos vocamur quasi in lubri-
co positi sunt ut vix queant consistere

Lamina et bractea.
¶ Lamina taz ferrea. enea plubea: stanea q aurea: argentea elec-
tria auricalcea dicitur Bractea idem significat. nisi q sua sponte
plicabilis tantu est et tenuis

¶ Licitor et liceor.
¶ Licitor a quo veniunt licitas et licitatur est frequentatiu de
liceor qd pterito caret significat ei abo pciu differre in venditoe q
publice fit et differunt in hoc. na liceor e sine respectu alioz emere
volentiu: aut tm semel deferre preciu Licitor ho cum multis et
sepius augere pciu ut emere volentes deterreas ab emendo
¶ Liceor pponitur polliceor non multu a prima significatione de-
sidis. e ei polliceor ultra aliquid promittere. Lego et perlego.
¶ Lego et plego differunt lego qd sit notu e: plegere ho ad fines
vsq legere Simili mo differunt scribo et pscribo. fero et pfero ut
Seneca in tragediis Leue e miseria ferre pferre aut graue. i ad
spacium tps i miseriis esse leue e vsq ad fines ho vite est graue
¶ Itē vigilo puigilo. nocto et per nocto et p nocto. ago et p ago. o-
rare e fine orationis orare: vñ poratō orationis dñ finis Aliquo-
tiens perorare pro ipsa comotione affectus capitur Suadeor p
suadeo a quo persuasio. i. opinio: vel sētertia qua nobis psuasimur

¶ Lobo et labor

¶ Labo et labor ita differunt. q labo e ruo. i. repete cado Labor
e sensim et deorsu eo ut labuntur flumina celuz agues labuntur ab
ethere pene. labunt diu a celo no labant. labi qd dicunt qui in lu-
brico ipmentes vestigia ad terra deferuntur non ruina sz leti et
cu aliq mora: tam et si nonnuq lapsus pruina accipitur trans-
fert aut de corporeis ad incorporea: tanim seu meslabit labor
idem q piculu effugio ut. Virg. Ecce aut elaps pyrri de cede po-

diu

lites. labo pma breue habet labor vero longam: ¶ Leuo. alleuo
¶ Leuo vno mo e idē qd sustollo. alio mo idē e qd alleuo: z mo
lestia laborēq extenuo Subleuo auxiliū defensionēq presto Al
leuo de vno in aliū leuo nōnūq alleuo poitur subleuo. i. i minuo
ex tenuo et nusq in alio significato reperitur **Gemma**

¶ Lapilli et lapides pcciosi oēs sub hoc noie gēma ptinēt. **Li**
Liberi liberozum singulare nō habet qm p filiis capitur (ber)

M Murus et menia

¶ Murus non soluz vrbis e sz etiā munitiō castrozū. menia pro
muris accipi solēt et pro edificiis vrbis Malleolus z sarmētum
¶ Malleolus distat a sarmento vt pars a toto Est enī malleol⁹.
in modum mallei rostra habens: aptus plātatoī Sarmenta aut
quando arefacta sunt igniq reseruata indifferenter vocantur

Ministerium ministeria et mysterium

¶ Ministeriū i nūero singulari ppeest ministri opa: sz poī opa
tōne qz accipit. In nūero plī solz accipi p mistris Mysterium
no grecum est archana qdā res: et ppe diuina vris tantum mō
cognitum.

¶ Marinus piscis. maritimu bellu

¶ Marinū piscē dicim⁹ et auē et vitulū et lupū z turturē z turdū
quocq marinū Preterea aquā marinā casū periculū sonū fluctū
marinū rursus etiā maritimā gētē res: bellū maritimu: nō mari
nū itē hoīnē gētē vrbē triūphū trāsinarinū. Morat⁹ z moriger⁹

¶ Morat⁹ q optimis moribus e peditus. moriger⁹ obsequi set
obediens ei facile morē gerēs et idē sīgt morigerat⁹ picipiūz
ex morigero qsi morē gero. i. obsequor et obedio

¶ Meritorius.
¶ Meritori⁹ ria um. res q labore aut dignitate sua aliqd pmere
et venit amereor Ex hinc meretrices dicte: q p suo labore aliqd
merēt z hoc id legim⁹ meritoriā tabernā diuersoz atqz hospiciū
mercenarium vbicunq introire licet dandī mercedem. Mollis
¶ Mollis qn refert ad hoīem in vituperiū est sīgt ei icōstātem
et non fortē. qn refert ad alia sepissime in laudē capiūt vt mole op⁹
.i. non durum et tractabile

¶ Munimenta et monimenta.

¶ Munimenta sunt munitiones castrozū et ceterarū rez q ptra
ad ventū hostium muniunt siue vallo et fossa siue alio quis mō
Monimenta sepulchra statue tytuli libri z cetera que nos alic⁹
rei preterite moneant.

¶ Mandare picipere iubere edicere indicere qd inter se differant
Mandare e cuius psona pmittere aliqd ad gerēdū: id e exequē
dum Preecipere e pcepta tradere qd tū magistroz tuz magistra
tūz superiorz psonarū est iubere idē est qd i perare sed iubeo cū

duobus accusatiuis cōstruūt impero vero cū datiuo et accusatio
hinc veniūt iussa et imperia: primū sēp iungitur cū exequor vt p
ago iussa scōz fere cū facio imperia. iubeo aliquotiens poitur p
hortari vt **Te** iubeo chremetem saluere **Edicere** magistratuuz
vnde venit edictuz **Indicere** pprie est de nunciare vt indixi bel
lum

Moro et maneo

¶ **Moro** et maneo te idem est qđ ex pecto. s; magis poetice qđ o
ratorie vt **Uir**. **Te** qđ magna manent regnis penetralia nostris
.i. expectāt vt futura sūt sed scōz oratores **Moro** te p detineo
te et in mora teneo

¶ **Migro** transmigro immigro

¶ **Migro** et emigro. demigro: cōmigro: migrare idem est qđ do
miciū muto relicta pōre habitatiōe. remigro aut reūtor i pōstis
nuz domiciliū. transmigro in longinq̄is loci domiciliū. ha
bitatiōez qđ muto **Immigro** indomum aliquā habitandi grā eo.

¶ **Migro** etiā p translationez capīt p mori. nā qđ moriūt domici
liū corporis reliquētes alio ad habitandū se trāsserūt

¶ **Decedo**. i. a loco mandato custodie mee recedo **Uñ** (z excedo.
consules p cōsules p̄sides. p̄tores dicūt ex puincia decedere.
Item p̄sida de v. bibus et castellis decedūt. et per translationē
intelliguntur p mori et sp̄ intelligitur vita. sed in exedo sēp addi
tur vita. et nō subintelligitur ille excessit e vita

Mereo de te

¶ **Mereo** de te. i. aliquid transfero in te **Tu** mereris de me. i. a
liqd ime cōfers. z nō bñ meritis: et male meritis **Emereo** idēz
pene sūt **Demereo**. i. bñ de aliquo mereor: s; cum actō vt **Qui**
Simul vt plenior obsequio demeretur amantissios **Meo** iure
¶ **Meo** iure idē ē qđ mea auctoritate mea qđ licentia ac cōcessa m
ab oibz libertate vt **Li**. in rheto **Pro** iure meo hoc dico **Qos**
eo me priuatis quasi confidenter dico

Mulier

Mulier vt **Culplan** ait qđā loco ē femia corrupta **Qđ** si ego me
xginē emere putarē: cū esset mulier ēptio non valebit: s; aliqtis
ties sub hoc noie mulieris z xgoz corrupta intelligit qđ raro z

¶ **Mun** vt **Paul** iqt tribz mōis dī vno modo (i. ppe **Munus**
donū altero on. tertio officium vnde munera militaria et quos
dam milites munificos vocari scimus. **A mun** venit municeps
z est is qđ munera ciuilia capit aut qđ in eodē municipio natus est
s; pprie qui particeps muneris est. **Abusu** et tamē dicitur mu
niceps ciuis cuiusqđ ciuitatis

¶ **Maiores** et patres.

¶ **Maiores** vocamus oēs qđ āte nos fuerunt preter memoria, no
straz **Patres** autem de proxima etatem semper intelligimus

Li. in Salustiu Ego meis maioribus virtute mea preluxi ut si
d^o noti non fuerit a me accipiet initium memorie sue **Posteriores**
sive posterius sunt qui post fuerunt ut **Li.** Hec non dubitavit **Agrico**
la quis sit senex querenti cui ferat respondere diis immortalibus
qui me non accipere modo hec a maioribus voluerunt. sed etiam
posteris prodesse unde patet quod posteriores et posterius pro eodem
accipiuntur

¶ Hego et inficioz
¶ Hego et inficioz in hoc differunt: quod inficioz est verbo negare Hego
autem factio Ab inficioz descendit inficias nomen non habens nisi actum pla
le quod quidem nomen unitum cum eo is idem significat quod inficioz. id est nego. is in
ficias. id est negas. eo inficias. id est nego it inficias. id est negat et sic incere
ris temporibus Ab inficioz etiam venit inficiator: et significat eum qui negat
uit se debere quod actor petiit vel commisisse quod accusator obicit licet
non dicat inficiatores esse falsi criminis obicetatores unde con
iectura is dicitur inficialis in quo semper reus inficiat **¶** Natalia
¶ Natalia idem significat quod natalis quod est dies natalicius. natales non ma
gis conditio sanguinis ad familie. ut generosus natalis accipitur tam
pro nobilitate quam pro ignobilitate

¶ Nutrire et alere
¶ Nutrire est puerorum ut crescant: unde nutrices dicuntur. nutritii qui
curam habent infantiu habuerunt. et adultorum ut viuam Alere potius
est cogitatione et memoria **¶** Aliquid unum pro altero sumit. **¶** Nutri
¶ Nutri est. e Pompeio teste: et qui nuntiat tres ipsa que nuntiat quod
uis pro que nuntiat Serui hoc nuntium dicat. quod nunc reatum est
¶ Numen significat non quidem nutum dei. ut idem. Serui ait sed **¶** Numen
potius imperium eiusque potestatem

¶ Necatus et nectus
¶ Necatus proprie ferro. nectus alia vi perentus dicitur
¶ Hemultotiens capitur pro valde ut **Te. in andria.** faciunt ne in
telligendo ut nichil intelligant **¶** Non proponitur cum quo. cum scio cum
volo frequenter tamen sine propositione negatione apposita reperit
m^o queo. que duo sequentia adeo barbarum putat **Li. non scio**
non valo sed haud scio haud volo

¶ Noualis ager
¶ Noualis ager est noue relictus sementi sunt qui velint nouale
esse aruum tunc primum ad sementem processum **¶** Noxa
¶ Noxa est pena seruorum: quos domini malit ad pena tradere quam presta
re ob malefictum quod illi admiserunt idem actio noxalis appellat
quod aduersus nos instruit maleficio seruorum (Noxa etiam significat damnum.
¶ Nouiti: seruus et veterator in hoc) **¶** Nouiti seruus et veterator dif
ferunt. nam nouiti seruus est nouiter seruus et rudis. Veterator autem qui
diu fuit seruus et iam vetus est in seruitute **Culpianus. Q**

¶ Observatio et observantia

¶ Observatio et observantia dñt observatio enim est a notatio oculor et aiañ sio aī observantia ē veneratio qdamz honorz exhibitio et veniūt ab obseruo xbu qđ duplicē hz sigtionez vt supra vñ observantia est semper erga maiores

¶ Officiu

¶ Officiū est virtutis actio: p loco p tēpore prerū dignitate sibi busq Aliqñ officiū sigt bñficiu magistratus qđ officiū dñ qz honoris causa factū ē siue opis pplo ferēde siue cuiqz iuris sui reddendi oēs bone artes suā actionē officium vocant vt officiū grammatici. oratoris dialectici

Officium et taberna

¶ Officina est vbi opera fiūt: taberna vbi opa ipa ceteraqz merces vendūtur. et vocatur mltiplicif. lanaria vinaria. olearia. et millehmōi Et ē notādū q hec noia aliqtiēs suuz nomen specia le habent vt hec ipa futriua sutoris et fabzica lignarii apellātur aurificis aurificina cauponis caupona argentarii argētaria qđ nomen quid p ē artificio et argentariuz partifice qui idē ē aurifer accipiunt Li. aut Li. Qui. phis accipiūt q vulgo capso

¶ Ociū vocatō alabore cui⁹ contrariū ē nego (res dicunt Ociū tiū. aliqtiēs capitur iter illos q studiis operam dant Li. Quid vult⁹ ocio litteratio id est studio

¶ Orator rhetor declamator. ¶ Orator est qui cās orat: rhetor ē p fessor rhetorice. declamator q fictā cām orat vt se exerceat vt postea in veris cāis possit orare

¶ Oro et exoro in hoc differūt nā oro i actu exoro ¶ Oro rexoro in affectu vt exoro. i. orando impetro.

¶ Obeo

¶ Obeo legationē. i. exeqz mun⁹ et officiū legationis z sic i plurib⁹ aliis vt obeo puiciā: obeo mortē. i. exeqz pago mortuū obit diē. i. mortu⁹ ē ¶ Pretermittimus aut nōnūqz illū actm. vi Marcell⁹ obit Silr dicim⁹ oppetere mortē. i. mori non fatali sz illa ta morte. z cū actō et sine vt apud Vir. O ter quaterqz bñ qs añ ora patrū troie sub menibus altis ptingit oppetere.

¶ Obzuere. ¶ Obzuere ē opire siue aqua siue terra: sz pōt transferri ad alias res vt obzuit se vīno. i. gurgitare dñ de assumēdis mltis cibis sz aliqñ vtrūqz pplectitur scz z vīnū et cibum. sicut et crapulari vñ sit crapula sicut Li: edormi i qz et crapulā exala

¶ Occupare ¶ Occupare ē tenere locū at añ ceteros vt capere vt in eodem. sē su añ capio. et p occupor in occupatō cū alicui necessarii erit z cui añ oia operam dare debemus cum diligētia vocamus Ortus.

¶ Ort⁹ orti inuero singulari capit porro pducēte olera est ei po l⁹ ois herba q vescimur vñ bolitor dict⁹ ē q vulgo ortulan⁹ vōt

ortivero in plurali arboribus consiti dicuntur. voluptatis amā
tisq; cā parati: sed ortus scdm Apuleium scribitur cū h. Opera
¶ Opera est actio siue vt Ulul ait officiū opus est finis et fructus
ope vñ opa auctoz dicūt opa publica ipa publica edificia. Ope
piciū ob ope venit. i. fructuosū ē iō vl' qā decēs vl' qā vtile vl' qā
gl'iosū: vl' qā iocūdū Ab hoc noie Li. exorsus ē dicens Factus
r' ne si ope piciū si res gestas ppli Ro. ab iitio scripseri Offendo
¶ Offendo construitur cum actō vt non offendas ad lapidem pe
dem tuum Et multotiens non ponitur accusatiuus et quidem e
leganter vt offendo ad parietes

¶ Orbis
¶ Orbis q̄cunq; aliq̄ re cara puatus est ppe aut amissis liberis
parēs q̄si amissa luce oculoz. orbis est illa q̄litas post amissos
libros et vxoris viduitas post amissum maritum. Contrarium
huic ē cū dicitur orbis q̄si orphanus vt apd Leorbi qui primi sūt
vxorem ducunt et hinc orbitas dicitur

¶ Pompa
¶ Pompa ois spectaculū est s; nō ē ptra Pōpa q̄dem in pspert
ē et in aduersis vt in triūpho et funere Spectaculū est nūc illd qd
spectat. nūc ipsa spectatio nunc locus vñ spectat Porta et ianua
¶ Porta muroz ē et munitōne atq; castroz ianua pietis et domo
¶ Precepta et preceptōes idifferēter (rū Precepta et pceptōes
p disciplina et regula ponuntur

¶ Pupillus et orphanus
¶ Pupillus est qui caret patre s; tātisper dum est in ea etate cui
debetur tutor orphanus qui caret patre et matre

¶ Penus
¶ Penus ē loc' q̄ ad puatū victū ptinet continens et idē ē pen
riū Cōmeatus nō ptinet ea q̄ ad victum publicum spectat s; an
nonā et quicqd annone vicem habere potest

¶ Pecus
¶ Pecus pecudis et pecus pecoris pprie nichil differūt S; q̄
eni hoc noie aīal qd sub impio hominū pascit. equ'. asin'. mul'.
hinulus qui patre equo matre asina genitus est quē quidā bur
donē vocant Camel' quo p. s; ipsi cameli et aliaque enumerant
armenta ab arādo dicta sublato secundo a. Quis capra pecus fa
ciunt greges Vir autē p̄rio Eneidis deceruis Hos tota armē
ta sequuntur Ueruntamē pec' pecoris nonnūq; reperitur p̄multi
tudine pecudum siue pecorum. et nescio an gregalium poti' q̄
armentaliū. vt Vir Dic mihi dameta cuium pecus an melibei
nonnūq; pecus pecoris significat ouem Cetera quadrupedes
fere sunt hāz feraz que māsueti sūt cicures vocantur et declinā
tur hic cicur: sicut ceruus orager et cetera. Et dicuntur cicures
a cicuro. i. mansuesacio secundum Varronem.

Pastus: pastio. et pabulum.

Pastus masculini generis homini competit. pastio et pabulum pecudibus et aliis quibus brutis: sed magis proprie est cibus herbatius: fenitius stramentitius et paleatius. esca datur auibus piscibusve pastio a pasco dicitur

Peregrinus et hospes.

Peregrinus et hospes in hoc differunt. quod peregrinus vocatur qui tam in privato alicuius hospitio quam in publico est. et tam qui recipit quam qui recipitur hospes dicitur. unde Qui hospes ab hospite tutus Sed qui privatam amicitie causa recipit: receptor prope vocatur Diuisorius et hospitium prope pro eodem dicunt

Pretor consul et filia

Pretor qui praetura. consul qui consulatus. questor. qui quaestura tribunus qui tribunatus. edilis qui edilatus. censor qui censura praenipilus qui praenipilatus gessit. Senator autem qui senator est vel fuit Senatorius non dicitur sed: senatorii ordinis: at de domo senatoria

Prima nomina substantiua sunt secunda vero adiectiua.

Proconsul. propretor et similia

Proconsul non qui pro alio consulit consulatus. sed extra ordinarium consulatus gerit. et sic intelligendum est de propretore et praetore et de aliis nominibus magistratuum

Propemodum

Propemodum idem est quod pene

Prisca et pristina

Prisca quam superioribus seculis pristina quam superioribus annis: mensibus diebus. et quam nostrae memoriae fuerunt Nec recte hic dicas prisca nec illic pristina At vero si de rebus quam non senescunt loquaris: tunc pristinum non priscum dices ut padus post quingentos et eo amplius annos solet reuerti in pristinum cursum

Prosper et felix

Prosper qui dat. felix qui recipit prosperitatem. ergo proprie homines quidem felices. deos autem tempora loca actiones fines successus prosperos.

Plura et complura.

Plura et complura sic differunt quod plura possunt esse duo complura non possunt. illud comparium est hoc vero minime. ideoque non regit casum. plerumque ideoque auctores modo praemaxia parte modo pro non nulla Salu. in diuisione orbis terre. Plerumque Africam posuere

Plerumque idem est quod semper

Perfidus et infidus

Perfidus qui fidem violat. infidus cui non est fidendum: hoc a fido illud a fides descendit

Proteruus proax et petulas

Proteruus proax et petulas tam in factis quam in dictis tum iniuriam tum quandam lasciuiam libidinemque signant sed tamen pro cacem feminam dicimus quibus mordacibus sumus et epibus non parcat A primo venit proteruitas leuior quamdam contumelia A secundo proacitas maior A.

tertio petulantia

Precor

Precor q̄si ante t̄ps excoetū apellam⁹. p̄coces v̄ue: p̄coces f̄cus. p̄coctia poma q̄ ante p̄suetū t̄ps siue cito maturescunt p̄cor q̄z ingeniū p̄ translationez dicimus quod n̄is cito maturi maturitate n̄ consecutum est

Prematurus.

Prematurus segetes frumenta et poma p̄matura: i. nundum matura. et per translationem prematurus sum militie etas prematura allocatio postulatio id est imatura

Presens.

Presens iungit tā rei q̄ fuit q̄ ē q̄ q̄ erit: vt presens fui: p̄ns sū p̄ns ero p̄ns aliom⁹. i. subditus vt Vir p̄sētē q̄ v̄ris intētāt oīa morē. presens. i. q̄d p̄stans. vt p̄ns anim⁹. i. excellens vñ p̄stantissima medicina p̄stantissimū remediū venenumq̄ qz statim at sanat aut occidit r̄idez significāt p̄ntaneū p̄hibeo et ihibeo

Prohibeo at̄ rē ceptā: ne q̄d facias ne q̄dicipias Inhibeo at̄ rē iā icepta: r̄ne q̄d pagas

Prohibeo ē ḡnale **P**rouoco r̄laceſso **P**rouoco r̄laceſso i malā p̄tē accipiūt r̄i bonā de mala notū est: b̄

Pro uocatus et idem r̄uscu la. az q̄nto tuis mē amātissis l̄ris laceſſisti Est aut̄ puocare et

laceſſere tētare ad pugnā r̄ ad cōcertatōnem **P**re me p̄te prese

Pre me p̄ te p̄ se iuncta cum fero fers cū duco cis cū gero ris signit dicto factoue r̄ ipsa statiz fronte q̄lē op̄inonē de aliq̄ re at homine habeas cōfiteri. vtp̄ me semper tui fiducia. pre te formi dinē fers. pre se bonitatem fert. pre me duco p̄ me gero utilitatē id est ante me duco

Prosequor et persequor

Prosequor difert a persequor p̄sequor nam. p̄sequor signit actionē declarātē alteri⁹ affectuz et sēp poitur cū ablatio vt p̄sequor te ocul caritare. odio. hōre: v̄sibus. cātū puiciis p̄sequor aut̄ vñ in malā p̄tē. i. insequor vel i bonam cum p̄seuero exeq q̄d agere cepā

Partio partis raro reperitur sine i vt iptio. r̄ signit im **P**artō pendo vñ partem do. format a se p̄stiuū iptior prioris depones idem ē q̄d facio ptem p̄tesq̄ distribuo. sicut sortior fortes facio sorteue capio differt p̄tor r̄ iptior. p̄tor ei de p̄tibus dicim⁹ cor poris in partior magis de re in corporea

Preditus sū

Preditus sū in bono et predit⁹ sū malo d̄r h̄eo bonū r̄ h̄eo malū sicut affectus sū bono et affect⁹ sū malo nōnūq̄ tñ cū ablatio et p̄positione a vel ab vt fit in affectus veluti ego sum a res e magnis muneribus affectus. nō aut̄ sū p̄ditus adeo magnis v̄ribz **S**ilimō ista noia singularis notabil⁹ nobil⁹ i sigis r̄ exini⁹ p̄nt capi i malū sic i bonū vt siglarz stulticia notabilitas crudelitas n̄is

gnis iniuria nobilis improbitas. &c. **P**eruestigo et inuestigo

Peruestigo et inuestigo nō solū q̄ro signū s; etiā q̄rendo inueio
s; auestigo ip̄a duo verba descendunt q̄d signū q̄ro &c. **P**resto sum
¶ **P**resto sū idē ē q̄d ad sū nec alteri x̄bo iūgit nisi substantio si
plici: nā p̄sto ad sū poeticus ē **T**ria igitur signa ad sum vno modo
i. p̄ns sū et tunc cōstruitur cū ablatio mediēte i. vt **L**i. de oratore
paul⁹ i pugna nō affuerat. mō cum datiuo vt ip̄hillipicis **D**ibz
hūis pugnis dolo bella affuit **S**cdo mō idē est q̄d faueo seu p̄ns
sū vt s̄acti spūs adsit nob̄ gr̄a **T**ertio mō idē ē q̄d auenio vt adsit
huc p̄ueni huc vt **U**ir. **H**uc ades o formose puer. nā si aliū signū
ficaret nō diceret huc s; hic **H**as easdem significaciones h; p̄sto
sum cum idem significet

Peto posco postulo et flagito

¶ **P**eto est in bonū et in malū vt su⁹ petit mortē dñi: p̄ laudem
filii: iūmicus ifamiā et p̄niciē inimici **E**t cū nō in rez s; i p̄sonaz
referē vtq; cū ablatio i malā ptē accipit: vt peto te gladio peto
te veneno i sidiis **U**ir. **M**alo me galatea petit. i. pcutere me vult
differt ab hac signatione hoc x̄bū posco q̄d ē p̄p̄ierē honestā pe
to in reposco: q̄d ē rē meā et q̄d d; reddi peto. postulo. i. requirē
do peto vt. **C**ur postulabat aut magis q̄ petebat. ex postulo q̄d
est cum q̄rela apud amicos requiro flagito. i. vehementer peto
vt **L**i. **Q**uāq; hoc causa postulat: et si postulat non tñ flagitat. i.
vehementer postulat

Percunctor interrogo sciscitor.

¶ **P**ercunctor interrogo et sciscitor idē signū nisi q̄ p̄cunctor se
pe adhibet cā arguendi & sciscito cā sciendi

Preparare

¶ **P**repare ē an̄ appare ad dignitatē quādam et p̄p̄ā in appar⁹
vt **L**i. illa q̄ in apparu vocāt i signia **I**nterdū appar⁹ vtrūq; signū
vt appar⁹ belli. q̄si p̄paratō

¶ **P**resum et presideo differunt

¶ **P**resum et presideo differunt **N**ā p̄esse est p̄positū eē rei cui p̄iā
gerende atq; administrande **P**residere ē ad opem p̄standam p̄
esse quā p̄p̄ie p̄stant homines q̄dam hominibus iniuriam pa
cientibus aut i discrimē adducti. s; in p̄p̄e ad alias res trāsserē
Apresideo venit p̄ns. et est is vt **U**lpia. ait q̄ maius in p̄uinciā
i perium oibus post principem h; hinc presidium dictum est au
xilium principale **N**am subsidus id q̄d in auxiliū succedit dicit̄
et milites qui ad tutelam opidi castelli. similiumq; collocati p̄
sidium vocantur

Propono premium.

¶ **P**ropono premium: ostendo spem: hortor te ad premium as
sequendum seu ad spem perficiendam. propono metum ostendo
id est deterreo te

Pacificatus sum

ei.

Pacificat⁹ sū pacē feci pacat⁹ sū. in pace sum vel ab armis recessi: placatus sum ab indignatione animi ad lenitatem rediī vlt⁹ animo leni sum

Parem esse.

Par ē eī idē ē qđ sufficere alicui opī si vtimur ī resistēdo sic vt **Quin** In geminis lāguētibz **Thuc** infelix par non est dolori id ē non sufficit ad resistendum dolori In exequendo aut sic **Quin**. paria tecum facio respu. que ppter me vnum ciuē pdideras. facere paria id ē qđ alibi amilitū est. vlt⁹ qđ aliunde acceptū alibi vlt⁹ aliunde compensare. Sed. vt statiz tibi solvam quod debeo: qđ tum ad hanc epistolam paria faciamus

Perpendere

Perpendere ē exacte pōderare atq; examiare expēdere eiusdem est significationis vt **Tul. offi.** Que cōtēplātes expendere oportebat **Appēdere** ē tū suspēdere. vt appēdi vuas. tū ad lācē stateramue pōderare **Impēdo** hz pīcipiū tale quale ē ab ipen⁹do Quare cauendum est ne ista nos fallat ambiguitas **Tha** ipen⁹do est supra caput ianuiam casurū pēdere. vt nubes impendēt et gladi⁹ ille eqnta seta appensus s̄ dionysi cōine caput iminas impendebat et mors impendet omnibus horis

Placeo michi

Placeo michi frequentius ignoratur Est enī placeo m. i. sup bio et glorioz dote aliqua bonoue qđ michi adsit et eo noīe cōfīdo plerūq; cum īferiorum contemptu. et in eodem sensu pene capitur mirari se. vt iste miratur se.

Precor.

Precor qñ construitur cū solo accusatio quid significet notuz est Quando cum datiuoz accusatiuo idē est qđ imprecari. i. optare alicui deos precando bonam fortunam aut malā. vt **Quin** pmittamus vella ventis. zozā soluentibz bñ pccemur **Prestare** Prestare sepe et iuriscōsulti et oratores vtuntur prohibere ne alicui fiat fraus. vēditoz dz prestare vitū rei quā vendit. i. prebēre. atq; efficere ne emptor danni quid faciat **Alioquin**. satisfaccere vulgariter dicūt. faire la chose bonne

Passim

Passim sūt distanter vel spsz: qñset **Seruius** z **Lactati⁹** idē capiāt p vbiq; et aliqñtēs p vndiq;. Itē passim etiā accipi solet p crebro. dum de rebus meritis loquimur priuatim dicimus nō puate. et sepatiz nō separate generatī xō z gñaliter in hoc differūt Gñaliter enī oīa simul que sub genere sunt amplectando significat. generatiz vero per singula genera seu per singulas species: summatim. i. per singulas summas et aliqñ sumitur p gñaliter In summa et ad summū differūt **Tha**z ad summū semper refertur ad numez. vt **Li. p Milone**. Unū ad summū duo sunt in

uenti sūt. aliquotiens capitur p in sūma Semel proprie sīgna
vice aliq̄tiens accipi solet p imutabiliter et irreuocabilit̄ qd
semel tātū fit id nō habz regressū vt iterū fiat vt Qui illa repa
bilis arte lesa pudicitia deperit illa semel In eūdē sēsū Qui ac
cepit breuif Viri p sigula capita viroz mēbrati p sigula mem
bra carpti hic et illinc decerpēdo fīmati vīcati p sigulas fīmas z
sigulos vicosz ita de ceteris aduerbiis fīminari in im Personā
¶ Persona ē in hoīe qdā q̄litas q̄ alius ab alio differim⁹ tū i aio
tū in corpe. tū i extra positis in aio iracūd⁹ an moderat⁹ auar⁹
an liberal⁹ et sic de mltis aliis In corpe iuuenis an senex pulcher
an deformis. fortis an ibecillus i extra positis diues an pauper
clar⁹ an obscur⁹ Quare notādū est illd: Boetii dicētis psona ē
icōmutabilis nature idiuīdua substantia q̄lī dicitū sit ¶ Peculiū
Peculiū ē vt Pō. ait. nō id cui⁹ fu⁹ fuoz ad nō rōnē habuit sed
qd dñs spauit suā a serui ratione discernēs et est dictū q̄si pusil
la pecunia siue patmonii pusillū Festus tñ dicit peculiu⁹ fuozū
esse a pecore dictūz. Ser grāmatic⁹ peculiū patmonii cē dicit
peculiū tñ ppe ē qdqd labor nro acq̄sitū ē seu qdqd ppe alicui⁹ ē
¶ Peculio sit adiectiuū peculiaris p re ad peculiū p̄nēte s; in v
su tñ receptū est p re ppa siue speciali ¶ Peculat⁹ furtū rerū ad
ipsaz rēp. vlt ad puer⁹ pncipis spectentū: sicut sacrilegium rex
sacraz: tñ de peccoz qdqdā ad sacrilegiū ē transferūt. Pūct⁹ et
¶ Pūctus z pūctū differūt Itā pūct⁹ est figura qdā Pū (pūctus
ctum est quoddam tempus breuissimuz ¶ Probrum
¶ Probrū sīgt rē turpē nō probā s; nōnūq̄ capīt p infamia fla
gitio dedecore crimīe at ignominia in pponit ex probroz est ex
pbzare aliquē iculpare imemorē bñficii accepti seu q̄lēcūq̄ cul
pa i pbare ob pbriū idē ē qd cōuitiū q mltoties iscō sit ¶ Pellex
¶ Pellicē vocam⁹ q corp⁹ suū miscet cū eo q vxorē hz qdā aut
vocāt pellicē eā q vxoris loco sine nuptiis i domo sit quā nūc p
cubinā appellamus mlti tñ eam vocant pellicem ¶ Preuaticoz
Preuaticoz aris sīgt crimīa abscondo: vñ preuaticator est is qui
a pscripto officii sui deflexit atq; aberrauit Consulto autē etiam
per imprudentiam Ergiuerfare est dissimulare et quasi subter
fugere veritatem ¶ Pignus et hypotheca
¶ Pign⁹ z hypotheca differūt tñ in sono nois. nā alterū latinū
alterū grecū est Pign⁹ aut nō tñ ē q dat creditori s; q inē para
tos secū decertare mutuo offert: et ad seq̄strū depoit: tñ dicim⁹
pignero oppignero q ē do aliqd arr. bōi. qdā arrā appellāt. z
eti.

repignero quod est recipio pign⁹ soluto debito Fili⁹ itez mltori
ens appellati sūt pignora et etiam psone sāguie pūctissie sz per
abusionē qz pignus quoddā inter pūges sūt tū vīculi. ne alit
forte diuortū fieret tū caritas. cui⁹ rei argumentū est qz legim⁹
sepe pignora filiorum 2. Quot annis q̄t mēsis quot diebus.
Quot annis. i. singulis annis. q̄t mēsis q̄t diebus michi dīf-
ferunt vt pom. que res vsitatissia est z raro reperitur sz tritum z
vsitatum est dicere singulis annis mēsis diebus vl⁹ quotidie
et non quotidianis quot mensibus et sic de aliis Questus
Quest⁹ in plurali qūz sūt q̄relā et tunc facit datiuū et ablatiuū
in vbus et venit aqueroz vñ fit cōq̄roz quando autez facit in ib⁹
venit aq̄ro q̄sitū. et p sicopā facit q̄stum. z capī aut p quocunqz
lucro aut pro artificio lucrande pecunie.

¶ Quo minus quo secius p vt non R ¶ Rumor z fama
Rumor et fama idē sūt sūt sūt aut his duobus noibus pmo qdam
i ppo sic certo auctore de re aliq̄ recētī siue bona siue mala fre-
quenter tamen fama p sermone rei inueterate capitur z opinio
ne qdā pro laude et celebrate hoīs vt fama Camillī. fama Scis-
pionis p qbus non recte diceret rumor. ¶ Rhegini z regiensēs.
¶ Rhegini ex oppido calabrie regiēs ex oppido gallie cisalpi-
ne quā lōbardiaz nūc vocāt. cumani ex oppido cūaz i cāpania
quā nūc vocāt trā laboris comēs ex oppido como i ead gallia
¶ Ratōnez hēo. i. respectū hēo. z hūda ¶ Rōez hēerōne costare
est salutis rō hōis rō rei familiaris. rōnez p stare est equā legiti-
mam rōne. aut ostendī: aut apparere ostendī posse Rrapio
¶ Rrapio de aliis reb⁹ dr. i. aufero: cū. ho de psone duo sūt vno
modo vt dictū est. alio modo vī affero seu violo: et proprie dicit
de virginibus hinc veniunt eripio et pteripio. et eripio cum da-
tiuo et accusatiuo fere in malā partē vt Lu Eripuisti mī oēs bñ
viuēdi facultates. qñ cū ablatio pstruit abvlā ppositōnem mediā
te plerūqz in bonā ptē accipit vt eripuisti me a piculo. interdū i
malā pripio. i. rapio in meos ppios vsus ¶ Retulit ad senatū
¶ Retulit pō. ad senatū. i. cōsuluit In eadez tñ sētētia pō. ad
pplz tulit. ex illo fit senatuscōsultum. ex hoc rogatio q̄ inītar les-
gis est. Dicim⁹ pterea refero tibi acceptū. i. hēo p accepto abs-
te qd michi debebas. etiam si solutio nulla intercesserit: vnde fit
acceptilatio quā iustitia p interrogatōnez responsōne fieri vult
rettu i expensum id est rationes de expensis exhibui ¶ Rescisco
Rescisco ppe id ē qd rē postqz ē gesta scire: q̄ nesciebas cū ger

retur presertim. ad te tuo sue pertinentē vt **Te adel:** Hec ubi re
sciuit oēs rē. vñ pñ non significare rē occultā. s; inopinatā ispa-
tā cognoscere vt. **A. S. vult**

S **¶ Senes** veteres etatiq;
¶ Senes vocāt qñ ad priuatā ipōz vitā q; vsq; ad senilē etate;
vixerūt veteres qñ ad publicū ipōq; alia etate vixerūt etiā si ad
senium nō peruenierunt vñ qdā iuniores fuere seniores veterib;
itiq; vtriq; dicūt s; magis veteres q; senes

¶ Series et ordo
¶ Series differt ab ordine i significatōe. nā ordo est digestio et i
suo loco cuiusq; rei collocatio veluti in acie sit vbi petites vbi fū
di bularii &c. et in argumentis vbi ponēda sūt firmitissima argumē
ta series autē est rerū quedam continuata p gressio. i. psumat⁹
textus vt in serie orationis

¶ Semen is messis
¶ Semēt ē satio. i. satio messis tū ipa messis ē tū seges iaz ma
¶ Seges ē fruges eoz seminū exq; pñfici pñs nō (tura Seges
dū demessa nōnū q; tñ humū ipa ad accipiēda sei a subactā sege
tē vocam⁹ trāslatie fruges nō qd ex fructu tre i alionā vñm⁹

Sin⁹ ē i pectoris brachioz q; pplexū: iñ sin⁹ vestitū littoza (**Sin⁹**
q; curua et qñ brachiis mare āplectētia sin⁹ vocam⁹ **¶ Senecta**
¶ Senecta est senilis etas s; etiā iuuenum frequentia (et senius
senium quoq; pro senectute accipitur.

¶ Seruitia
¶ Seruitia in nūero plurali p seruis mltotiens accipi solēt vt.
Salusti⁹ in **Catilinā** Interea seruitia repudiabat q; initio ma
gne copie concurrerant.

¶ Scurra et parasitus
¶ Scurra ē qui risū ab audientibus capta non salua dignitate p
sone **¶ Parasitus** qui oia ad voluptatem eius loquitur. in cui⁹ cō
tubernio est semper assentatio

¶ Silua lucus et saltus
¶ Silua lucus salt⁹ sic differūt. q; silua ē gñale nomē. pterea sil
ua pōt eē cedua. i. quā cedere pmissū est **Lucus** enī est locus reli
giosus magnus cōsitus alicui deo vñ alicui⁹ hominis cinerib;
consecratus. **Saltus** nō est silua inuia: nec transeūtib; peruia. i.
quo pasci atq; estiuare pecudes solent

Seditio. et facio.
¶ Seditio ē cū pplō secū discordāte res ad manū vocat et fit in
exercitū. classe in scola: et si qd tale fit. **¶ Facio** ē disio ciuiū in diū
sa studia inter quos emulatio est qui ciues etiā facio si dicūtur at
trahētes ad se pñas nefasq; multitudinem cliētū

¶ Suffragia
¶ Suffragia sūt voces i electōib; q; suffragiū q; cū pñstat⁹ aiaz
eib; gñū facim⁹ hic fctm ē vt suffragiū pauxilio sepe pōam⁹ et suf
fragiū pauxiliū fero refragor repug⁹ pñe qd idci s; nōn q; i fact;
Salub siue qd vsitati⁹ ē salubris d; aer cib⁹ (et repit **Sal.** et san⁹
por⁹ loc⁹ mltaq; hmōi idē fere qd salutaris siue salutaris sav hō

eiii.

dicatur ceteraq; animalia aliquñ vnũ pro altero sumitur ¶ Sero.
¶ Sero tria sũt. primo pro vespere dicitur. scdo p tpe quod est
post lucẽ solis: tertio pro tarde ¶ Stultus fatuus et stolidus

¶ Stultus q̃ i prudens ⁊ iprouidus est: s; nõ incipiens. fatuusq;
plane insipiens: stolid⁹ q̃ p̃rie accedit ad pecudũ naturã Suppli

¶ Supplico ad hoĩẽ tñ p̃inet: sũt cũ supplicatõe (care ⁊ adorare
genuũ ac corpis gestu. adorare etiã mut; vnde elephas ⁊ pheix
et alia qdã irrõnabilia solẽ adorare dicuntur. Spero et confido

¶ Spero ⁊ p̃fido sepissĩe p̃ credo capiuntur vt Li. Spero iam p̃
batam esse amicitiam nostraz ¶ Sollicito

¶ Sollicito te vel q̃ spes metumve tibi ostendo vt sollicitare ple
bem vel inquieto: et tibi curam inĩtio Satiare.

¶ Satiare ad oēs sens⁹ p̃tinet ⁊ alĩ trãssert ad aĩaz ¶ Saturare
¶ Saturare ad vnũ gustũ. nã figurate locutus est Li. iracundiã

meam satura sanguine. q̃si sitim meam satura Salio ⁊ salto
¶ Salio vñ saltus. i. saltus facio: salto. i. tripudio vñ saltatio In

terdũ salio p̃ salto aliquñ accipit. Et licet salio p̃ salto aliquãdo
accipiat. non tamen saltus p̃ saltatio Saltatio enĩ semper tri
pudationem significat Suppetie

¶ Suppetias nomẽ enõ hũnũsi actm̃ pluralẽ qd̃ idẽ ẽ q̃ auxill
um vt in. xii. p̃metariorũ Cesaris atq; suis fugientibus suppe
rias ire contendit. et p̃t iũgi cũ aliis vñ vt fero suppetias Sit⁹

¶ Sit⁹ nõ p̃ negligẽtia vt Prisci vult s; p̃sorde et illũte q̃lis
inter opaca domus q̃ diu nõ repurgatur accipitur vñ p̃sorde q̃
solet esse in vultu capite et toto corpore vetularum inopum Situs
vero alio modo pro qualitate loci vt de situ syracusarum

¶ Stuprum adulterium et incestum.

¶ Stuprum est coit⁹ lege vetitus. qui qñ cũ virgine viduave con
mittitur. seu etiam cum ancillis stuprum vocatur. qñ cũ nupta
adulterium. quando cum sanguine coniunctus. aut cũ sanctimo
nialibus incestum nominatur ¶ Soloz et consoloz

¶ Soloz ⁊ consoloz idẽ sũt nisi q̃ soloz re. consoloz vñbis. a quib⁹
venit solatium et consolatio que quidem nomina idẽ significat

¶ Litubare nutare et vacillare.

¶ Litubare est pedibus nõ valentibus i sistere q̃les sũt ebrii et
infirmi aut vulnerati at̃ decrepiti senes ⁊ ad lingã dentesue trãs
fertur atq; ad aĩum. Nutare est p̃prie alicuius male solidate
molis ruinam minantis. et dicit̃ de animo dubitante et nesciente
q̃ potissimũ se cõferat Vacillare est alterno motu inconstatẽ esse

ut naues vacue: et aliquotiens ad animum transfertur.

¶ Horum nominum testamentum et syncerus etymologia

¶ Testamentum ut iustinian⁹ iqt: ē testatio mētis: q̄ etymologia nō bona ē. Hāc cura mente poti⁹ q̄ amito: ratio non subest sic nec mens facit attramētū calciamentū vestimentum nam ista nomia cū ante exierint in mē. accipiunt tū syllabā ut calciamē calciamē tum: vestimē et vestimētū medicamē et medicamētū et sic de aliis nec descendit a mēte testamentum. Hāc si a mēte descēderet: testamētia diceret quēadmodū demētia amentia. Silr donat⁹ dicit. Syncerū q̄ si sine cera. mel simplex purū et integrū et solidū: et ex nulla sua parte fraudatū et sic de aliis etymologiis q̄s si bñ cōsideram⁹ iueim⁹ veridēdas esse. ¶ Toga. palliū. et stragula siue ¶ Toga gen⁹ vestis. aq̄ romani togati: palliū itē gen⁹ (stragulus vestis a q̄ greci palliati vocātur. stragula. gen⁹ vestis: s; ppe p coopata lector capif. et stragulū dicim⁹ istratū qd ē opimētū et frequenter inūtim⁹ hui⁹ nois sigtū. ut sterno vestes ramos flores humi et sterno humum floribus ramis vestibus sternolectos tapetis et sterno eq̄stapetis idē ē qd sterno tapeta lectisat eq̄s Turba ¶ Turba vno mō accipi solet p mltitudine hoīz. alio mō pturbatione tā mltitudinis q̄ duoz. Ea sigtione ductū ē fbo bas. p turbo deturbo disturbo cōturbo q̄ tā ad multitudinē q̄ ad duos etiam ad vnum tm̄ referūt. Tricliniū architriclin⁹ conclaue et Tricliniū ē conclaue distributoriū a tribztorismēsibusue (aula appellatū. Ibi ei comedebāt precipue in cōuiuio accepti. q̄ aut huic ministerio preerat architriclinus vocabatur. Conclaue autē quod generali⁹ ē etiam pars qdam remotior in penatibus in q̄ vel viri colloqui vel mulieres confabulari solent

Aula grece latine atrium dicitur

¶ Tragedus est histrio qui agit gestus in scena

¶ Tragicus poeta qui tragedias condit

¶ Uic⁹ castra opidū vicinia vicinitas suburbanū ¶ Uicus pars vrbis est. Castra castrorū locus ē vbi milites castra tentoria fixerūt. Opidū ois vrbs ē preter romā. Uicinia aut non tam homines q̄ eundem incolunt vicum sigt q̄ qui proprie domū tuā habitāt. Uicinitas non homines sed propinquitatem proprie quidem vicinorum. Suburbanū est quelibet possessio. et tunc requirit meus vel tuus ut in suburbano meo in suburbanis meis. suburbana in plurali sine p noie est vicus qui sub vrbe stat. Uenale et vendibile

¶ **V**enale et vendibile in hoc differunt quod illud significat rem venditioni expositam. hoc rem que facile possit vendi. hoc a vendo venit illud a veneo

Utor fruor et fungor..

¶ **U**tor et fruor a parte differunt. uti enim est alterius rei gratia frui nulli. Qui fruitor quiescit et contentus est. utor studio ut ex hoc posita aliquid emolumenti consequar. fruor bonis meis. id est delectationem voluptatemque percipio. quare idem efficiunt frui delectari voluptatem capere. Dicimus tamen non utimur per fruimur. Habet autem fruor duo supina fructum et fructum. primum ut in usu est. secundum sicut philosophus. ut fructus fortasse familiaritate que est ei tecum. autem est perfrui. fungor autem idem est quod officium munusque ago ut fungor magistratu fungor vita. id est munere magistratus et vite inde defunctus est vita. id est finivit officium vite

¶ **V**endico idem est quod approprio et fere posui. ¶ **V**endico et vindico stulat dativum et hunc frequentissime ex prepositionibus promittimus ut ego hunc agrum michi vendicaui. ¶ **V**indico uno modo idem est quod ultiscor siue iniuriam illatam punio interdum idem est quod ab iniuria siue iactura facienda defendo. Dicimus vindicare in libertatem aut in servitutem quasi afferere in libertatem aut in servitutem

¶ **U**surpare

¶ **U**surpare est uti siue usurare tum dicto tum factum ut **L**. quod semper usurpamus in omnibus dictis ac factis minimis ac maximis cum hoc dicere dicimus illud non dicere. frequentem usurpo caput per dico **V**aco.

¶ **V**aco sapientie. do operam sapientie. vaco sapientia frequentem cum prepositione a ut vacas a labore. molestia. a componendo: ab omni occupatione: sed quando fit ipsosale sic exponimus. **V**acat. id est vacuum tempus est tibi ut **C**icero. Et vacat annales nostrorum audire laborum

¶ **U**sq;

Usq; duo significat in loco simul. et ad locum **L**. eunuchus occidit nec virgo est usque

¶ **V**ale: salve: et ave.

Vale salutatio est recedentis. Salve et ave venientis: quibus non nunquam recipiamus salve in discessu: et hoc in calce epistolarum. Salutare est advenientis et abeuntis unde appetit Donatum non bene exposuisse illud **L**. valeat. id est pereat. Sed sic valeat seu recedat: at nos vale dicentes recedamus. ¶ **V**aleo nonnunquam laboris sicut. unde valitudo plangore frequentissime accipitur. id est infirmitate. alibi per sanitatem. Si nunc valitudinem tribuamus aliquid. frequentem tamen apponimus adiectivum: ut faustus vel infestus ad distinguendum statum corporis. Si quidem indifferent sicut et

¶ **V**as vadis prope. id est quod sponsor alteri (bonum et malum) ¶ **V**as et obses. in capitis periculo est. siue idem supplicium subitus siue pecuniam soluturus et non capitur pro fideiussore. ut **V**arro inquit. **V**bi vadimonium sponsio ad certum diem sistendi se in iudicio. Obses obsidis

est qui traditur imperio alterius ea conditōe vt si dator obsidis
a fide recedat recipientis sitius in corpus et vitam obsidis

Uerberare flagellare fustigare et pulsare

Uerbero id est cum xbere cedo. qd ē instrumentū lōgū et exīle
q̄lis est xgo: baculus. fustis. loza flagellū. serua arundo et si qd
est simile **Flagellare** ē flagello cedere **Fustigare** fuste cedere **Pul**
sare multis ictibus grauibz aut vehemētibus percutere. nec tam
instrumento longo et exili q̄ breui et rotondo taliis vt pugnis
et calcibus maleis saxis q̄ manu tenentur q̄re non tenetur illud
Culpiāni dicētis **Uerberare** est cum dolore pulsare **Uersicolor**

Uersicolorem rem vocamus aut qz xfat: aut mutat colores vt
colum columbi pauonis et aqua. pleriqz volūt aut qz hz diuersū
colorem vt apud **Liuium** in scdo bello punico **Interdictū** fuisse
matronis ne versicoloribus vestirentur **Victus** et vestitus

Victus a viuendo venit: et distiguitur a vestitu: semper ei vnū
additur alteri vt victus et vestus it. ex quo patet nō p̄tineri sub
hoc vocabulo victus oīa necessaria quibus viuendi curandū ue
corporis nostri gratia vtīmur sed tantum mō viuendi significat
enī victus genus vite quantum ad mores **Uenaliarius**.

Uenaliarius qui seruos vendit: q̄ idē māgo dīr **Vectigal**.

Vectigal fructus prediorū tā publicorū q̄ priuatorum: et aliqñ
capitur pro gabella. vel vectigal. i. tributus quod datur de rebz
vectis a veho dictum

Tabula

Romina in osus a verbis descendentiā partim actionem par
tim passionem partim vtrumqz significant fo. i

Romina que habent vocem diminutiuorum si nō recte formā
non sunt diminutiva fo. i

Diminutiva in Aster imitationem potius significant q̄ dimi
nutionem fo. i

Dr̄a est inter comparatiuum et suplatiuū qz suplatiu⁹ referē ad
plura p̄p̄at⁹ xō ad vnum et qñqz ponitur pro suo positiuo fo. i.

Superlatiuus asculcit sibi quisqz positiu⁹ vero oīs vl cunct⁹
exipiuntur illa que carent superlatiuis fo. i

Quot⁹ interrogatiue positi⁹ iūgit cū qsqz. et raro hz gtm p̄alē. fo. i

Unusquisqz non patitur superlatiuus fo. ii

Tanto et **quanto** postulant comparatiuos fo. ii

Per et **q̄** i p̄p̄oe p̄valde accipitur et capitur q̄ triplici⁹. fo. ii.

Loge qñ sīgt valde accommodat p̄p̄atiuo et suplatio. facile p̄ non

dubie iungit cū suplatio Elalde sp ordiat cū positio vlt xbo. fo. li
 ¶ Moia i or q descēdūt a supis ppatōez cū q dā psoa signt. fo. iiii
 ¶ Moia i vs z in io a supis veniētia eādē fere hnt signationem. fo. i.
 ¶ Cōposita a sōno qdā scōe qdā tertie declinationis sunt fo. iiii.
 ¶ Nomina adiectiua requirunt infinitiūm: Infinitiūus vero
 nunq̄ constructur cum nomine substantiuo fo. iiii
 Verbu d3 seq vltimuz supposituz in psoa i gñe zinūero. fo. iiii
 O cum nominatiuo accusatiuo et vocatiuo iungitur fo. v.
 ¶ Moia numeralia siue adiectiua siue substantiua sint inter se iū
 gi recusāt: qz nō duo substātia: nec duo adiectia sola eē pnt fo. v
 Sciēd ē nūez minozē añ cētū ppoi post xō cētū post poi. fo. vi
 Venuste deest nomunq̄ verbum in oratione fo. vii
 ¶ Per ppositio in ppositione. nōnūq̄ in malum accipitur fo. x
 Gerūdia differūt a participiis qd ipsa signt rei administratōem
 sine tempore illa vero tempus siue rei administratione fo. xi.
 ¶ Dis genitiuus at actiue capitur at passiue at possessiue fo. xii
 Medium gerundium iungitur frequenter cū ad: ob ppter: inter
 in raro vero cum ante fo. xii
 Quot mōis vna eadq̄ res dicat qz quē finē sibi qsp̄pōat f. xiiii
 Cōmitto cuz negatione vel q̄obrem siue simili in oratione sem
 per accipiantur in malam partē fo. xiiii
 ¶ Lati et quati zab eis cōposita. et hec cōpatia pluriset mino
 ris sola q̄rūt i gto casu adiūgi cuz emo vendo pparo. zc. f. xiiii
 veltz veluti q̄si tāq̄ seu inuūt imagiez sic z sicuti si litudiez f. xiiii
 ¶ Agere gratias est verbo habere gratias est in aio referre gra
 tias aut reddere facto fo. viii
 ¶ Quotiēis dictiones incipiūt per r. totiēs. x. tollitur vte rep.
 eregiōne fo. xxi
 ¶ Gesta et acta drūt i hoc q illa sūt in aministratiōe magistrat⁹
 et rebus maioribus Acta xō rez puataz et minoris fo. xxi
 ¶ Lud⁹ et ioc⁹ drūt. nam iocus in verbo est lud⁹ i facto fo. xxv
 Oro z exoro i hoc drūt. nā oro in actu ē exoro xō i affectu f. xxvii
 ¶ Prosper et felix drūt. nā psp q dat. felix qui recipit: fo. xxvii.

¶ Opus hoc. haud inutile iuuenibus scholaribus Exaratum pa
 risius magna cum vigilantia per Anthonium denidel in artib⁹
 magistrum prope collegium de coqueret commorantem.
 Finit feliciter ¶ Laus deo

Tu qui sūxisti de vīrgine vīrgineuz lac
 Celestis regni lectorem participem fac.

